

Trotskyj, Zinovjev m fl:

Den förenade Vänsteroppositionens plattform

(september 1927)

Innehåll

Inledande kommentar.....	2
Oppositionens plattform – en inledande kommentar.....	2
Oppositionens plattform.	
Partikrisen och hur den övervinns.....	4
Kapitel 1. Inledning.....	4
Kapitel 2. Arbetarklassens läge och fackföreningarna.	9
Arbetarnas ställning.....	10
Lantarbetet.....	11
Bostadsfrågan.....	11
Arbetslöshet.....	12
Fackföreningarna och arbetarna.....	12
De viktigaste praktiska förslagen.	13
Kapitel 3. Bönderna - jordbruksfrågan och det socialistiska uppbygget.....	16
Klasskiktning bland bönderna.....	17
Praktiska förslag.....	18
Kooperationen.....	20
Kapitel 4. Statsindustrin och socialismens uppbyggande.	
Den industriella utvecklingens tempo.....	20
Priser.....	21
Planhushållningskommissionens femårsplan (1926-1927 till 1930-1931).....	22
Sovjetunionen och den kapitalistiska världsekonomin.....	23
Var finns medlen?.....	24
Kapitel 5. Sovjeterna.....	26
Kapitel 6. Den nationella frågan.....	29
Kapitel 7. Partiet.....	32
Praktiska förslag.	37
Kapitel 8. Det kommunistiska ungdomsförbundet.....	39
Kapitel 9. Vårt internationella läge och krigsfaran.	
Sovjetunionen på världsarenan.....	41
Den kinesiska revolutionens misslyckande och orsakerna till det.....	43
Kapitalismens delvisa stabilisering och den Kommunistiska internationalens taktik.....	46
De viktigaste slutsatserna.....	49
Kapitel 10. Den röda armén och den röda flottan.....	51
Kapitel 11. Verkliga och föregivna meningsskiljaktigheter.....	51
Kapitel 12. Mot opportunisten – för partiets enhet.	54

Inledande kommentar

Oppositionens plattform, med underrubriken ”Partikrisen och hur den övervinns” överlämnades till det sovjetiska kommunistpartiets politbyrå den 3 september 1927, som en förberedelse inför dess 15:e kongress. Undertecknare var 13 medlemmar i partiets centralkommitté, däribland Trotskij, Zinovjev, Kamenev, Rakovskij, Pjatakov, Smilga, Muralov m fl.

Trotskij är inte ensam författare till dokumentet. Exempelvis är avsnitten om jordbruket och den Kommunistiska Internationalen skrivna av Zinovjev och Kamenev, medan Trotskij är upphovsman till kapitlet om industrialiseringen. Enligt Trotskij så hade över 200 partimedlemmar deltagit vid utformandet av dokumentet. Alla avsnitt diskuterades i diskussionsmöten och ombearbetades i enlighet med de synpunkter som där kom fram. Det frambearbetades således via en kollektiv process.

Trotskij, Kamenev & Co (”den förenade oppositionen”) hade hoppats att plattformen skulle distribueras till partimedlemmarna (vilket det skulle enligt partiets stadgar), men av det blev intet. Dessutom utsattes oppositionen för olika former av sabotage när de försökte framföra sina synpunkter – mötesstörningar av olika slag var mycket vanliga, inklusive i form av fysiska angrepp från handplockade slagskämpar. För ett exempel på hur det kunde gå till t o m i Centralkommittén, se Trotskij:s tal den 23 oktober 1927 (*Rädslan för vår plattform*).

Plattformen är ett viktigt dokument. Den sammanfattar oppositionens kritik mot den förda politiken och ger förslag på hur politiken bör ändras.

Plattformen har många starka sidor. Det gäller t ex behandlingen av den tilltagande byråkratiseringen, liksom de ekonomiska problemen (farorna med den förda jordbrukspolitiken klargörs och man argumenterar kraftfullt för en målmedveten satsning på industrialisering). När det gäller den ekonomiska politiken och dess konsekvenser är dokumentet nästan profetiskt och oppositionens farhågor besannades på ett mycket tillspetsat sätt redan i början av 1928 – vilket fick Stalin-gruppen att bryta med partihögern, Bucharinfraktionen, och genomföra en skarp kursändring, där de viktigaste komponenterna var tvångskollektiviseringar och en intensiv industrialiseringskampanj. I praktiken övertog Stalin & Co därvid stora delar av oppositionens program, men genomförde politiken på ett mycket mer drastiskt och brutalt sätt än oppositionen föreslagit.

Andra delar av dokumentet är sämre. Trotskij själv har kritiserat avsnittet om den kinesiska revolutionen, som han anser vara svagt.¹

En annan aspekt som man, med facit i hand, ställer sig undrande inför, är det sätt på vilket frågan om partiets enhet behandlas. Det verkar som om oppositionen är beredd att försvara ”partiets enhet” till nästan vilket pris som helst. I och med att det var förbjudet att bilda fraktioner och genom att Stalin & Co höll stenhårt på detta, så kunde man inte på ett organiserat sätt framföra sina åsikter – när man försökte blev resultatet ofta uteslutningar. Oppositionen stod således där med bakbundna händer: antingen framhärda i sin opposition, med repressalier som följd, eller att (i det närmaste helt) kapitulera. Denna nästan religiösa föreställning om ”partiets enhet” innehåller också en del av förklaringen till de ständigt återkommande kapitulationerna och ”självkritiken” från medlemmar som kommit i onåd, något som undergrävde moralen bland både ”segrare” och ”besegrade”. Trotskij bidrog också till att upprätthålla denna självmordslinje, och även om han började ifrågasätta fraktionsförbudet var det först i boken ”Den förrådade revolutionen” (1936) som han grunden gjorde upp med idén om ett enda monolitiskt parti.

¹ I *Tredje internationalen efter Lenin* skriver Trotskij: ”Frågan om den kinesiska revolutionen behandlas i *Plattformen* på ett alldeles otillräckligt, ofullständigt och delvis helt felaktigt sätt av Zinovjev.”

Oppositionens plattform kom för första gången ut på svenska 1929, utgiven av Bonniers förlag under namnet ”Det verkliga läget i Ryssland”. Denna översättning var behäftad med mängder av fel och missförstånd, och det är uppenbart att översättaren inte var politiskt (åtminstone inte marxistiskt) kunnig. Denna nyöversättning är därför avsevärt förändrad jämfört med den ursprungliga utgåvan. Den har jämförts med och korrigerats mot den engelska översättningen i *The Challenge of the Left Opposition (1926-27)*, New York: Pathfinder Press, 1980, s 301-394.

Lästips (för den som vill veta mer):

I. Deutschers Trotskijbiografi del 2, *Den avväpnade profeten*, kapitel 5, ”Den avgörande drabbningen 1926-1927”.

Tidskriften *Fjärde Internationalen* 4-1992. Detta är ett specialnummer om Vänsteroppositionen, som förutom en läsvärd beskrivning av oppositionens framväxt och verksamhet, även innehåller en hel del intressant kompletterande dokumentariskt material.

MF 16/4 -07

Oppositionens plattform. Partikrisen och hur den övervinns.

Kapitel 1. Inledning.

I sitt tal på den sista partikongress där han var närvarande vid [1922], sa Lenin:

Nu har vi ett år bakom oss och staten befinner sig i våra händer, men har den under den nya ekonomiska politiken fungerat enligt vår vilja detta år? Nej. Och vi vill erkänna att den inte har fungerat enligt vår vilja. Hur har den då fungerat? Bilen vägrar att lyda den hand som styr den. Det sitter en person vid ratten, men bilen går inte dit han vill utan i en helt annan riktning, som om den styrdes av något mystiskt, laglöst eller gud vet vad, kanske spekulanter eller privatkapitalister eller båda tillsammans. Bilen kör alltså inte alldeles och mycket ofta alldeles inte som den tror som sitter vid ratten.²

Dessa ord är de kriterier utifrån vilka vi vi bör bedöma vår politiks grundproblem. I vilken riktning går maskinen – regeringen, statsmakten? I den riktning som vi, kommunisterna, som uttrycker intressena och viljan hos arbetarna och den väldiga massan av bönder, vill? Eller går den inte i denna riktning? Eller ”inte alldeles” i denna riktning?

Under åren sedan Lenins död har vi mer än en gång försökt uppmärksamma vårt partis centrala organ och sedermera hela vårt parti på det faktum, att till följd av en felaktig ledning har den fara som Lenin pekade på ökat betydligt. Maskinen går inte i den riktning, som arbetarnas och böndernas intressen kräver. Strax innan vår nya kongress ser vi det som vår plikt, att trots alla förföljelser vi utsätts för, med fördubblad energi fästa partiets uppmärksamhet på detta faktum. Ty vi är säkra på att situationen kan rättas till. Partiet självt kan korrigera den.

Då Lenin sa att maskinen oftast gick så som fientligt inställda krafter styrde den, så riktade han vår uppmärksamhet på två fakta av största betydelse. För det första att dessa fientliga krafter existerar i vårt samhälle: kulaker, nepmän, och byråkrater, som utnyttjar vår efterblivenhet och de politiska fel vi begår, och som i detta arbete litar till den internationella kapitalismens stöd. För det andra att dessa krafter är så starka att de kan pressa vår regeringsapparat och ekonomiska apparat i felaktig riktning, och slutligen till och med försöka, till att börja med på ett dolt sätt, gripa makten.

Lenins ord har på oss alla lagt följande förpliktelser:

1. Att noggrant iakttå tillväxten av kulakernas, nepmännens och byråkraternas fientliga krafter.
2. Att tänka på, att i takt med landets allmänna återupplivande kommer dessa krafter att försöka ena sig, föra in sina egna ”förändringar” i våra planer, och under ett ständigt växande tryck på vår politik tillfredsställa sina personliga intressen genom vår apparat.
3. Att vidta alla möjliga mått och steg för att försvaga dessa fientliga krafter tillväxt, enande och tryck och hindra dem från att skapa det dolda men faktiskt befintliga *dubbelmaktssystem*, som de eftersträvar.
4. Att öppet berätta hela sanningen om alla dessa pågående klassprocesser för industriarbetarna och alla arbetande människor. Häri ligger nyckeln till den ”termidorianska” faran och kampen mot den.

Sedan Lenin yttrade sin varning har mycket förbättrats, men mycket också försämrats. Statsapparatens inflytande växer, men därmed också den byråkratiska förvrängningen av arbetarstaten. Den absoluta och relativa tillväxten av kapitalismen på landsbygden och dess absoluta tillväxt i städerna börjar ge vårt lands borgerliga element ett politiskt självmedvetande. Dessa element försöker – inte

² Lenin, *Valda Verk i 10 band*, bd 10, s 452.

alltid utan framgång – demoralisera de kommunister, som de kommer i kontakt med antingen i arbetet eller i sällskapslivet. Den paroll, som Stalin förde fram vid den fjortonde partikongressen, ”Fara från vänster!”, kan inte annat än gynna denna allians mellan partiets högerflygel och de borgerliga Ustrjalov-elementen i landet.

Frågan ”vem kommer att segra?” kommer att avgöras genom en oupphörlig klasskamp på alla de ekonomiska, politiska och kulturella livets områden – genom en kamp om en socialistisk eller kapitalistisk utveckling och en fördelning av de nationella inkomsterna utifrån den ena eller andra av dessa vägar, genom en kamp för en stabil proletär politisk makt eller en delning av makten med den nya borgarklassen. I ett land med en överväldigande majoritet av småbönder och mycket små bönder, och småägare i allmänhet, utvecklar sig de viktigaste processerna ofta på ett splittrat och dolt sätt för att därpå ”oväntat” dyka upp till ytan.

De kapitalistiska elementen visar sig först i klasskillnaderna på landsbygden och en ökning av antalet privata handelsmän i städerna. De övre skikten på landsbygden och de borgerliga elementen i staden förenar sig allt närmare med olika delar av vår regerings- och ekonomiska apparat. Och denna apparat hjälper inte sällan den nya borgarklassen att under en statistisk slöja dölja deras framgångsrika ansträngningar att öka sin andel av nationalinkomsten.

Den statliga, kooperativa och privata handelsapparaten slukar en enorm del av vårt lands inkomster, mer än en tiondel av bruttonationalprodukten. Dessutom har *det privata kapitalet* som mellanhand i handeln under de senaste åren skött mer än en femtedel av hela handeln – i absoluta siffror mer än fem miljarder rubel om året. Tills i dag har den enskilde konsumenten fått mer än 50% av de produkter han behöver genom privatkapitalister. För privatkapitalisterna är detta den viktigaste källan till profit och ackumulation. Skillnaden (”saxskänkeln”) mellan priset på jordbruks- och industriprodukter, mellan detaljist- och grossistpriser, skillnaden mellan priset inom olika områden av jordbruket alltefter trakt och årstid samt slutligen skillnaden mellan det inhemska priset och världspriset (smuggling) är ständiga källor till privata vinster.

Privatkapitalet tar ockrarränta på lån och tjänar pengar på statspapper.

Den roll som det privata kapitalet spelar inom industrin är följaktligen rätt betydande. Även om denna roll har minskat relativt sett på senare tid, så har den ändå ökat absolut sett. Den *registrerade* privatkapitalistiska industrin har en totalproduktion av 400 miljoner per år. Små, i hemmet och för hand drivna industrier har en produktion på mer än 1,800 miljoner. På det hela taget utgör den inte statligt bedrivna produktionen mer än en femtedel av totalproduktionen och levererar ungefär 40 procent av de på marknaden förekommande varorna. Den övervägande delen av denna produktion är på ett eller annat sätt knuten till det privata kapitalet. Handels- och hemarbetskaptlets olika öppna eller dolda former för utsugning av massan av hantverksarbetare är mycket betydande och utgör, vilket är ännu viktigare, en allt större källa till den nya borgarklassens ackumulation.

Skatter, löner, priser och kredit är de viktigaste instrumenten för att fördela de nationella inkomsterna, för att stärka vissa klasser och försvaga andra.

Jordbruksskatterna påläggs i regel i omvänd progression: tunga på de svaga, lättare på de ekonomiskt starka och kulakerna. Enligt ungefärliga beräkningar får 34% av de fattiga jordägarna i Sovjetunionen (även om man bortser från provinser med betydande klasskillnader, såsom Ukraina, norra Kaukasus och Sibirien) endast 18% av de totala inkomsterna. Precis samma totalinkomst, 18%, har den högsta gruppen, som endast består av 7,5% av jordägarna. Trots detta betalar båda grupperna i det närmaste samma belopp, 20% av de totala skatterna. Av dessa siffror framgår det klart, att varje enskilt fattigt jordbruk drabbas mycket hårdare av skatterna än kulakerna eller de ”ekonomiskt starka” bönderna i allmänhet. I motsats till vad ledarna för den fjortonde kongressen fruktade, har vår skattepolitik inte alls ”utplundrat” kulaken. Den hindrar honom inte på minsta vis att oupphörligt samla större mängder av pengar och naturprodukter.

De indirekta skatternas roll i vår budget ökar i oroväckande grad på bekostnad av de direkta skatterna. Därigenom vältras skattebördan automatiskt över från de starkare till de svagare. Beskatt-

ningen av arbetare var under åren 1925-26 dubbelt så hög som under föregående år, medan beskattningen av den övriga stadsbefolkningen minskades med 6% (*Vjestnik Finansov*, 1927, nr 2, s 52). Brännvinsskatten faller alltmer outhärdligt på industriregionerna. Inkomstökningen för 1926 jämförd med den för 1925 uppgick per person enligt ungefärliga beräkningar till 19% för bönderna, 26% för arbetarna, 46% för köpmän och industrifolk. Om man delar in ”bönderna” i tre huvudgrupper kommer det utan tvivel att framgå tydligt, att kulakernas inkomst ökat oproportionerligt mycket mer än arbetarnas. Köpmännens och industriägarnas inkomster är otvivelaktigt större än vad som framgår av skatteuppgifterna. Men även dessa något färgade siffror bevisar klart att klasskillnaderna växer.

”Saxskänklarna”, som beskriver skillnaderna mellan priset på jordbruksprodukter och industrivaror, har under de senaste 18 månaderna avlägsnat sig ännu mer från varandra. Bonden fick för sina produkter inte mer än en och en fjärdedel av priset före kriget, och betalade för industriprodukterna mer än två och två tiondels gånger så mycket som före kriget. Denna böndernas merbetalning, som återigen *företredesvis* måste bäras av småbönderna, utgjorde under det senaste året en summa av omkring en miljard rubel. Detta inte bara skärper konflikten mellan jordbruket och industrin, utan förvärrar också i hög grad klasskillnaderna på landsbygden.

Både statsindustrin och konsumenterna förlorar på skillnaden mellan producent- och konsumentpriserna, vilket innebär att det finns en tredje part som tjänar på denna skillnad. Denna part utgörs av privatkapitalisterna och därmed kapitalismen överhuvudtaget.

De verkliga lönerna ligger år 1927 i bästa fall på samma nivå som på hösten 1925. Men det råder inget tvivel om, att landet under åren dessemellan har blivit rikare, att nationalinkomsten har ökat, att kulakerna på landsbygden har utökat sina reserver med oerhörd snabbhet, att privatkapitalisternas, köpmännens och spekulanternas samlade rikedomar har vuxit språngartat. Det är uppenbart att arbetarklassens andel av landets totalinkomst har minskat, medan de andra klassernas andel har ökat. Detta faktum är av största vikt när det gäller att bedöma vårt nuvarande läge.

Bara en person som i djupet av sitt hjärta tror att vår arbetarklass och vårt parti överhuvudtaget inte är i stånd att övervinna svårigheterna och farorna, kan påstå att ett öppet påvisande av dessa motsägelser i vår utveckling och de fientliga krafternas tillväxande tyder på ”*panik*” eller ”*pessimism*”. Vi delar inte denna åsikt. Man måste se faran i ansiktet. Vi beskriver saken som den är för att mer effektivt kunna bekämpa farorna och övervinna dem.

Det är oundvikligt med en visst tillväxt av de fientliga krafterna, kulakerna, nepmännen och byråkraterna, under den Nya Ekonomiska Politiken. Man kan inte krossa dessa krafter enbart med hjälp av administrativa befallningar eller ekonomiska påtryckningar. I och med införandet och genomförandet av NEP skapade vi själva ett visst utrymme för kapitalistiska förhållanden i vårt land, och vi måste betrakta dem som oundvikliga för en lång tidsperiod framåt. Lenin erinrade oss bara om en naken sanning som arbetarna måste ha kännedom om, när han sa:

Så länge vi lever i ett småbondeland, finns det en solidare ekonomisk bas för kapitalism i Ryssland än för kommunism. Det måste hållas i minnet... [vi] vet att vi inte har dragit upp kapitalismens rötter och att vi inte har undergrävt fundamentet, grundvalen för den inre fienden.³

Det oändligt viktiga sociala faktum som Lenin här påtalar kan, som vi redan har nämnt, inte utan vidare avskaffas. Men vi kan övervinna det med hjälp av en riktig, planerad och systematisk arbetarpolitik, som stöder sig på fattigbönderna och ett förbund med mellanbönderna. En sådan politik består i grunden av ett allmänt stärkande av proletariatets samhällsställning, med snabbast möjliga utveckling av socialismens ledande centra, i närmast möjliga anknytning till förberedelserna och utvecklingen av den proletära världsrevolutionen.

3 *Ibid*, bd 10, s 181.

En riktig leninistisk politik innefattar även ett visst skickligt manövrerande. I kampen mot de kapitalistiska krafterna använde Lenin ofta metoden att ge efter på vissa punkter för att överlista fienden, eller tillfälligt dra sig tillbaka för att sedan desto mer segerrikt gå framåt. Även i dag måste vi kunna manövrera. Men när Lenin duckade och utmanövrerade en fiende som inte kunde besegras genom ett direkt angrepp, så höll han sig alltid till den proletära revolutionens linje. Under hans tid kände partiet alltid orsakerna till varje manöver, visste dess betydelse, dess mål, de gränser som den inte fick överskrida, och den ställning från vilken den proletära frammarschen åter skulle börja. Under Lenins tid kallade man ett återtåg ett återtåg – en eftergift, en eftergift. Tack vare det bevarade den manövrerande proletära armén alltid sin enighet, sin stridsanda, sin klara insikt om målet.

Under den senaste perioden har ledningen definitivt avlägsnat sig från detta leninistiska förfarande. Med förbundna ögon förs partiet framåt av Stalin. I och med att denna grupp döljer fiendens krafter och överallt och i allting breder ut ett *officiellt sken* av framgång, så ger den inte proletariatet några perspektiv – eller vad som är ännu värre, fel perspektiv. Den rör sig i sicksack, anpassar sig efter fientliga element och ställer sig till och med in hos dem. Den försvagar och förvirrar den proletära arméns krafter, den befördrar passivitet, misstro mot ledarna och dödar tilltron till revolutionens makt. Den döljer under återopande av Lenins taktik sitt principiösa vacklande hit och dit, som partiet aldrig väntar sig och inte kan förstå och som därmed försvagar partiets krafter. Det enda resultatet är att fienden vinner tid och går framåt. De ”klassiska” exemplen på detta slags taktik har Stalin, Bucharin och Rykov lämnat på det internationella området i sin kinapolitik och i sin politik gentemot anglo-ryska kommittén samt inom landet i politiken gentemot kulakerna. I alla dessa frågor fick partiet och arbetarklassen reda på sanningen eller delar av sanningen, först sedan de hade drabbats av de svåra följderna av denna i grunden felaktiga politik.

Vid slutet av dessa två år, under vilka Stalingruppen verkligen har bestämt vårt partis och dess centrala institutionernas politik anser vi det fullkomligt klarlagt, att gruppen inte har kunnat förhindra följande saker: 1) En orimlig tillväxt av de krafter som strävar efter att leda in landets utveckling på kapitalistiska banor. 2) En försvagning av arbetarklassens och fattigböndernas läge, samtidigt som kulakens, nepmännens och byråkratens makt har vuxit. 3) En försvagning av arbetarstatens övergripande läge i kampen mot världskapitalismen, en försämring av Sovjetunionens internationella läge.

Stalingruppens direkta fel är, att den i stället för att säga sanningen till partiet, arbetarklassen och bönderna har hemlighållit fakta, förringat tillväxten av de fientliga krafterna och satt munkavle på dem som krävde sanningen och ville påvisa den.

Koncentrerandet av *eldgivningen åt vänster* när hela läget tyder på en fara från höger, det grovt mekaniska undertryckandet av varje kritik som uttrycker proletariatets oro för den proletära revolutionens öde, det stillatigande, öppna medgivandet av svängningen åt höger, undergrävandet av den proletära och gammelbolsjevikiska partikärnans inflytande – allt detta försvagar och avvärjar arbetarklassen vid en tidpunkt som mer än någonsin fordrar proletariatets aktivitet, vaksamhet och enighet inom partiet och troget fasthållande vid leninismens verkliga arv.

Partiledarna förvränger Lenin, återopar sig på honom och tillskriver honom uttalanden, i den utsträckning det behövs för att dölja sina upprepade fel. Sedan Lenins död har man uppfunnit en hel rad nya teorier, vars enda funktion är att teoretiskt rättfärdiga Stalingruppens avvikande från den internationella proletära revolutionens väg. Mensjevikerna och den kapitalistiska pressen ser och välkomnar Stalins, Bucharins och Martynovs politik och nya teorier som en rörelse ”bort från Lenin” (Ustrjalov), ”statsmannatänkande”, ”realism”, ett avståndstagande från den revolutionära bolsjevismens ”utopier”. Avlägsnandet av en trupp bolsjevik – Lenins stridskamrater – ur partiledningen ser och välkomnar de öppet som ett praktiskt steg framåt mot en förändring av partiets grundläggande inriktning.

Under tiden förbereder NEP:s inre processer ytterligare faror av samma art, eftersom de inte hålls tillbaka och styrs av en fast klasspolitik.

Tjugufem miljoner småjordbruk utgör den viktigaste källan för de kapitalistiska tendenserna i Ryssland. Det ur denna massa gradvis uppkommande kulakskiktet upprepar processen av primitiv ackumulation och underminerar socialismens ställning. Denna utvecklings fortsatta öde hänger i sista hand på förhållandet mellan statsekonomins och den privata ekonomins tillväxt. Den långsamma utvecklingen av våra industrier ökar avsevärt tillväxten av klasskillnaderna bland bönderna, och de därav uppkomna politiska farorna.

Lenin skrev att kulakerna:

”upprepade gånger i andra länders historia har återupprättat godsägarnas, tsarernas, prästernas och kapitalisternas makt.” Det har skett ”under alla tidigare europeiska revolutioner, då det lyckades kulakerna att, till följd av arbetarnas svaghet, vända tillbaka från republik till monarki, från de arbetandes makt tillbaka till utsugarnas, rikemännens och parasiternas allmakt.” Och slutligen ”kulaken kan med lätthet förlikas med godsägaren, tsaren och prästen, även om de har blivit osams med varandra, men *aldrig* med arbetarklassen.”⁴

Den som inte förstår detta, den som tror på ”kulakernas överväxande i socialismen”, den duger bara till att köra revolutionen på grund.

Det finns i vårt land två ömsesidigt uteslutande *grundläggande* ståndpunkter. Den ena intas av proletariatet som bygger socialismen, den andra intas av borgarklassen, som strävar efter att föra in vår utveckling på kapitalistiska spår.

Borgarklassens läger, och de skikt inom småbourgeoisin som följer dem sätter hela sitt hopp till privata initiativ och varuproducenternas personliga intressen. Detta läger sätter sitt hopp till de ”ekonomiskt starka” bönderna, och syftar till att ställa kooperativen, industrin och vår utrikeshandel i dessa bönders tjänst. Detta läger anser att den socialistiska industrin inte bör vara beroende av statsbudgeten, att den inte ska utvecklas så att den stör de kapitalistiska böndernas ackumulation. För den hela tiden allt starkare småborgaren innebär kampen för en högre arbetsproduktivitet att arbetarna ska spänna musklerna och nerverna. I kampen för låga priser ser han en minskning av den socialistiska industrin i den kapitalistiska handelns intresse, och för honom betyder kampen mot byråkratismen att bryta upp och upplösa industrin, att försvaga principen om planering. Det innebär ett tillbakaträngande av storindustrin – alltså återigen en omvandling till fördel för de välbärgade bönderna, med nära framtidsutsikter på ett upphävande av monoopolet på utrikeshandeln. Målet för denna inriktning är ustrjalovisternas mål, vars namn är *kapitalism på ett statligt fördelningsplan*. En stark tendens i denna riktning härskar i vårt land, och den har även inflytande på vissa kretsar inom vårt parti.

Lenin har beskrivit den *proletära inriktningen* med följande ord:

Socialismens seger över kapitalismen och socialismens befastande kan anses ha säkerställts först när den proletära statsmakten efter att slutgiltigt ha slagit ner varje motstånd av utsugarna och tillförsäkrat sig fullständig stabilitet och fullständig underordning reorganiserar hela industrin på den kollektiva storproduktionens och den modernaste (på elektrifiering av hela ekonomin baserade) teknikens grundval. Endast detta kommer att möjliggöra en sådan radikal, teknisk och social, hjälp till den efterblivna och splittrade landsbygden från stadens sida att denna hjälp skapar den materiella grundvalen för att åkerbruksarbetet och överhuvudtaget lantbruksarbetets produktivitet skall stiga i oerhörd grad och genom exemplets makt förmå småbrukarna att till egen fördel övergå till kollektivt och maskinellt storjordbruk.⁵

Vårt partis hela politik – budget, skatter, industri, jordbruk, inrikes och utrikes handel – borde bygga på denna grundval. Det är oppositionens principiella ståndpunkt. *Det är vägen till socialismen.*

4 *Ibid*, bd 8, s 96-97.

5 *Ibid*, bd 10, s 27.

Mellan dessa två ståndpunkter – där vi för varje dag driver allt närmare den första – rör sig stalinisterna längs en linje, som består av korta sicksackrörelser åt vänster och långa åt höger. Den leninistiska inriktningen innebär en socialistisk utveckling av produktivkrafterna i en ständig kamp med de kapitalistiska elementen. Ustrjalovs nyborgerliga kurs innebär en utveckling av produktivkrafterna på kapitalistisk grundval genom att gradvis bryta ner de under oktoberrevolutionen uppnådda resultaten. Stalins linje innebär i själva verket en försening av produktivkrafternas utveckling, en minskning av de socialistiska elementens relativa inflytande, och bereder på så sätt Ustrjalovlinjens slutliga seger. Stalins linje är desto farligare och mer förstörande som den döljer sitt faktiska avvikande från socialismen under masken av inlärd sociala ord och fraser. Fullbordandet av vår återuppbyggnadsprocess har lett till att de grundläggande frågorna om vår ekonomis utveckling har hamnat i förgrunden. Detta har undergrävt Stalins politik, som inte i något hänseende är vuxen de stora problemen – vare sig det rör sig om den kinesiska revolutionen eller återuppbygget av det grundläggande kapitalet i Sovjetunionen.

Trots det spända läget, som har förvärrats avsevärt genom den nuvarande ledningens grova fel, kan allt ännu rättas till. Men partiledningens linje måste ändras, och skarpt vridas i den riktning som Lenin pekade ut.

Kapitel 2. Arbetarklassens läge och fackföreningarna.

Oktoberrevolutionen har för första gången i historien gjort proletariatet till härskande klass i en enormt stor stat. Förstatligandet av produktionsmedlen var ett avgörande steg i riktning mot den socialistiska omvandlingen av hela det samhällssystem, som grundades på att människor suger ut människor. Vårt införande av åttatimmarsdagen var det första steget mot en fullständig och allsidig förändring av arbetarklassens materiella och kulturella existensvillkor. Trots landets fattigdom gav våra arbetslag arbetarna – även de mest efterblivna, som tidigare saknat försvar som grupp – lagliga garantier som de rikaste kapitalistiska staterna aldrig givit och aldrig komma att giva. Fackföreningarna, som har fått status som de allra viktigaste sociala verktygen i den härskande klassens hand, fick å ena sidan möjligheter att organisera massor som under andra omständigheter skulle ha varit fullkomligt omöjliga att nå, och å den andra direkt påverka arbetarstatens hela politiska inriktning.

Det är partiets uppgift att säkerställa den vidare utvecklingen av dessa de största erövringarna i historien – det vill säga fylla dem med ett verkligt socialistiskt innehåll. Vår framgång kommer att bestämmas av de objektiva nationella och internationella förhållandena, och även av hur riktig vår linje är och av vår lednings praktiska skicklighet.

Den avgörande faktorn för att bedöma vårt lands rörelse framåt mot uppbygget av socialismen måste – vid sidan av våra produktionskrafterns tillväxt och de socialistiska elementens herravälde över kapitalisterna – vara *en övergripande förbättring av arbetarklassens existensvillkor*. Denna förbättring borde visa sig på det materiella området (antal anställda arbetare inom industrin, nivån på reallönerna, budgetanslagen till arbetarnas behov, vilka bostadsförhållanden arbetarna har, vilken sorts sjukvård de har och så vidare), på det politiska området (parti, fackföreningar, sovjeter, kommunistiska ungdomsorganisationer) och slutligen på det kulturella området (skolor, böcker, tidningar, teatrar). Försöket att skjuta arbetarnas verkliga, konkreta intressen i bakgrunden och med den föraktliga benämningen ”skråsocialism” ställa dem mot arbetarklassens allmänna historiska intressen är teoretiskt felaktigt och politiskt farligt.

När en arbetarstat tillgodogör sig mervärdet, så är det naturligtvis ingen utsugning. Men för det första har vi att göra med en byråkratiskt förvrängd arbetarstat. Den utbredda och privilegierade administrativa apparaten slukar en betänkligt stor del av vårt överskott. För det andra stoppar den tillväxande borgarklassen genom mellanhandel och spekulationer med de onormala prisskillnaderna på sig en stor del av vårt genom statsindustrin skapade mervärde.

I allmänhet har under denna period av ekonomisk återhämtning antalet arbetare och deras livsvillkor förbättrats inte bara i absoluta tal utan också relativt – det vill säga i förhållande till de andra klassernas förbättring. Men på senare tid har det skett en skarp förändring. Arbetarklassens tillväxt och förbättringen av dess ställning har nästan upphört, samtidigt som tillväxten av dess fiender fortsätter och till och med ökar. Det leder oundvikligen inte bara till en försämring av arbetarnas ställning på fabrikerna utan också till en minskning av proletariats relativa betydelse i sovjetstaten.

Mensjeviker, borgarklassens spioner bland arbetarna, pekar triumferande på det materiella eländet bland våra arbetare. De försöker uppvigla proletariats mot sovjetstaten och få våra arbetare att anta den borgerligt-mensjevikiska parollen ”tillbaka till kapitalismen”. Den självbelåtna stats-tjänstemannen, som betraktar oppositionens krav på en förbättring av arbetarnas ställning som ”mensjevism”, gör därmed mensjevismen den bästa tänkbara tjänsten. Han driver in arbetarna under dess gula baner.

För att kunna övervinna svårigheter måste man känna till dem. Det är nödvändigt att rätt och ärligt jämföra våra framgångar och nederlag med arbetarmassornas verkliga villkor.

Arbetarnas ställning.

Under vår återuppbyggnadsperiod ökade lönerna ända fram till hösten 1925 tillräckligt snabbt. Men den betydande reallönesänkning som började 1926, övervanns först i början på år 1927. Månadslönerna under de två första kvartalen av räkenskapsåret 1926-1927 uppgick, räknade i moskvarubler, inom storindustrin till i genomsnitt 30 rubel 67 kopek, och 30 rubel 33 kopek – mot 29 rubel 68 kopek på hösten 1925. Under tredje kvartalet uppgick lönen – enligt provisoriska beräkningar – till 31 rubel 62 kopek. Alltså har reallönerna för innevarande år stått still ungefär på samma nivå som hösten 1925.

Naturligtvis är lönerna och den allmänna materiella nivån inom särskilda arbetarkategorier och i särskilda områden – framför allt i Moskva och Leningrad – otvivelaktigt högre än detta medeltal. Men å andra sidan befinner sig andra, mycket omfattande arbetarskikt betydligt under denna medelnivå.

För övrigt visar alla siffror att lönernas tillväxt saktar efter ökningen av arbetsproduktiviteten. Arbetsintensiteten ökas – de dåliga arbetsvillkoren är desamma.

Löneökningarna är mer och mer avhängiga kraven på ökad *arbetsintensitet*. Denna nya tendens, som är oförenlig med en socialistisk utveckling, har centralkommittén ytterligare stärkt genom sin välkända resolution om rationaliseringar (*Pravda*, 25 mars 1927). Den fjärde sovjetkongressen antog denna resolution. En sådan politik skulle betyda att det genom teknisk utveckling (ökad arbetsproduktivitet) ökade välförhållandet inte *av sig självt* skulle leda till löneökningar.

Den ringa ökningen av antalet arbetare betyder en minskning av antalet arbetande medlemmar i varje familj. I verkliga rubler räknat har *arbetarfamiljens utgiftsbudget* minskat sedan 1924-1925. De ökade hyreskostnaderna tvingar arbetarfamiljerna att hyra ut en del av sin bostad. De arbetslösa belastar direkt eller indirekt arbetarens budget. Den hastiga ökningen i konsumtionen av alkoholhaltiga drycker belastar arbetarklassens budget. På det hela taget kan vi se en klar försämring av dess levnadsstandard. De *rationaliseringar av produktionen* som nu genomförs kommer oundvikligen att försämrade arbetarklassens villkor ännu mer, om de inte åtföljs av en utvidgning av industrin och transporterna som kan suga upp de avskedade arbetarna. I praktiken går ”rationalisering” ofta ut på att ”kasta ut” vissa arbetare och försämrade de övrigas materiella ställning. Detta fyller oundvikligen arbetarmassorna med misstro mot rationaliseringar som sådana.

När arbetsvillkoren försämrade är det alltid den svagaste gruppen som lider mest: icke yrkesutbildade arbetare, säsongarbetare, kvinnor och barn.

1926 ägde det rum en tydlig sänkning av kvinnornas löner jämfört med männens, och detta inom nästan alla grenar av industrin. Bland de inte yrkesutbildade arbetarna inom tre olika industrigrenar

uppgick kvinnornas löner i mars 1926 bara till 51,8 procent, 61,7 procent och 83 procent av männens. Det har inte vidtagits nödvändiga mått och steg för att förbättra kvinnornas ställning inom sådana grenar som torvindustrin, lastning och lossning och så vidare. Ungdomens genomsnittslöner minskar hela tiden i förhållande till de övriga arbetarlöner. 1923 var deras löner 47,1%, 1924 45%, 1925 43,4%, 1926 40,5% och 1927 39,5% av övriga löner. (Källa: *Genomgång av ungdomarnas ekonomiska situation 1924, 1925 och 1925-26.*)

I mars 1926 fick 49,5% av ungdomarna mindre än 20 rubel. (*Centralbyrån för arbetsstatistik.*) Upphävandet av bestämmelsen att det inom varje industriföretag på ett visst antal arbetare skulle finnas ett bestämt antal yngre var ett hårt slag för den arbetande ungdomen och arbetarfamiljerna. Antalet arbetslösa ungdomar ökar kraftigt.

Lantarbetet.

Av de närmare tre och en halv miljon löntagarna på landsbygden är 1,6 miljoner lantarbetare, kvinnor och män. Endast 20% av dessa arbetare är organiserade i fackföreningar. Den statliga registreringen av löneavtalen, som ofta är så låga att de praktiskt taget betyder slaveri, har knappt börjat. Lantarbetarnas löner befinner sig ofta under den lagliga miniminivån – och detta ofta till och med på de statliga jordbruken. I genomsnitt ligger reallönerna inte över 63% av nivån före kriget. Arbetsdagen är sällan mindre än tio timmar. I de flesta fall är den faktiskt obegränsad. Lönerna betalas ut oregelbundet, oftast först efter orimligt lång väntan. Denna lantarbetarnas eländiga situation beror inte bara på svårigheterna för socialismens uppbyggnad i ett efterblivet bondeland. Utan tvivel beror den också på den felaktiga inriktningen, som i praktiken, i verkliga livet, huvudsakligen gynnar de övre skikten inom byarna och inte de undre. Vi måste allsidigt och systematiskt försvara lantarbetarna, inte bara mot kulaken, utan också mot de så kallade ekonomiskt starka mellanbönderna.

Bostadsfrågan.

Arbetarnas normala bostadsutrymme är i regel avsevärt mindre än genomsnittet för hela stadsbefolkningen. Arbetarna i de stora industristäderna tillhör i detta hänseende den del av befolkningen som har det sämst ställt. Fördelningen av bostadsutrymme visade sig i en rad undersökta städer vara följande:

För industriarbetare 5,6 kvadratmeter, för kontorspersonal 6,9, för hantverkare 7,6, för specialarbetare 10,9 och för inte arbetande element 7,1 kvadratmeter. Arbetarna ligger sist. Dessutom minskar arbetarbostädernas yta från år till år, medan de icke proletära elementens ökas. Det allmänna läget på bostadsmarknaden hotar industrins fortsatta utveckling. Trots detta faktum föreslår kommissionen för statsföretag i sin femårsplan ett bostadsbyggande som innebär att bostadsförhållandena vid slutet av dessa fem år skulle vara sämre än nu. Kommissionen medger själv detta. Från en yta av 11,3 kvadratararsjins [8,1 kvadratmeter] vid slutet av år 1926 kommer enligt femårsplanen medeltalet att i slutet av år 1931 minska till 10,6 [7,6].

Arbetslöshet.

Industrins långsamma tillväxt visar sig ingenstans så osunt som i arbetslösheten, som har drabbat industriproletariatets grundläggande led. Det officiella antalet registrerade arbetslösa uppgick i april 1927 till 1.478,000. (*Trud*, 27 augusti 1927.) Det verkliga antalet arbetslösa är omkring 2 miljoner. Antalet arbetslösa ökade ojämförligt mycket hastigare än det totala antalet sysselsatta arbetare. Enligt den statliga planeringskommissionens femårsplan kommer våra industrier under hela femårsperioden att behöva något över 400,000 fast anställda arbetare. Det betyder, om man tar hänsyn till den ständiga tillströmningen av arbetare från landsbygden, att antalet arbetslösa vid slutet av år 1931 kommer att ha stigit till inte mindre än 3 miljoner män och kvinnor. Följden av ett sådant tillstånd kommer att bli ett växande antal hemlösa barn, tiggare och prostituerade. Den ringa arbetslös-

hetersättningen har med rätta lett till protester. Den genomsnittliga ersättningen är 11,9 rubel, det vill säga omkring 5 förkrigsrubler. Fackföreningarna betalar ett arbetslöshetsunderstöd av i medeltal 6,5 till 7 rubel. Dessa understöd utbetalas dessutom till endast omkring 20% av fackföreningsmedlemmarna.

Arbetslagstiftningen har tillförts så många förklarande tillägg att dessa med flera gånger över-skrider antalet lagar i denna lagstiftning. Många skyddslag har genom sådana tillägg och förklar-ningar faktiskt åter blivit upphävda. Särskilt har det lagliga skyddet av de tillfälligt och säsongvis sysselsatta arbetarna skrotats.

Den senaste avtalsrörelsen karakteriserades av en nästan allmän försämring av de lagliga garan-tierna och en nedpressning av levnadsvillkor och löner. I och med att man gav förvaltningsled-ningen rätt till tvångsavgörande, så upphävde man kollektivavtalet, och förvandlade det från en överenskommelse mellan två parter till administrativa order. (*Trud.* 4 augusti 1927.) Olycksfalls-ersättningen till arbetare som skadas i industrin är alldeles för liten. Enligt uppgifter från arbets-kommissariatet skedde det 1925-1926 för varje tusental arbetare 97,6 olycksfall, som ledde till arbetsoduglighet. Var tionde arbetare råkar ut för ett olycksfall varje år.

De senaste åren har kännetecknats av allt hårdare arbetskonflikter, som för det mesta bilagts genom tvång i stället för med hjälp av medling.

Ledningen inom fabrikerna har försämrats. De administrativa organen gör allt mer för att upprätta sin obegränsade makt. Anställandet och avskedandet av arbetare ligger faktiskt helt och hållet i led-ningens händer. Det är inte ovanligt med samma förhållande mellan mästare och arbetare som före revolutionen.

De gemensamma diskussionerna om driften har gradvis förlorat all betydelse. Majoriteten av de praktiska förslag som arbetarna antar blir aldrig genomförda. Hos många arbetare underblåses också motviljan mot driftsdiskussionerna av det faktum, att de förbättringar som de lyckas genomdriva ofta resulterar i en minskning av antalet anställda. Därför deltar de bara sällan i produktionsdiskus-sionerna.

På det kulturella området är det nödvändigt att understryka skolproblemet. Det blir allt svårare för arbetarna att ge sina barn ens en elementär utbildning, än mindre högre utbildning. Inom nästan alla arbetardistrikt saknas det skolor. De avgifter som krävs av föräldrarna till skolmaterial avskaffar praktiskt taget rätten till utbildning. Bristen på skolor och den otillräckliga tillgången på daghem tvingar ut en avsevärd del av arbetarnas barn på gatorna.

Fackföreningarna och arbetarna.

Den ”intressekonflikt rörande arbetsvillkoren i fabrikerna”, som omnämndes i en av elfte parti-kongressens resolutioner, har under de senaste åren blivit betydligt mer omfattande. Trots det har partipolitiken med avseende på fackföreningsrörelsen på senare tid och fackföreningsledarnas intriger medfört att, som den fjortonde kongressen bekände:

fackföreningarna ofta inte har kunnat genomföra sina uppgifter, och varit ensidiga, och ibland har skjutit sin första och viktigaste uppgift i bakgrunden – försvara den av dem ledda massans ekonomiska intressen och på alla sätt förbättra deras materiella och kulturella ställning.

Förhållandena blev efter den fjortonde kongressen inte bättre utan sämre. Fackföreningarnas byråkratisering tog ytterligare ett steg framåt.

Inom staben för de valda verkställande organen hos tio fackföreningar inom industrin är andelen arbetare från golvet och till partiet inte hörande arbetare utomordentligt liten (12-13%). Det över-väldigande antalet delegater på fackföreningskonferenserna är folk utan någon som helst förbindel-se med industrin. (*Pravda*, 3 juli 1927.) Aldrig någonsin har fackföreningarna och de arbetande massorna varit så långt från att leda den socialistiska industrin som nu. Arbetarmassornas egen akti-

vitet i fackföreningarna ersätts av överenskommelser mellan de lokala sekreterarna, fabriksdirektörerna och ordförandena i fabriks- och driftskommittéerna ("triangeln"). Arbetarna misstror fabriks- och driftskommittéerna. Deltagandet i de allmänna mötena är lågt.

Arbetarnas missnöje finner inget uttryck i fackföreningarna, och tvingas därför inåt. "Man får inte vara alltför aktiv. Om du vill ha en brödbit, så tala inte så mycket." Sådana uttalanden är vanliga (se material från Moskvakommittén, rapporter från Arbetarnas allmänna konferens, *Informational Review*, s 30, etc.), och det är under dessa omständigheter lätt att förstå varför det blivit allt vanligare att arbetarna försöker förbättra sin situation med hjälp av aktivitet utanför de fackliga organisationerna. Detta ensamt kräver oavvisligt en fullständig förändring av den nuvarande fackföreningsregimen.

De viktigaste praktiska förslagen.

A. På de materiella villkorens område.

1. Avlägsna fullständigt varje antydning till förlängning av åttatimmarsdagen. Övertidsarbete ska bara vara tillåtet då det är oundgängligen nödvändigt. Tillåt inget missbruk av tillfälliga anställningar, ingen behandling av de fast anställda, som om de vore "säsongarbetare". Avskaffa alla förlängningar av arbetsdagen som, i strid med tidigare lagar, införts inom hälsovådliga yrken.

2. Den mest omedelbara uppgiften är att höja lönerna åtminstone i samma utsträckning som arbetsproduktiviteten stiger. För framtiden borde varje ökning av arbetsproduktiviteten av princip leda till en höjning av reallönerna. Det är också nödvändigt att försöka få till stånd en utjämning av de olika arbetargruppernas löner genom att systematiskt förbättra de sämre betalda gruppernas villkor, men i inget fall genom att försämra de bättre betaldas.

3. Vi måste stoppa allt byråkratiskt missbruk av rationaliseringsåtgärder. Dessa bör vara intimt knutna till en motsvarande utveckling av industrin, med en planmässig fördelning av arbetskraften och med kamp mot slöseriet med arbetarklassens produktivkrafter – särskilt det dåliga utnyttjandet av de specialutbildade arbetarnas kadrer.

4. För att lindra de svåra följderna av arbetslösheten: (a) arbetslöshetsunderstöden måste anpassas efter genomsnittslönen inom ett visst område. (b) Med tanke på hur länge arbetslösheten kan bestå måste understödsperioden vid arbetslöshet utsträckas från ett till ett och ett halvt år. (c) Det är inte acceptabelt med ytterligare minskningar av industrins bidrag till socialförsäkringen, och det måste inledas en allvarlig kamp mot vanan att inte betala dem. (d) Användandet av försäkringsfonder för den offentliga hygienens ändamål måste upphöra. (e) Vi måste energiskt bekämpa benägenheten att "tjäna pengar på de försäkrade". (f) Vi måste upphäva alla de bestämmelser som under olika förövändningar berövar arbetslösa deras rätt till understöd och till inskrivning i arbetslistorna. (g) Inriktningen måste vara att arbetslöshetsunderstödet ökas, först av allt bland industriarbetarna. Vi måste utarbeta storskaliga och noggrant utarbetade planer på offentliga arbeten som på bästa sätt kan gynna landets kulturella och ekonomiska tillväxt.

5. En systematisk förbättring av arbetarnas bostadsförhållanden. Ett bestämt genomförande av en klasspolitik i alla bostadsfrågor. Ingen förbättring av de icke-proletära elementens bostadsvillkor på bekostnad av arbetarnas. Inga vräkningar av avskedade arbetare och arbetare med förkortad arbetstid.

Energiska åtgärder måste vidtagas för en sundare utveckling av bostadskooperativen. De måste göras tillgängliga för de sämre betalda arbetarna. Kontorspersonalens övre skikt får inte tillåtas att roffa åt sig bostäder som är avsedda för industriarbetare.

Statsplanekommisionens bostadsplan är oförenlig med en socialistisk politik och bör därför förkastas. Affärsföretagen måste tvingas öka sina utgifter för bostadsbyggande och öka budgettilldelningen och krediterna för detta ändamål tillräckligt mycket så att vi under de närmaste fem åren kan få se en definitiv förbättring av arbetarnas bostadsförhållanden.

6. Kollektivavtal bör slutas efter verkliga och inte fingerade diskussioner vid arbetarmötena. Den kommande kongressen bör upphäva den fjortonde kongressens beslut att ge fabriksledningen rätt till tvångsavgörande. Arbetslagarna måste betraktas som ett minimum, inte maximum av vad arbetarna har rätt att kräva. Kollektivavtalen måste innehålla garantier mot nedskärningar av antalet arbetare och övriga anställda under den tid avtalet omfattar (tillåtna undantag måste vara uttryckligt godkända). Produktionsnormen måste beräknas efter genomsnittsprestationen för en arbetare, och inte efter undantagen, och för hela den tid kollektivavtalet gäller. Överhuvudtaget bör alla förändringar i avtalen som försämrar arbetarnas löneförhållanden i förhållande till tidigare överenskommelser inte vara tillåtna.

7. Byrån för löner och lönenormer måste bättre ställas under arbetarnas och fackföreningarnas effektiva kontroll och den fortskridande försämringen av löner och arbetsnormer måste stoppas.

8. Utgifterna för säkerhetsanordningar och bättre tillstånd på arbetsplatserna måste ökas. Strängare straff måste utmätas åt de som inte utför skyddsföreskrifterna för arbetare.

9. Alla tolkningar av arbetslagen måste prövas och de som leder till en försämring av arbetsvillkoren upphävas.

10. För kvinnliga arbetare ska följande regel gälla: "Lika lön för lika arbete." Förbättrad yrkesutbildning av arbetarkvinnor.

11. Obetalt lärlingsarbete måste förbjudas, likaså alla försök att sänka de yngres löner. Det måste vidtagas åtgärder för att förbättra deras arbetsförhållanden.

12. Ekonomins krav får i inga fall genomföras på bekostnad av arbetarnas levnadsstandard. Vi måste återgiva arbetarna de "små privilegier", som vi tagit från dem (barnhem, spårvagnsbiljetter, längre semestrar och så vidare).

13. Fackföreningarna måste mer uppmärksamma säsongarbetarnas problem.

14. Arbetarnas sjukvård på arbetsplatserna måste förbättras (apotek, stationer för första hjälpen, sjukhus och så vidare).

15. Skolor för arbetarbarn måste bli fler inom arbetardistriktet

16. En rad av statliga åtgärder måste genomföras för att stärka arbetarkooperativen.

B. Inom fackföreningarna.

1. Fackföreningarnas verksamhet ska i första hand bedömas efter i vilken grad de försvarar arbetarnas ekonomiska och kulturella intressen, inom de nuvarande ekonomiska begränsningarna.

2. När partiorganisationerna beslutar om mått och steg som berör arbetarmassornas ekonomiska och kulturella intressen, måste de allvarligt överväga de slutsatser som dras av den kommunistiska gruppen inom fackföreningen.

3. Verkliga val, offentlighet och ansvarighet inför medlemmarna på alla nivåer måste vara grundvalen för fackföreningsarbetet.

4. Alla administrativa organ bör bildas utifrån verkliga, och inte skenbara överenskommelser med motsvarande fackföreningsorgan.

5. På varje fackföreningskongress (inklusive den allryska kongressen) och i fackföreningarnas samtliga valda organ (inklusive det allryska fackföreningsrådet) måste majoriteten bestå av arbetare som är direkt sysselsatta inom industrin. Procentsatsen av arbetare som inte är organiserade i partiet måste i dessa organ ökas till minst en tredjedel.

Med regelbundna mellanrum måste ett bestämt antal tjänstemän inom fackföreningen återgå till arbete inom industrin.

Mer användande av frivilligt arbete inom fackföreningsrörelsen, utökad tillämpning av principen om frivilligt arbete, mer uppmuntran åt arbetarna att ägna sig åt detta arbete.

6. Det får inte vara tillåtet att avlägsna valda kommunistiska fackföreningsmedlemmar till följd av tvistigheter inom partiet.

7. Fabriks- och lokalkommittéernas fullständiga oavhängighet av de ledande organen måste säkras. Antagande och avskedande av arbetare eller förflyttning av arbetare från ett slags arbete till ett annat under en period, som överstiger två veckor, får endast äga rum efter föregående anmälan till fabrikskommittén. En fabrikskommitté som bekämpar missbruk på detta område, bör utnyttja sin rätt att gentemot ledningens beslut vädja till vederbörande fackförening och klagomålskommission.

8. Arbetarpressens korrespondenter måste garanteras definitiva rättigheter, och de som förföljer korrespondenterna för att de gör avslöjanden bör bestraffas strängt.

Det bör införas en särskild artikel i strafflagen som kallar det en svår förbrytelse mot staten att genomföra indirekta, öppna eller hemliga förföljelser av en arbetare på grund av att han har uttryckt kritik, ställt egna förslag till förändringar, och för att ha röstat.

9. Uppgifterna för produktionskommittéernas kontrollkommissioner måste utvidgas till att omfatta övervakning av att dess beslut genomförs samt undersöka, i vilken mån arbetarnas intressen därvid skyddas.

10. I fråga om strejker vid statsindustrierna fortsätter den under Lenin vid elfte partikongressen antagna bestämmelsen att gälla.

I fall av strejker inom koncessionsindustrierna bör dessa betraktas som privatindustrier.

11. Det bör göras en förnyad genomgång av hela systemet för arbetarstatistiken. I sin nuvarande form ger den en falsk och uppenbart färgad bild av arbetarklassens ekonomiska och kulturella ställning, och hindrar på så sätt i hög grad allt arbete för att försvara dess ekonomiska och kulturella intressen.

Arbetarklassens svåra ställning vid oktoberrevolutionens tionde årsdag, förklaras när det kommer till kritan naturligtvis av landets fattigdom, som är resultatet av intervention och blockad, och den kapitalistiska omvärldens oavbrutna kamp mot den första proletära staten. Detta läge kan inte förändras i ett slag. Men det kan och måste ändras genom en riktig politik. Det är inte bolsjevikernas uppgift att skrävla och rita vackra beskrivningar av sina framsteg – som naturligtvis är mycket reella – utan att klart och bestämt ställa frågan om vad som återstår att göra, vad som måste göras, vad som kan göras med hjälp av en riktig politik.

Kapitel 3. Bönderna - jordbruksfrågan och det socialistiska uppbygget.

Småproduktionen *föder* kapitalism och bourgeoisi oavlåtligt, dagligen och stundligen, spontant och i massomfattning.⁶

Antingen lyckas den proletära staten, genom en hög utveckling och elektrifiering av industrin, övervinna den tekniska efterblivenheten hos miljoner små och mycket små jordbruk och organisera dem på grundval av större enheter och kollektivism, eller också kommer kapitalismen, som hämtar kraft från landsbygden, att undergräva socialismens grundvalar i städerna.

Ur leninismens synvinkel är bondebefolkningen. – det vill säga den stora massan av bönder, som inte suger ut arbetare – den bundsförvant på vilken den proletära diktaturens säkerhet och därmed den socialistiska revolutionens öde beror, om vi har rätt relationer med honom. Med följande ord formulerade Lenin fullkomligt klart våra uppgifter gentemot bönderna under det stadium som vi nu genomgår:

⁶ *Ibid*, bd 9, s 382.

Att ingå ett förbund med mellanbönderna utan att för ett ögonblick avstå från kampen mot kulakerna och samtidigt fullt och fast endast lita till stödet från fattigbönderna.⁷

Den avvikelse från Lenins ståndpunkt i bondefrågan som Stalin-Bucharingruppen har genomfört kan sammanfattas i följande åtta huvudpunkter:

1. De har övergivit marxismens grundsats, att endast en stark, förstärkt industri kan hjälpa bönderna att omvandla jordbruket längs kollektivistiska linjer.
2. De underskattar dagsverkarna och fattigbönderna som social grundval för den proletära diktaturen på landsbygden.
3. De grundar våra förhoppningar på den så kallade ”ekonomiskt starka bonden”, det vill säga i själva verket förhoppningar på kulaken.
4. De ignorerar eller förnekar öppet att böndernas egendom och verksamhet har en småborgerlig karaktär – ett övergivande av den marxistiska ståndpunkten till socialistrevolutionärernas teorier.
5. De underskattar de kapitalistiska elementens nuvarande utveckling på landsbygden, och tystar ner den klasskiktning som sker bland bönderna.
6. De sprider lugnande teorier om att ”kulaken och kulakorganisationerna hursomhelst inte har någon chans, eftersom den allmänna utvecklingen i vårt land bestäms av den proletära diktaturens struktur.” (Bucharin, *Vägen till socialismen och arbetar och bondealliansen*, s 49.)
7. De tror på ”att kulakernas kooperativa kärnor kan inlemmas i vårt system.” (*Ibid*, s 49.) ”Problemet kan formuleras så, att det är nödvändigt att öppna vägen för de välbärgade böndernas ekonomiska möjligheter, kulakens ekonomiska möjligheter.” (*Pravda*, 24 april 1925.)
8. De försöker ställa Lenins ”kooperativa plan” mot hans plan för elektrifiering. Enligt Lenins egen åsikt var det endast genom att kombinera dessa båda planer som det var möjligt att garantera övergången till socialismen.

Stödda på dessa den härskande gruppens revisionistiska tendenser har den nya borgarklassens företrädare allierat sig med vissa delar inom vår statsapparat och försöker öppet styra in hela vår politik på landsbygden i kapitalistiska banor. Samtidigt döljer kulakerna och deras ideologiska försvarare alla sina strävanden under förevändningen att det är av omtanke om produktivkrafternas utveckling, om att utvidga varuproduktionen ”i allmänhet” och så vidare. I verkligheten skulle en kulakutveckling av produktivkrafterna, en kulakutvidgning av varuproduktionen, innebära ett undertryckande och en hämning av produktivkrafternas utveckling hos hela den övriga massan av lantbruk.

Trots vår relativt snabba återuppbyggnadsprocess inom jordbruket är böndernas varuproduktion mycket ringa. 1925-1926 var totalmängden av produkter som kom ut på marknaden 64% av siffran före kriget, den exporterade mängden endast 24% av exporten 1913. Orsaken därtill ligger – utöver att den totala konsumtionen i byarna har ökat⁸ – i skillnaden mellan industrins priser och lantbrukspriserna och kulakernas snabba ackumulation av livsmedel. Till och med femårsplanen måste medge, att ”bristen på industriprodukter i allmänhet sätter en definitiv gräns för ett likvärdigt utbyte mellan landsbygd och stad, och minskar den mängd lantbruksprodukter som marknadsförs”. (s 117) På så sätt bromsar industrins eftersläpning jordbrukets tillväxt och särskilt en ökning av landsbygdens varuproduktion. Den undergräver bandet (*smytjka*) mellan stad och landsbygd och leder till en snabb ökning av klasskillnaderna bland bönderna.

Oppositionens åsikter i debatterna om bondepolitikens frågor har helt och fullt bekräftats. De delvisa korrigeringar som under trycket av oppositionens hårda kritik gjorts av den allmänna linjen, har

⁷ Lenin, *Collected Works*, vol 28, s 191.

⁸ På grund av befolkningstillväxten och uppdelningen av böndernas egendomar, med resultatet att 38% av böndernas hushåll i de spannmålsproducerande områdena köper ytterligare spannmål.

inte hejdat den officiella politikens fortsatta avvikelse i riktning mot ”de ekonomiskt starka bönderna”. Som bevis räcker det att erinra om, att Kalinins rapport till den fjortonde sovjetkongressen inte hade ett ord att säga om klasskiktningen på landet eller kulakernas tillväxt.

En sådan politik kan bara leda till ett enda resultat: vi kommer att förlora fattigbönderna och inte vinna mellanbönderna.

Klasskiktning bland bönderna.

Under de senaste åren har det skett en klar kapitalistisk skiktning på landsbygden.

De grupper, som odlar lite eller ingen jord, har under de senaste fyra åren minskats med 35-45%. Den grupp, som äger 6-10 desjatiner (7-11 hektar) ökade under samma tid med 100 till 120%. Gruppen med 10 desjatiner och mer ökade med 150-200%. Minskningen av gruppen utan jord eller med endast litet jord beror till mycket stor del på att de ruinerats och upplöstes. Således har i Sibirien under loppet av ett år 15,8% av familjer utan jord och 3,8% som äger mindre än 2 desjatiner försvunnit. I norra Kaukasus upplöstes 14,1% av familjer utan jord och 3,8% som ägde mindre än 2 desjatiner.

Det går oerhört sakta att befordra de bondefamiljer som äger lantbruk utan hästar och redskap till det lägre skiktet av mellanbönder. För närvarande finns det i hela unionen 30-40% egendomar utan hästar och redskap, och den stora massan därav den grupp bönder som besår en ytterst liten jordplätt.

Fördelningen av de viktigaste produktionsmedlen är i norra Kaukasus följande: 15% av produktionsmedlen tillhör 50% av de ekonomiskt svagaste ägarna. Till mittgruppen, som utgör 35% av ägarna, hör 35% av de viktigaste produktionsmedlen. Och till den högsta gruppen, som utgör 15% av ägarna, hör 50% av produktionsmedlen. På samma sätt fördelar sig produktionsmedlen i andra provinser (i Sibirien, i Ukraina och så vidare).

Denna ojämlika fördelning av den brukade jorden och produktionsmedlen bekräftas av att spannmålsreserverna fördelas olika mellan de olika bondegrupperna. 1 april 1926 befann sig 50% av landets spannmålsöverskott i händerna på 6% av bönderna. (*Statistisk tidskrift*, nr 4 1927, s 15.)

Utarrenderingen av jord ökar för varje år. De som arrenderar ut jorden är oftast bönder med stora jordegendomar som äger produktionsmedel. I det stora flertalet fall hemlighålls det faktum att jorden arrenderas ut, i avsikt att undvika skatter. Den med bara lite jord, som varken har redskap eller djur, arbetar vanligen med hyrda redskap och hyrda djur. Förhållandena såväl vid arrendering som vid förhyrande av redskap och djur liknar slaveri. Jämsides med denna utpressning in natura blir det allt vanligare med ocker.

Den fortlöpande uppdelningen av jordegendomarna försvagar inte klasskiktningen utan främjar den. I stället för att gynna jordbrukets socialisering hamnar maskiner och krediter nästan alltid i kulakernas och de välbärgade böndernas händer, och bidrar på så vis till utsugningen av lantarbetarna, fattigbönderna och de ekonomiskt svagare mellanbönderna.

Utöver denna koncentration av jord och produktionsmedel i händerna på de översta skikten, så sysselsätter dessa skikt också ett ständigt större antal hyrda arbetare.

Å andra sidan gör sig fattig- och i viss mån även mellanbönderna av med ett allt större antal lantarbetare, antingen till följd av fullständig ruin och upplösning av familjen eller också genom att enskilda familjemedlemmar tvingas resa iväg. Dessa övertaliga arbetare råkar i klorna på kulakerna eller de ”starka” mellanbönderna, eller också reser de till städerna där de ofta inte hittar någon sysselsättning överhuvudtaget.

Trots att dessa processer redan har gått mycket långt och har lett till en minskning av mellanböndernas relativa ekonomiska betydelse för jordbruket, så utgör dessa mellanbönder till antalet ännu alltså den största gruppen på landsbygden. Att vinna över dessa mellanbönder till den

socialistiska jordbrukspolitiken är en av den proletära diktaturens viktigaste uppgifter. Men att ”satsa på de starkare bönderna” innebär i själva verket att förlita sig på en ytterligare splittring av detta mellanskikt.

Endast genom att tillräckligt uppmärksamma lantarbetarnas ställning, endast genom att inrikta oss på fattigbönderna i förbund med mellanbönderna, endast genom att bestämt bekämpa kulakerna, endast genom att satsa på industrialisering och på klasskooperativ och ett klasskreditsystem på landsbygden kommer vi att kunna dra in mellanbönderna i arbetet på en socialistisk omvandling av jordbruket.

Praktiska förslag.

I den klasskamp som pågår på landsbygden, måste partiet inte bara i ord utan också i handling stå i ledningen för lantarbetarna, fattigbönderna och den stora massan av mellanbönderna och organisera dem mot kulakernas mål att suga ut dem.

För att stärka och underbygga landsbygdsproletariatets klasställning på landsbygden – detta proletariat bildar ju en del av arbetarklassen – måste det vidtagas samma sorts mått och steg, som vi har pekat på i kapitlet om arbetarklassens ställning.

Krediterna på landsbygden måste upphöra att till största delen vara ett privilegium för de välbärgade kretsarna i byn. Vi måste sätta stopp för den nuvarande situationen, där de redan från början otillräckliga fonder som var ämnade att hjälpa fattigbönderna, ofta inte används för det avsedda ändamålet utan kommer de välbärgade grupperna till godo.

Tillväxten av de individuella jordbruken måste uppvägas av en snabbare utveckling av kollektivjordbruken. Det är nödvändigt att systematiskt och från år till år anslå medel för att hjälpa de fattigbönder som har organiserat sig i kollektiv.

På samma gång måste vi mer systematiskt hjälpa de fattigbönder, som inte tillhör något kollektiv, genom att fullständigt befria dem från skatt, genom att tilldela dem lämpliga jordlotter och ge dem krediter för inköp av jordbruksredskap och genom att hjälpa in dem i jordbrukskooperativen. Istället för parollen: ”Skapa kadrer av bondeaktivister utanför partiet genom att återuppliva sovjeterna” (Stalin-Molotov), en paroll utan något som helst klassinnehåll som i verkligheten bara kommer att stärka de övre skiktens dominerande roll i byarna, måste vi anta parollen: *Bygg kadrer av aktivister utanför partiet bland lantarbetarna, fattigbönderna och de mellanbönder som står nära dem.*

Vi måste få en verklig, planerad, allmän och varaktig organisering av de fattiga, en organisation som koncentrerar sig på de avgörande ekonomiska och politiska problemen, som val, skattekampanjer, inflytande på fördelningen av krediter, maskiner med mera, fördelning och utnyttjande av jord, grundande av kooperativ, och användningen av de fonder som anslagits till de fattiga i byarna för att bilda kooperativ.

Partiet borde med alla medel gynna *mellanböndernas* ekonomiska utveckling – genom en klok prispolitik beträffande spannmål, genom att organisera krediter och kooperativ som är tillgängliga för dem, genom en systematisk och gradvis introduktion av denna talrika bondegrupp i det mekaniserade och kollektiva storjordbrukets fördelar.

Partiets uppgift när det gäller *kulakskiktens* tillväxt borde bestå av en generell begränsning av deras utsugningssträvanden. Vi får inte tillåta några avvikelser från de artiklar i vår författning, som nekar de utsugande klasserna valrättigheter inom sovjeterna. Följande åtgärder är nödvändiga: ett kraftigt progressivt skattesystem, statliga lagar till skydd för lönearbetet och till reglering av lantarbetarnas löner, en verklig klasspolitik i fråga om fördelning och utnyttjande av jord och likaledes i fråga om att förse byarna med traktorer och andra redskap.

Det växande arrendesystemet bland bönderna, de nuvarande metoderna för brukandet av jorden, enligt vilka landsbygdssamhällena (som står utanför sovjeternas ledarskap och kontroll och alltmer

hamnar under kulakernas inflytande) förfogar över jorden, den resolution som antogs av den fjortonde sovjetkongressen om att ”gottgöra” när jorden fördelas – allt detta undergräver grundvalarna för *förstatligandet av jorden*.

En av de viktigaste åtgärderna för att stärka förstatligandet av jorden är att underordna landsbygdssamhällena under de lokala statsorganen samt att upprätta en hård kontroll av de från alla kulakelement rensade lokala sovjeterna i alla frågor angående fördelningen och brukandet av jorden. Syftet med en sådan kontroll skulle vara att så kraftfullt som möjligt försvara fattigböndernas och de svaga mellanböndernas intressen gentemot kulakernas makt. Det är nödvändigt att på grundval av våra nuvarande erfarenheter utarbeta en rad tilläggsåtgärder i avsikt att avskaffa kulakernas makt inom landsbygdssamhällena. I synnerhet är det nödvändigt, att kulaken i egenskap av jordinnehavare fullständigt och i varje hänseende inte bara på papperet utan faktiskt är underkastad uppsikt och kontroll genom sovjetmaktens organ på landsbygden.

Partiet måste rikta ett dundrande slag mot alla de nuvarande tendenserna att upphäva eller undergräva förstatligandet av jorden – som är en av den proletära diktaturens grundpelare.

Det bestående systemet med *en enda jordbruksskatt* borde ändras så att 40-50% av de fattigaste bondefamiljerna helt befrias från skatt, men utan att denna minskning utjämnas genom en högre beskattning av den stora massan mellanbönder. Datum för skatteuppbörden bör anpassas efter den lägre gruppen skattebetalares intressen.

En mycket större summa bör anslås för att skapa statliga jordbruk och kollektivjordbruk. Största möjliga fördelar måste erbjudas de nyskapade kollektivjordbruken och andra former av kollektivism. Personer som berövats valrätten får inte tillåtas att bli medlemmar i kollektivjordbruken. Kooperativens hela arbete måste inspireras av målet att omvandla systemet med småskalig drift till kollektiv stordrift. En bestämd klasspolitik måste föras när det gäller leveranser av maskiner och en särskild kamp föras mot de bedrägliga maskinbolagen.

Arbetet med fördelningen av jorden måste genomföras noggrant, och först av allt måste jord tilldelas kollektivjordbruken och de fattigas jordbruk, och deras intressen måste beaktas maximalt.

Priset på spannmål och andra jordbruksprodukter borde åtminstone försäkra fattigbönderna och huvudparten av mellanbönderna om möjligheten att bibehålla sina jordbruk på nuvarande nivå och successivt förbättra den. Åtgärder måste vidtas för att avlägsna olikheten mellan höst- och vårpriserna på spannmål. Ty denna olikhet drabbar landsbygdens fattiga hårt och ger alla fördelar åt de övre skikten.

Vi måste inte bara öka anslagen till fattigböndernas fonder betydligt, utan också radikalt förändra hela inriktningen på våra *jordbrukskrediter*, så att fattigbönderna och de svaga mellanbönderna tillförsäkras billiga och långsiktiga krediter och att det nuvarande systemet med borgen och ställande av säkerhet upphör.

Kooperationen.

Uppgiften för det socialistiska uppbygget på landsbygden är att omvandla jordbruket till maskinell, kollektiv stordrift. För den stora massan av bönder går den enklaste vägen dit via kooperationen, såsom Lenin beskrivit det i sitt verk **Om kooperationen**.⁹ Det är den enorma fördel som den proletära diktaturen och sovjetsystemet ger till bönderna. Endast en ökande industrialisering av jordbruket kan ge en stadig grundval för dessa socialistiska kooperativ (eller kollektiviseringar). Utan en teknisk revolution av produktionsmetoderna – det vill säga, utan jordbruksmaskiner, utan växelbruk, utan konstgödning och så vidare – är det inte möjligt med något framgångsrikt och omfattande arbete i riktning mot en verklig kollektivisering av jordbruket.

Men kooperativt köpande och säljande kommer att leda till socialismen endast då 1) denna process försiggår under ett omedelbart ekonomiskt och politiskt inflytande av socialistiska element,

⁹ Se Lenin, *Valda verk i 10 band*, bd 10, s 534-41.

särskilt storindustrierna och fackföreningarna, och 2) att denna process att göra handeln till en del inom kooperativjordbruken gradvis också leder till en kollektivisering av jordbruket självt. Jordbrukskooperativens klasskaraktär kommer inte bara att avgöras av de olika gruppernas antalsmässiga tyngd inom bondekooperativen utan mer specifikt av deras relativa ekonomiska tyngd. Det är partiets uppgift att se till att jordbrukskooperativen utgör en verklig allians mellan fattigbönderna och mellanbönderna samt utgör ett vapen i dessa elements kamp mot kulakernas ökande ekonomiska makt. Vi måste systematiskt och ihärdigt dra in landsbygdsproletariatet i uppbygget av kooperativen.

Ett framgångsrikt kooperativt arbete går bara att tänka sig om deltagarna åtnjuter maximal frihet att ta egna initiativ. För att kunna få korrekta förhållanden mellan kooperativen, de stora industrierna och den proletära staten krävs en normal regim inom de kooperativa organisationerna och absolut inga byråkratiska maktmetoder.

Med tanke på partiledningens uppenbara avvikande från en grundläggande bolsjevikisk inriktning på landsbygden och dess benägenhet att stödja sig på de välbärgade bönderna och kulakerna, med tanke på att de har försökt släta över denna politik med antiproletära tal om ”illusioner om de fattiga”, ”snyltande” och ”dagdriveri” och fattigböndernas påstådda obenägenhet att försvara Sovjetunionen – med tanke på allt detta har det mer än någonsin blivit nödvändigt att erinra om vårt partiprograms ord. Samtidigt som programmet otvetydigt har betonat vikten av en allians med mellanbönderna, så fastställer det klart och tydligt: ”I hela sitt arbete på landsbygden stöder sig det allryska kommunistiska partiet liksom förr på de proletära och halvproletära bondeskikten, och organiserar dem framför allt som en oberoende kraft genom att skapa partikärnor i byarna, organisationer av fattiga, ett särskilt slags fackföreningar för de proletära och de halvproletära elementen i byarna och så vidare. På så sätt knyts de närmare städernas proletariat och undandras inflytandet från landsbygdens borgarklass och småägarnas intressen.”

Kapitel 4. Statsindustrin och socialismens uppbyggande. Den industriella utvecklingens tempo.

En maskinell storindustri, som är i stånd att omorganisera också jordbruket, är den enda möjliga materiella grundvalen för socialism.¹⁰

Grundbetingelsen för en socialistisk utveckling på det nuvarande, förberedande stadiet och i det nuvarande historiska läget – kapitalistisk inringning och en försening av världsrevolutionen – är att industrialiseringen sker tillräckligt snabbt för att i en nära framtid åtminstone kunna lösa följande problem:

1. Proletariatets materiella ställning måste förbättras absolut och relativt (ökning av antalet sysselsatta arbetare, minskning av antalet arbetslösa, förbättring av den arbetande klassens materiella läge och i synnerhet öka bostädernas storlek så att de uppfyller de sanitära fordringarna).
2. Industrin, transportväsendet och kraftverken måste öka produktionen åtminstone lika mycket som behoven ökar och inte sacka efter de ökande ekonomiska möjligheterna.
3. Jordbruket måste få möjlighet att övergå till en högre teknisk nivå, så att det kan tillförsäkra industrin en ökande mängd råvaror.
4. Vad gäller utvecklingen av produktivkrafterna, de tekniska framstegen och förbättringen av arbetarklassens och de arbetande massornas levnadsstandard, får Sovjetunionen under de kommande åren inte hamna ännu längre efter de kapitalistiska länderna utan måste istället komma ikapp dem.
5. Industrialiseringen måste bli stark nog för att kunna garantera landets försvar och särskilt en tillräcklig tillväxt av krigsindustrin.

¹⁰ *Ibid*, bd 10, s 359.

6. De socialistiska, statliga och kooperativa elementen måste systematiskt utvidgas för att kunna tränga ut, undertrycka eller omforma försocialistiska ekonomiska element (kapitalister och förkapitalister).

Trots våra avsevärda framgångar på industrins, transportväsendets och elektrifieringens områden är vår industri ännu långtifrån så utvecklad som är nödvändigt och möjligt. Industrialiseringens nuvarande tillväxttakt och den för de kommande åren angivna takten är uppenbarligen otillräcklig.

Det finns inte och kan naturligtvis inte finnas en politik som gör det möjligt för oss att på en gång lösa alla våra svårigheter, eller gör det möjligt för oss att hoppa över en lång period av planmässig utveckling av vår industri och vår kultur. Men just denna vår industriella och kulturella efterblivenhet kräver en rationell och läglig mobilisering av alla våra krafter och medel för att landet så fort som möjligt ska kunna industrialiseras. Industrins, transportväsendets, elektrifieringens och byggnadsväsendets efterblivenhet i förhållande till befolkningens krav och behov håller landets hela ekonomiska liv i ett järngrepp. Den minskar försäljningen och exporten av den del av jordbruksproduktionen som kan säljas. Den begränsar importen inom mycket trånga gränser, driver upp priserna och produktionskostnaderna, orsakar instabilitet hos *tjervonetsen* [valutan] och hämmar produktivkrafternas utveckling. Den lägger hinder i vägen för att förbättra proletarietets och bonde-massornas materiella villkor, leder till en oroande tillväxt av antalet arbetslösa och till en försämring av bostadsförhållandena. Den undergräver bandet mellan industrin och jordbruket och minskar landets försvarsförmåga.

Industrins otillräckliga utvecklingstakt leder i sin tur till en långsammare tillväxt av jordbruket. Samtidigt kan inte industrialiseringen komma till stånd utan en avsevärd tillväxt av lantbrukets produktivkrafter och en ökande jordbruksproduktion till marknaden.

Priser.

Den nödvändiga ökningen av industrialiseringstakten är inte möjlig utan en planmässig och beslutsam minskning av produktionskostnaderna samt parti- och detaljistpriserna på industrivaror, som närmar dessa priser till världsmarknadens priser. Det skulle innebära verkliga framsteg både i den mening att vårt arbete förs till en högre teknisk nivå och att arbetarmassornas behov tillfredsställs på ett bättre sätt.

Det är dags på att sätta stopp för det vanvettiga och oanständiga pratet om att oppositionen vill höja priserna. Partiet är helt enigt om att det är önskvärt att sänka prisnivån. Men det räcker inte att önska. Politiken bör inte bedömas utifrån avsikter utan utifrån resultat. Resultatet av våra hittillsvarande ansträngningar att sänka priserna har mer än en gång fått till och med framstående medlemmar i ledningen att ställa frågan om inte denna politik leder till stora förluster. ”Vart har miljarden rubel tagit vägen?” frågade Bucharin i januari detta år. ”Hur går det med skillnaden mellan parti- och detaljistpriserna?” frågade sig Rudzutak, som talade efter honom om samma tema. (Politbyråns protokoll, 3 mars 1927, s 20-21.) Den kroniska varubristen, och den omfattande och klumpiga byråkratiska sänkningen av grossistpriserna, som i de flesta fall inte når ner till arbetare och bönder, medför en förlust på hundratals miljoner rubel för statsindustrin. Den därav följande ökade pris-saxen mellan parti- och detaljistpriserna är, särskilt inom privathandeln, så kolossal att det vore fullkomligt möjligt att, med en korrekt politik, behålla en del av denna handelsvinst till förmån för statsindustrin. Den ovedersägliga slutsatsen av de senaste årens ekonomiska experiment är att pris-skillnaderna behöver avlägsnas snabbast möjligt, att produktionen av industrivaror behöver öka, och att industrins utvecklingstakt behöver påskyndas. Det är den främsta vägen till att verkligen sänka parti- och detaljistpriserna och framför allt sänka produktionskostnaderna, vilka, åtminstone under de senaste åren, visat en tendens att öka snarare än att minska.

Planhushållningskommissionens femårsplan (1926-1927 till 1930-1931).

Frågan om en femårsplan för den statliga ekonomins utveckling, som står på dagordningen vid den femtonde partikongressen, borde verkligen stå i medelpunkten för partiets intresse. Femårsplanen är ännu inte officiellt godkänd och kommer knappast att kunna bli godkänd i sin nuvarande form. Trots det är den det mest systematiska och fullständiga uttrycket för vår nuvarande ekonomiska lednings huvudsakliga tankegångar.

Industrins kapitalinvesteringar kommer enligt denna plan bara att växa obetydligt under de närmaste åren (från 1,142 miljarder nästa år till 1,205 miljarder år 1931). Och i förhållande till den totala summa som investeras i den nationella ekonomin kommer de att sjunka från 36,4 till 27,8%. Statsbudgetens nettoinvesteringar i industrin kommer enligt detta program att sjunka under dessa år från närmare 200 miljarder till 90 miljarder. *Den årliga produktionsökningen* slås fast till mellan 4-9% över närmast föregående år – den tillväxttakt som förekommer i kapitalistiska länder under perioder av starkt uppsving. De väldiga fördelar som är resultatet av förstatligandet av jorden, produktionsmedlen och bankerna och av den centraliserade företagsskötseln – alltså de fördelar som härstammar ur den socialistiska revolutionen – nämns knappast med ett ord i femårsplanen.

Den privata förbrukningen av industrivaror, som nu är mycket liten, ska under de fem åren öka med endast 12%. Förbrukningen av bomullstyger, som år 1931 ska uppgå till 97% av förbrukningen före kriget, kommer då att vara en femtedel av förbrukningen i USA år 1923. Förbrukningen av kol kommer att vara en sjundedel av Tysklands konsumtion 1926, en sjuttondel av USA:s förbrukning 1923. Förbrukningen av råjärn kommer att vara en fjärdedel av Tysklands konsumtion, och en elftedel av USA:s. Produktionen av elektrisk energi kommer att bli en tredjedel av Tysklands produktion, en sjundedel av USA:s. Pappersförbrukningen kommer vid slutet av femårsperioden att uppgå till 83% av siffran före kriget. Allt detta femton år efter oktoberrevolutionen! Att på årsdagen av revolutionen föreslå en så torftig, heltigenom pessimistisk plan, är egentligen att arbeta mot socialismen. Den genom femårsplanen förutsedda *sänkningen av detaljistpriserna* med 17% kommer knappast, även om man genomför den, att få någon effekt på förhållandet mellan våra priser och världsmarknadens, som är två och en halv till tre gånger lägre än våra.

Men även med denna obetydliga prissänkning (som dessutom hittills bara förutsägs) räknar femårsplanen med en årlig brist på industrivaror för 400 miljarder rubel i förhållande till landets verkliga behov. Om vi antar att de för närvarande oerhörda partipriserna under loppet av fem år skulle sänkas med 22% – en mer än anspråkslös sänkning – så skulle det ensamt leda till en varubrist på en hel miljard rubel. *Skillnaden* mellan tillgång och efterfrågan är följaktligen kvar och utgör en ständig källa till nya öknings av detaljistpriserna. Femårsplanen lovar att bönderna 1931 ska få ungefär motsvarande förkrignivåerna på industrivaror till en och en halv gång högre pris. Arbetarna inom storindustrin utlovas en löneökning på 33% över fem år, utöver en dåligt grundad förhoppning om en sänkning av priserna. Skillnaden mellan tillgång och efterfrågan ska enligt Statsplanekommisionen övervinnas genom att öka den hyra arbetarna för närvarande betalar två och en halv gånger, vilket kommer att inbringa närmare 400 miljarder rubel om året. I och med att befolkningens välbärgade delar har en del extra köpkraft, så vill planeringskommissionens tjänstemän rätta till denna situation genom att minska arbetarnas reallöner. Det är svårt att tro att ansvariga organ i en arbetarstat kan föreslå en sådan metod för att åstadkomma jämvikt på den ekonomiska marknaden! Hela detta felaktiga perspektiv tvingar med våld konsumenterna att söka en utväg i en katastrofal metod, nämligen att avskaffa monopolet över utrikeshandeln.

Byggandet av sex till sju tusen verst [1 verst = ung 1 km] *nya järnvägar*, som femårsplanen förutspår – mot fjorton tusen under åren 1895-1900, för att nämna ett exempel – kommer att vara farligt otillräckligt, inte bara utifrån den socialistiska industrialiseringens behov, utan också utifrån de viktigaste provinsernas mest elementära ekonomiska behov.

Den kan ändras en aning åt ena eller andra hållet, men här har vi huvudinriktningen hos de regeringsorgan som har ansvar för vår ekonomi. Detta är i praktiken hur vårt nuvarande ledarskaps politiska linje ser ut.

Sovjetunionen och den kapitalistiska världsekonomin.

Slutresultatet av den långa kampen mellan två oförsonliga, fientliga ekonomiska system – kapitalismen och socialismen – kommer *i sista hand* att bestämmas av de olika systemens relativa arbetsproduktivitet. Och under marknadsförhållanden mäts denna med hjälp av förhållandet mellan inhemska priser och världspriser. Det var då dessa grundläggande fakta Lenin tänkte på, när han i ett av sina sista tal varnade partiet för det kommande ”provet”, som påtvingas oss ”av den ryska och internationella marknaden, vilken vi är underkastade, till viken vi är bundna, från vilken vi inte kan slita oss lösa.”¹¹ Av denna orsak är Bucharins idé, att vi kan utveckla oss mot socialismen i vilket tempo som helst, till och med ”med en sköldpaddas hastighet”, en banal och andefattig småborgerlig fantasi.

Vi kan inte undkomma en kapitalistisk omgivning genom att dra oss tillbaka till en rent nationell ekonomi. Just på grund av vår isolering skulle en sådan ekonomi bara kunna utveckla sig ytterst sakta och därmed vara utsatt inte för ett svagare utan för ett starkare tryck såväl från de kapitalistiska arméerna och flottorna (”intervention”) men framför allt från billiga kapitalistiska varor.

Monopolet på utrikeshandeln är ett livsviktigt nödvändigt vapen för det socialistiska uppbygget, så länge de kapitalistiska länderna har en högre teknisk nivå. Men den socialistiska ekonomi som vi nu bygger kan försvaras av detta monopol endast under förutsättning att den ständigt närmar sig världsekonomin förhärskande tekniska nivå, produktionskostnader, kvalitet och priser. Målet för den ekonomiska ledningen bör inte vara en sluten, självtillräcklig ekonomi, som oundvikligen kommer att leda till en sänkning av ekonomins nivå och en långsammare utvecklingstakt – utan tvärtom: en allsidig ökning av vår relativa betydelse i världsekonomin, som ska uppnås genom att öka vår utvecklingstakt så mycket som möjligt.

För detta krävs: 1) Att inse vår exports oerhörda betydelse, som nu på ett så farligt sätt sacker efter industrins utveckling i sin helhet (Sovjetunionens andel av världshandeln har minskat från 4,2% 1913 till 0,97% 1926). 2) Att framförallt förändra vår politik mot kulakerna. Som den nu bedrivs, gör den det möjligt för dem att undergräva vår socialistiska export genom att samla på sig en oerhörd mängd produkter. 3) Att stärka våra band till världsekonomin genom att snabba på industrialiseringen och stärka de socialistiska elementen gentemot de kapitalistiska elementen inom vår ekonomi. 4) Att under den kommande perioden inte slösa bort våra magra reserver, utan gradvis och efter en medveten plan investera i nya produktionsformer – framförallt massproduktion – av de mest nödvändiga och lättillgängliga maskinerna. 5) Att skickligt och förståndigt komplettera och stimulera vår industri genom att systematiskt utnyttja den världskapitalistiska teknologins landvinningar.

Inriktningen mot en isolerad socialistisk utveckling och en av världsekonomin oberoende utvecklingstakt förvränger hela perspektivet, leder planeringen bort från de riktiga banorna och ger inga ledtrådar för hur vi på ett riktigt sätt ska sköta förbindelserna med världsekonomin. Som ett resultat av det kan vi inte längre besluta vad vi själva ska producera, och vad vi ska föra in från utlandet. Om vi bestämt tog avstånd från teorin om en isolerad socialistisk ekonomi, så skulle vi på bara några år få till stånd ett ojämförligt mycket mer rationellt utnyttjande av våra resurser, en snabbare industrialisering, och en alltmer välplanerad och stark tillväxt av vår egen maskinindustri. Det skulle också leda till en snabbare ökning av antalet sysselsatta arbetare och till en verklig sänkning av priserna – med andra ord en faktisk förstärkning av Sovjetunionen trots den kapitalistiska omgivningen.

Men kommer inte de ökade förbindelserna med världskapitalismen att vara en risk i fall det blir blockad och krig? Svaret på denna fråga framgår av det som redan sagts ovan.

Krigsförberedelserna kräver naturligtvis att det skapas en reserv av utländska strategiska råvaror och en utveckling i rätt tid av livsviktiga industrier – som till exempel aluminiumproduktion och så vidare. Men det viktigaste i händelse av ett långvarigt och allvarligt krig är tillgång till en egen,

¹¹ *Ibid*, bd 10, s 449.

högt utvecklad industri, som klarar av såväl massproduktion som att snabbt ställa om från en sorts produktion till en annan. De senaste årens historia har visat, att ett så högt utvecklat industriland som Tyskland, som med tusen trådar var knutet till världsmarknaden, ändå kunde uppvisa en oerhörd livskraft och motståndskraft, trots att det med krig och blockad i ett slag skar av alla sina band till hela världen.

Om vi kan använda vårt samhällssystems ojämförliga fördelar för att under denna ”fredliga” period utnyttja världsmarknaden i avsikt att påskynda vår industriella utveckling, så kommer vi att vara ojämförligt bättre förberedda på en framtida blockad eller intervention och vara bättre beväpnade.

Ingen inhemsk politik kan i sig själv befria oss från den kapitalistiska inringningens ekonomiska, politiska och militära faror. Uppgiften på hemmaplan består i att göra oss starka genom en riktig förbindelse mellan arbetare och bönder, så att vi kan gå framåt så långt som möjligt på vägen mot det socialistiska uppbygget. Sovjetunionens inre resurser är väldiga och gör detta fullt möjligt. Även om vi utnyttjar den världskapitalistiska marknaden för detta ändamål, så är våra grundläggande historiska förväntningar fortfarande knutna till den proletära världsrevolutionens vidare utveckling. När den segrar i de utvecklade länderna så kommer den att bryta den kapitalistiska inringningen och befria oss från vår tunga militära börda. Den kommer att stärka oss oerhört på teknikens område, påskynda hela vår utveckling i städerna och på landsbygden, i fabriker och skolor. Den kommer att ge oss möjlighet att skapa en verklig socialism – det vill säga ett klassfritt samhälle, uppbyggt på en högt utvecklad teknik och en verklig jämlikhet mellan alla dess medlemmar, både på arbetet och när de njuter av arbetets frukter.

Var finns medlen?

På frågan var vi kan hitta medel till en djärvare och mer revolutionär lösning på problemet med en verklig industrialisering och en snabbare utveckling av massornas kultur – två frågor som avgör den socialistiska diktaturens öde – svarar oppositionen följande:

Den grundläggande källan är att omfördela nationalinkomsten genom att använda budgeten, krediterna och priserna på rätt sätt. En ytterligare källa är att på ett bättre sätt utnyttja våra förbindelser med världsekonomin.

1. Enligt femårsplanen bör den statliga och lokala *budgeten* på fem år stiga från 6 till 8,9 miljarder rubel, och 1931 uppgå till 16% av den nationalinkomsten. Det är en mindre del av nationalinkomsten än i den tsaristiska förkrigsbudgeten, som var 18%. Budgeten i en arbetarstat inte bara kan utan ska uppta en större del av nationalinkomsten än en borgerlig budget. Naturligtvis förutsätter det, att det är en verkligt socialistisk budget och att den, jämte ökande utgifter för folkbildning anslår ojämförligt mycket större summor för landets industrialisering. Bara för denna industrialisering borde budgeten under loppet av de kommande fem åren stiga med 500 till 1,000 miljoner per år.

2. *Skattesystemet* håller inte jämna steg med den ökande ackumulationen inom de övre skikten bland bönderna och den nya borgarklassen i allmänhet. Det är därför nödvändigt att: (a) belägga de omåttliga förtjänsterna inom privatföretagen med skatt på inte mindre än 150-200 miljoner rubel i stället för de nuvarande 5 miljonerna. (b) För att stärka vår export borde vi bland de välbärgade kulakskikten, som utgör ungefär 10% av alla bondehushåll, samla ihop inte mindre än 150 miljoner pud [2,7 miljoner ton] spannmål. Detta insamlade bör ske i form av ett lån från de lager, som 1926-1927 innehöll 800-900 miljoner pud [14,4 till 16,2 miljoner ton], och som till största delen befann sig i händerna på böndernas övre skikt.

3. Det är nödvändigt med *systematiska och stadiga sänkningar av parti- och detaljistpriserna* och det måste ske en minskning av saxskänklarna mellan dem. Och detta måste göras på ett sådant sätt, att prissänkningen framför allt gäller de varor som mest behövs bland massan av arbetare och bönder. (I motsats till den nuvarande praktiken, måste det ske utan en försämring av kvaliteten, som

redan är tillräckligt dålig.) Denna prissänkning skulle inte beröva statsindustrin den nödvändiga ackumulationen utan huvudsakligen genomföras genom att öka varuproduktionen, minska produktionskostnaderna, begränsa de ”oförutsedda” utgifterna och minska den byråkratiska apparaten. En mer flexibel prissänkingspolitik, som är mer anpassad till marknaden, och mer individualiserad – det vill säga tar större hänsyn till ställningen för varje sorts vara på marknaden – skulle ge jättelika summor till statsindustrin, pengar som nu göder privatkapitalet och överhuvudtaget handelsparasiterna.

4. Den *ekonomiska ledningen*, som enligt Stalins och Rykovs proklamationer förra året skulle ge 300-400 miljoner rubel per år, har i själva verket uppvisat helt obetydliga resultat. En ekonomisk ledning handlar om klasspolitik och kan bara genomföras under direkt tryck från massorna. Arbetarna måste *våga* utöva detta tryck. Det är fullt möjligt att sänka de icke-produktiva utgifterna med 400 miljoner rubel per år.

5. Ett skickligt bruk av sådana vapen som *monopolet på utrikeshandeln*, utländska krediter, koncessioner, fördrag om teknisk hjälp och så vidare kan ge ytterligare kapital. Ännu viktigare är att det i hög grad skulle kunna öka effekterna av våra egna utgifter, mångdubbla deras effekter med hjälp av den senaste tekniken och påskynda hela inriktningen på vår utveckling för att på detta sätt stärka vårt verkligt socialistiska oberoende trots den kapitalistiska omgivningen.

6. Frågan om *urval av personal* – uppifrån och ner – och riktiga inbördes förbindelser bland dem är i viss utsträckning ett finansiellt problem. Ju sämre personalen är, desto mer pengar krävs det. En byråkratisk ledning går stick i stäv med ett riktigt urval av personal och riktiga förhållanden bland dem.

7. Vår nuvarande ekonomiska lednings ”svanspolitik” leder i praktiken till att vi förlorar tiotals miljoner. Detta är det pris, vi får betala för bristen på förutseende, bristande samordning, småaktighet och ett evinnerligt förhållande av tiden.

8. Det räcker inte med skattepålagor för att klara de ständigt ökande kraven på vår ekonomi. *Krediter* måste bli en allt viktigare hävstång för att fördela nationalinkomsten så att den tjänar det socialistiska uppbyggets syften. Det förutsätter framförallt en stabil valuta och en sund penningcirkulation.

9. En beslutsammare ekonomisk klasspolitik, minskade gränser för spekulation och ocker, skulle underlätta för regeringen och kreditinstitutionerna att *uppbåda privata förmögenheter*. Det skulle möjliggöra en ojämförligt mer omfattande finansiering av industrin med hjälp av långa krediter.

10. Den *statliga försäljningen av vodka* infördes ursprungligen på försök, och i syfte att främst använda inkomsterna därifrån till industrialisering, först och främst inom metallindustrin. I verkligheten har industrialiseringen bara förlorat på den statliga försäljningen av vodka. Vi måste erkänna att experimentet fullständigt har misslyckats. Under sovjetssystemet är den statliga vodkaförsäljningen inte, som under tsarismen, bara en nackdel ur individens synpunkt utan även och i huvudsak en nackdel ur den statliga industrins synpunkt. Ökande frånvaro, vårdslöshet i arbetet, slöseri, olycksfall, eldsvådor, slagsmål, skador och så vidare – allt detta orsakar förluster av hundratals miljoner rubel om året. Statsindustrin förlorar genom vodkan mer än vad än budgeten tar in på den, och förlorar många gånger mer än vad den får in genom budgeten. Att snarast möjligt avskaffa den statliga försäljningen av vodka (inom två till tre år) kommer automatiskt att öka industrins materiella och andliga resurser.

Sådant är svaret på frågan: Var finns medlen? Det är inte sant, att industrialiseringen är så långsam på grund av bristen på medel. Medlen är små, men de finns. Det vi behöver är en riktig politik.

Den statliga planeringskommissionens femårsplan bör kategoriskt förkastas och fördömas som fullständigt oförenlig med uppgiften ”att förvandla NEP-Ryssland till ett socialistiskt Ryssland”. Vi måste i praktiken omfördela skattebördorna bland de olika klasserna – lägga en tyngre börda på kulaken och nepmannen, och underlätta för arbetarna och fattigbönderna.

Vi måste minska de indirekta skatterna. Vi måste inom en nära framtid avskaffa den statliga vodkaförsäljningen.

Vi måste få ordning på järnvägstransportväsendets finanser.

Vi måste få ordning på industrins finanser.

Vi måste åstadkomma sundare förhållanden inom den försummade skogsindustrin, som kan och måste bli en enorm inkomstkälla.

Vi måste garantera en obetingad stabilitet för vår myntenhet, *tjervonetsen*. Denna stabilisering kräver å ena sidan en prissänkning och å andra sidan balans i budgeten. Vi kan inte tillåta utgivning av pappersmynt för att täcka ett budgetunderskott.

Vi måste få en strikt målmedveten budget, utan underskott, hård och utan tolerans mot överflödiga och oväsentliga ting.

Under budgetåret 1927-1928 måste vi avsevärt öka anslagen till försvaret (först och främst krigsindustrin), till industrin i allmänhet, till elektrifiering, transportväsen, bostadsbyggande, och till åtgärder som leder till kollektivisering av jordbruket.

Vi måste beslutsamt förkasta alla försök att rucka på monopolet på utrikeshandeln.

Vi måste slå in på en fast kurs mot industrialisering, elektrifiering och rationalisering, med målet att bygga en teknologiskt starkare ekonomi och förbättra massornas materiella ställning.

Kapitel 5. Sovjeterna.

I alla borgerliga stater, oavsett statsform, höjer sig den byråkratiska apparaten över folket, och knyter samman byråkratin med ett system av ömsesidigt beskydd som är typiskt för varje härskande kast, och predikar systematiskt för massorna fruktan och underdånighet gentemot de härskande. När oktoberrevolutionen ersatte den gamla statsapparaten med arbetar-, bonde- och soldatsovjeter, så tillfogades den byråkratiska statens avgud historiens svåraste slag.

Vårt partiprogram säger i denna fråga:

”I den bestämda kamp, som det ryska kommunistiska partiet börjat mot byråkratismen, kämpar det för följande åtgärder för att övervinna det onda:

1. det är obligatoriskt för alla sovjetmedlemmar att ha en bestämt uppgift inom statsförvaltningen.
2. en regelbunden rotation av dessa uppgifter, så att varje medlem så småningom tagit del av alla grenar av förvaltningen.
3. ett gradvis indragande av hela den arbetande befolkningen, utan undantag, i arbetet att förvalta staten.

Genom att fullständigt och allsidigt genomföra dessa åtgärder, som utgör ytterligare ett steg på den väg som Pariskommunen först beträdde, och genom att förenkla förvaltningen tillsammans med en allmän höjning av arbetarnas kulturella nivå, kommer staten att avskaffas.”

Problemet med sovjetbyråkratin handlar inte bara om byråkratiska metoder och en svällande ämbetsmannakår. I grund och botten är det en fråga om den klassroll byråkratin spelar, dess sociala förbindelser och sympatier, dess makt och privilegierade ställning, dess förhållande till nepmannen och den inte yrkesutbildade arbetaren, till de intellektuella och analfabeterna, till sovjet-”excellens” hustru och den okunnigaste bondhustru och så vidare. På vilken sida står tjänstemannen? Detta är den huvudfråga, som varje dag prövas i miljontals arbetares vardagsliv.

Strax innan oktoberrevolutionen betonade Lenin, med hänvisning till Marx' analys av Pariskommunen, starkt uppfattningen, att ”funktionärerna under socialismen upphör att vara 'byråkrater', att

vara 'ämbetsmän', de upphör att vara det *i den mån* man inför att de inte bara skall väljas utan *även* kan avsättas när som helst, *vartill* kommer att lönerna reduceras till arbetarnas genomsnittslön och *även* att de parlamentariska institutionerna ersätts med 'arbetande korporationer, verkställande och lagstiftande på samma gång'.¹²

I vilken riktning har sovjetstatens apparat utvecklats under de senaste åren? I riktning mot förenkling och minskade kostnader? Mot proletarisering? Närmar den sig arbetarmassorna i staden och på landsbygden? Minskar den avgrunden mellan de härskande och de behärskade? Hur går det med genomförandet av större *jämlikhet* när det gäller levnadsvillkor, rättigheter och skyldigheter? Gör vi framsteg på dessa områden? Det är alldeles klart, att det inte går att svara jakande på någon av dessa frågor.

En verklig och fullständig jämlikhet går naturligtvis inte att uppnå förrän klasserna avskaffas. Under NEP förhindrades och uppsköts arbetet att åstadkomma jämlikhet, men det är inte omöjliggjort. För oss är NEP inte en väg till kapitalismen utan en väg till socialismen. Därför är det *gradvisa indragandet av hela den arbetande befolkningen i den statliga administrationen, den systematiska kampen för större jämlikhet* en av partiets viktigaste uppgifter under NEP. Denna kamp kan bara bli framgångsrik under förutsättning av en ökande industrialisering av landet och en förstärkning av proletariatets ledande roll inom alla områden av det materiella och kulturella uppbygget. Denna kamp för större jämlikhet utesluter inte att man under övergångsperioden ger högre lön till specialiserade arbetare, högre ersättning till experter, bättre lön till lärare än i en borgerlig stat och så vidare.

Man måste vara fullt medveten om att armén av tjänstemän har ökat i antal under de senaste åren. De konsoliderar sig, höjer sig över den övriga befolkningen och förenar sig med de välbärgade elementen i städerna och på landsbygden. 1925 års "förordningar", som gav valrätt till ett stort antal utsugare, var bara ett uttryck för det faktum att den byråkratiska apparaten ända upp i toppen hade börjat svara på det ihärdiga trycket från de övre skikten, från de välbärgade, kapitalsamlade elementen, de som har berikat sig. Dessa förordningar – som faktiskt var ett brott mot sovjetförfattningen – upphävdes enbart tack vare oppositionens kritik. Men redan det första valet enligt de nya bestämmelserna visade på flera ställen en uppifrån uppmuntrad tendens att i största möjliga utsträckning minska det antal inom de välbärgade grupperna som förlorat valrätten. Men inte ens detta är frågans kärna. I och med kulakernas och den nya borgarklassens fortsatta relativa tillväxt och deras närmande till byråkratin, och i och med vår lednings felaktiga politik i allmänhet, förblir nepmannen och kulaken, även om de berövas valrätten, ändå i stånd att påverka sammansättningen och politiken åtminstone inom de lägre sovjetorganen, trots att de stannar kvar bakom scenen.

Det genomsyrande av sovjeterna som de lägre kulakelementen och "halvkulakerna" och de i städerna bosatta borgarna inledde 1925, och som delvis stoppades tack vare oppositionens angrepp, är en djupgående process. Om den ignoreras eller viftas undan kan hota den proletära diktaturen och leda till mycket allvarliga följder.

Sovjeterna i städerna är det viktigaste verktyget för att dra in industriarbetarna och alla arbetande människor utan undantag i den statliga administrationen, men de har under de senaste åren förlorat i betydelse. Det återspeglar otvivelaktigt en förändring av förhållandet mellan klasskrafterna till proletariatets nackdel. Det går inte att motverka dessa fenomen med hjälp av ett rent administrativt "återupplivande" av sovjeterna. De kan bara motverkas med hjälp av en fast klasspolitik, med en beslutsam kamp mot de nya utsugarna, och genom att öka proletariatets och fattigböndernas aktivitet och betydelse i sovjetstatens alla institutioner och organ utan undantag.

Molotovs "teori" att vi inte kan kräva att staten närmar sig arbetaren eftersom staten ju redan i sig är en arbetarstat (*Pravda*, 13 december 1925), är den lömskaste byråkratiska formel man kan föreställa sig. Den sanktionerar på förhand alla möjliga byråkratiska förvrängningar. Varje kritik av denna antileninistiska "teori" – som åtnjuter ett öppet eller tyst stöd inom vida kretsar av den

12 *Ibid*, bd 7, s 116.

sovjetiska ämbetsmannakåren – betecknas av den nuvarande ledningen som en socialdemokratisk avvikelse. Men för att verkligen kunna kämpa mot de byråkratiska deformationerna är det ett oundgängligt villkor att denna och alla liknande ”teorier” fördöms skarpt. En sådan kamp består inte bara av att göra ett visst antal arbetare till tjänstemän. Den består i att föra *hela* den statliga apparaten och *allt* dess dagliga arbete närmare arbetarna och fattigbönderna.

Den nuvarande officiella kampen mot byråkratismen, som inte grundar sig på arbetarnas klassverksamhet utan i stället försöker ersätta den med apparatens egen verksamhet, kommer inte att ge och kan inte ge några genomgripande resultat. I många fall gynnar och stärker den till och med den existerande byråkratismen.

Under de senaste åren har man även kunnat iakttaga en rad uppenbart negativa processer i sovjeternas inre liv. Sovjeterna har fått allt mindre och mindre att göra med besluten om viktiga politiska, ekonomiska och kulturella frågor. De har alltmer blivit bara rena påhäng på exekutivkommittéerna och presidierna. Administrationens arbete har helt och hållet samlats i händerna på dessa. Diskussionerna under sovjeternas sammanträden är bara skendiskussioner. Samtidigt förlängs perioden mellan valen till sovjetorganen, och dessa organs oberoende av arbetarmassorna blir allt större. Allt detta ökar i hög grad ämbetsmännens inflytande över besluten i alla frågor.

Ledningen av jättelika avdelningar inom städernas ekonomi ligger ofta i händerna på en eller två kommunister, som väljer ut sin egen stab och sina egna specialister, och ofta blir helt beroende av dessa. Sovjetmedlemmarna får ingen ordentlig utbildning. De dras inte in i arbetet nedifrån och upp. Därav de ständiga klagomålen över bristen på erfarna arbetare inom sovjetförvaltningen. Därav en ännu större överflyttning av makten till ämbetsmannakåren.

De valda ledarna på viktiga områden inom sovjetadministrationen förflyttas vid första bästa konflikt med sovjetens ordförande. De förflyttas ännu snabbare i händelse av en konflikt med sekreteraren inom partiets provinskommitté. Till följd därav reduceras valprincipen till noll och intet, och ansvaret gentemot väljarna förlorar all mening.

Det är nödvändigt:

1. Att anta en politik av bestämd kamp mot *tjinovnitjestvo* [den elakartade gamla ryska formen av byråkratism] och genomföra denna kamp som Lenin skulle ha gjort, på grundval av en verklig kamp mot kulakens och den nya borgarklassens utsugningssträvanden, genom att konsekvent utveckla arbetardemokratien inom partiet, fackföreningarna och sovjeterna.
2. Att göra det till vår paroll att dra staten närmare arbetaren, daglönaren, fattigbonden och mellanbonden – mot kulaken – och ovillkorligt underordna hela statsapparaten under arbetarmassornas intressen.
3. Att som grundval för ett återupplivande av sovjeterna öka arbetarens, daglönarens, fattigbondens och mellanbondens klassaktivitet.
4. Att förvandla stadssovjeterna till verkliga organ för den proletära makten och verktyg för att dra in de stora massorna i administrationen av det socialistiska uppbygget – att i handling och inte bara i ord förverkliga stadssovjeternas kontroll över de regionala exekutivkommittéernas och dem underställda organs arbete.
5. Att en gång för alla upphöra med avlägsnandet av valda sovjettjänstemän, utom när det verkligen och ovillkorligen är nödvändigt, i vilket fall orsaken måste klargöras för väljarna.
6. Vi måste se till att den mest efterblivne, inte yrkesutbildade arbetare och den okunnigaste bondhustru genom egen erfarenhet övertygas om att han eller hon i varje statlig institution får uppmärksamhet, goda råd och all möjlig hjälp.

Kapitel 6. Den nationella frågan.

Den långsammare socialistiska utvecklingen, tillväxten av den nya borgarklassen i staden och på landsbygden, stärkandet av den borgerliga intelligentsian, den ökade byråkratismen inom de statliga organen, den dåliga partiregimen, och i samband med detta tillväxten av en stormaktschauvinism och ett nationellt tänkande i allmänhet – allt detta finner sitt största osunda uttryck i frågan om nationaliteterna och de autonoma republikerna inom Sovjetunionen. Svårigheterna fördubblas genom att det i några av dessa republiker ännu finns rester av en förkapitalistisk kultur.

Under den nya ekonomiska politiken växer privatkapitalets betydelse särskilt snabbt inom de industriellt efterblivna gränsområdena. Här förlitar sig de ekonomiska organen oftast helt och hållet på privatkapitalisterna. De fastställer priserna utan att beakta situationen för massan av fattigbönder och mellanbönder. De sänker utan verkliga orsaker lantarbetarnas löner. De har på ett överdrivet sätt utvidgat systemet med privata förmedlingar mellan industrierna och de bönder som tillhandahåller råmaterial. De leder kooperativen i riktning mot att alltmer betjäna de rikare skikten inom byarna. De försummar den mest eftersatta gruppens intressen, den som består av boskapsuppfödare och de som delvis är indragna i boskapsuppfödning. Den viktigaste uppgiften – att genomföra en planmässig industriutveckling, särskilt beträffande bearbetandet av lantliga råvaror – hamnar helt i bakgrunden.

Med benäget bistånd från stormaktschauvinismen har byråkratismen lyckats förvandla sovjetcentraliseringen till en källa för stridigheter om fördelningen av ämbetsplatser bland nationaliteterna (den transkaukasiska federationen.) Den har fördärvat relationerna mellan centrum och gränsområdena. Den har faktiskt inskränkt begreppet sovjetiska nationaliteter till ett intet. Det byråkratiska förmyndandet över de autonoma republikerna har gått så långt, att dessa inte längre ens har rätt att avgöra jordtvister mellan den infödda och den ryska befolkningen. Ännu i denna dag förblir denna stormaktschauvinism, särskilt såsom den uttrycker sig genom regeringsapparaten, det största hindret för att arbetare av olika nationaliteter ska kunna enas och integreras.

I de nationella regionerna och republikerna är det särskilt viktigt att verkligen understödja de fattiga på landsbygden, knyta fastare band mellan mellanbönderna, fattigbönderna och lantarbetarna, att organisera de sistnämnda till en självständig klasskraft. Utan en verklig organisation av lantarbetarna, utan kooperativ och en förening av de fattiga löper vi risken att våra efterblivna östliga regioner förblir i sitt traditionella tillstånd av slaveri, och att våra partigrupper i dessa regioner helt förlorar alla verkliga band till det arbetande folket.

Det borde vara kommunisternas uppgift att inom de mer efterblivna, nyvaknade nationaliteterna leda detta nationella uppvaknande efter sovjetiska socialistiska linjer. Vi borde dra in den arbetande massan i det ekonomiska och kulturella uppbygget, särskilt genom att gynna utvecklingen av de lokala språken och skolorna och genom att ”nationalisera” sovjetapparaten.

I regioner, där det existerar motsättningar mellan nationaliteter eller nationella minoriteter, blir den nationalism som beledsagar tillväxten av de borgerliga elementen ofta mycket aggressiv. I sådana fall genomförs för det mesta ”nationaliseringen” av den lokala apparaten på bekostnad av de nationella minoriteterna. Gränsfrågor blir till en källa för nationella tvistigheter. Arbetsatmosfären inom partiet, sovjeterna och fackföreningarna förgiftas av nationalism.

Ukrainisering, turkisering och så vidare kan då genomföras på rätt sätt endast genom att övervinna de byråkratiska vanorna och stormaktsböjelserna inom Sovjetunionens inrättningar och organ. Det är ena sidan av problemet. Den andra sidan är att den bara kan fortskrida efter riktiga linjer om proletariats ledande roll bevaras inom den nationella republiken, om vi stödjer oss på de lägre klasserna på landsbygden och för en oupphörlig och förbittrad kamp mot kulakerna och de chauvinistiska elementen.

Dessa frågor är särskilt viktiga i sådana industriella centra som Donbäckenet och Baku, där den proletära befolkningen till stor del är av en annan nationalitet än den omgivande landsbygden. För att i dessa fall få till stånd en riktig kulturell och politisk förbindelse mellan stad och land krävs: 1)

en särskilt uppmärksam och äkta broderlig inställning från städernas sida gentemot de materiella och andliga behoven på landsbygden där nationaliteten är en annan, 2) ett beslutsamt motstånd mot varje borgerligt försök att genom byråkratisk förmäthenhet gentemot landsbygdsområdena eller genom kulakernas reaktionära hat mot staden driva in en kil mellan stad och landsbygd.

Vår byråkratiska regering har överlämnat rollen att genomföra sitt ytliga sken av ”nationalisering” till byråkraterna, de borgerliga specialisterna och de småborgerliga lärarna, som genom otaliga ekonomiska och kulturella band är knutna till de övre skikten både i staden och på landet. De anpassar sin politik till dessa övre skikts intressen. Detta får de lokala fattiga personerna att stötas bort från partiet och sovjetmakten och driver dem i armarna på handelsborgarklassen, ockrarna, de reaktionära prästerna och de feodalspatriarkaliska elementen. Samtidigt kastar vår byråkratiska ledning ut nationaliteternas äkta kommunistiska element, bannlyser dem som ”avvikare” och förföljer dem på alla möjliga sätt. Det hände till exempel en betydande grupp gamla georgiska bolsjeviker, som ådrog sig Stalingruppens misshag och glödande försvarades av Lenin under hans sista tid.

Oktoberrevolutionen gjorde det möjligt att höja de nationella republikernas och territoriernas arbetande massa, och det är anledningen till att denna massa strävar efter att direkt och självständigt delta i det offentliga livet. Vår byråkratiska regering söker förlama detta deltagande genom att skrämman massan med rop om lokal nationalism.

Den tolfte partikongressen betonade nödvändigheten av strid mot ”stormaktschauvinismens kvarlevor”, mot ”den ekonomiska och kulturella ojämlikheten mellan nationaliteterna inom Sovjetunionen”, mot ”resterna av nationalism bland en hel rad av folk, som burit det nationella förtryckets tunga ok”. Den fjärde konferensen om nationalitetsfrågan, där ansvariga ledare för de nationella republikerna och territorierna deltog (1923), förklarade, att det var ”ett av partiets grundläggande uppgifter är att bilda och utveckla kommunistiska organisationer bland den lokala befolkningens proletära och halvproletära element i de nationella republikerna och regionerna”. Konferensen förkunnade enhälligt, att kommunister, som reste från centrum till de underutvecklade republikerna och territorierna, inte borde spela rollen av ”pedagoger och barnjungfrur utan hjälpare” (Lenin). Under de senaste åren har saker och ting utvecklats i precis motsatt riktning. Den nationella partiapparaten ledare, som har utsetts av centralkommitténs sekretariat, tar själva på sig de faktiska besluten i alla parti- och sovjetfrågor. De tränger ut de aktiva arbetarna från de icke-ryska nationaliteterna som ett slags andraklasskommunister. De låter dem bara delta i arbetet för att fullfölja en formell, ”representativ roll” (Krim, Kazakstan, Turkmenistan, Tartariet, norra Kaukasus' bergsprovinser och så vidare). På ett konstgjort, uppifrån kommande sätt delas alla lokala partiarbetare upp i ”höger” och ”vänster” enkom för att göra det möjligt för de av centralledningen utnämnda sekreterarna att godtyckligt härska över båda grupperna.

Precis som på andra områden, måste vi på nationalitetspolitikens område återvända till den leninistiska ståndpunkten:

1. Att mycket mera systematiskt, konsekvent och kraftfullt övervinna den nationella splittringen mellan arbetare av olika nationaliteter – framför allt genom att ta hänsyn till nyss rekryterade ”nationella” arbetare, yrkesutbilda dem och förbättra deras levnads- och kulturvillkor. Man måste alltid komma ihåg, att den verkliga hävstången för att få in den efterblivna nationella landsbygden i arbetet med det sovjetiska uppbygget är att skapa och utveckla proletära kadrer inom den lokala befolkningen.

2. Den ekonomiska femårsplanen behöver omprövas i syfte att öka takten på den industriella utvecklingen i de underutvecklade gränsområdena, och utarbeta en femtonårsplan, som i högre grad beaktar de nationella republikernas och territoriernas intressen. Vår statliga handelspolitik måste anpassas för att utveckla speciella grödor bland de fattig- och mellanbönderna (bomull i Centralasien, tobak på Krim, i Abchazien och så vidare). Kreditpolitiken visavi kooperativen och politiken för jordförbättring (i Centralasien, Transkaukasien och så vidare) borde genomföras strikt efter

klasslinjerna och i enlighet med det socialistiska uppbyggets grundläggande uppgifter. Större uppmärksamhet bör riktas mot att utveckla kooperativ för boskapsuppfödning, att industrialisera bearbetningen av jordbrukets råvaror på sätt som är anpassade till de lokala förhållandena. Hela vår koloniseringspolitik i de mer underutvecklade regionerna¹³ ska förändras för att vara förenlig med en korrekt politik i den nationella frågan.

3. Samvetsgrant genomföra en nationaliseringspolitik av sovjeterna, partiet, fackföreningarna och de kooperativa företagen och samtidigt verkligen ta hänsyn till förhållandena mellan klasserna och nationaliteterna. Genomföra en verklig kamp mot ”kolonialistiska” avvikelser inom de statliga, kooperativa och dylika organs verksamhet, samt minska de byråkratiska inblandningarna i förbindelserna mellan centrum och gränsområdena. Studera Transkaukasiska federationens erfarenheter utifrån om den gynnade eller inte lyckades gynna de berörda nationaliteternas industriella och kulturella utveckling.

4. Systematiskt avlägsna varje hinder, som står i vägen för en fullständigast möjlig förening och samarbete mellan arbetare ur Sovjetunionens olika nationaliteter, på grundval av det socialistiska uppbygget och den internationella revolutionen. Beslutsam kamp mot att man automatiskt tvingar det förhärskande nationella språket på arbetare och bönder av andra nationaliteter. I språkliga frågor bör arbetarmassorna ha full frihet att välja. Varje nationell minoritets verkliga rättigheter måste garanteras inom varje nationell republik och region, och framför allt måste man därvid ge akt på de exceptionella förhållanden, som uppstår mellan tidigare förtryckta nationaliteter och nationaliteter som en gång varit deras förtryckare.

5. Konsekvent tillämpning av demokratiska förhållanden i alla nationella republikers och regioners inre partiliv; ett obetingat förkastande av allt förmynderi gentemot icke-ryssar, förkastande av tillsättning och förflyttning uppifrån; förkastande av den godtyckliga indelningen i ”höger” och ”vänster” av icke-ryska kommunister; en utomordentligt noggrann befordran och skolning av lokala aktivister från de lägre proletära och halvproletära skikten, från lantproletariatet och (kulakfientliga) bönder.

6. Förkasta alla nyborgerliga Ustrjalov-tendenser och alla sorters stormaktssträvanden – särskilt inom folkkommissariernas råd och statsapparaten i allmänhet. En uppfostrande kamp mot lokal nationalism på grundval av en klar och konsekvent klasspolitik i den nationella frågan.

7. Omvandla nationaliteternas sovjeter till verkligt fungerande organ, som är intimt förbundna med de nationella republikernas och territoriernas liv och faktiskt är i stånd att försvara deras intressen.

8. Tillräcklig uppmärksamhet av den nationella frågan inom fackföreningarnas arbete och av uppgiften att formera nationella proletära kadrer. Ärendena i fackföreningarna bör försiggå på det lokala språket. Alla nationaliteters och nationella minoriteters intressen ska skyddas.

9. Under inga som helst förhållanden ska utsugande element få rösträtt.

10. En femte konferens om nationaliteterna måste sammankallas på grundval av ett verkligt representantskap för de lägre klasserna.

11. Lenins brev rörande det nationella problemet, som innehåller en kritik av den stalinistiska linjen i denna fråga, bör offentliggöras i pressen.¹⁴

Kapitel 7. Partiet.

Inget parti i världshistorien har någonsin vunnit en så storartad seger som vårt parti, vilket nu sedan tio år stått i spetsen för ett proletariat som har genomfört sin diktatur. Det ryska kommunist-

¹³ Det betydde ofta att uppmuntra ryssar att bosätta sig på områden som var glest bosatta av icke-ryssar – engelska redaktörens anmärkning.

¹⁴ Se Lenin, *VVI0*, bd 10, s 521-27.

partiet är den proletära revolutionens grundläggande verktyg. Det ryska kommunistpartiet är Kominterns ledande parti. Inget annat parti har någonsin burit ett sådant världsomfattande historiskt ansvar som vårt. Men just av denna anledning och på grund av den makt som det utövar, måste vårt parti utan fruktan kritisera sina egna fel. Det borde blottlägga sina mörka sidor och se faran av en faktisk urartning i ögat för att i tid kunna vidta åtgärder för att förhindra den. Så var det alltid på Lenins tid. Han varnade oss ständigt för faran att bli ett "inbilskt" parti.¹⁵ När vi ger följande bild av vårt partis nuvarande läge med alla dess dunkla sidor, uttrycka vi i oppositionen, den fasta förhoppningen, att partiet ska övervinna sina svagheter med hjälp av en äkta leninistisk politik och visa sig sin historiska uppgift vuxen.

1. Den sociala sammansättningen av vårt parti har under de senaste åren stadigt försämrats. 1 januari 1927 hade vi i partiet i runda tal:

Inom industrin och transportväsendet verkligt sysselsatta arbetare	430.000
Inom lantbruket och hos bönderna sysselsatta arbetare	15.700
Bönder (av vilka nu mer än hälften är statsanställda)	303.000
Tjänstemän (av vilka hälften är f. d. arbetare)	462.000

Alltså bestod vårt parti 1 januari endast till en tredjedel av fabriksarbetare (i själva verket bara 31%) och till två tredjedelar av bönder, tjänstemän, före detta arbetare och "diverse".

Under de senaste arton månaderna har vårt parti förlorat ungefär 100.000 fabriksarbetare. Det "automatiska utträdet" ur partiet omfattade 1926 25.000 kommunistiska basmedlemmar, av vilka 76,5 % var industriarbetare. (*Izvestija*, nr 24, 25) Den nyligen genomförda så kallade "sällningsprocessen", som åtföljde den nya registreringen av medlemmar, orsakade enligt de officiella uppgifterna (som otvivelaktigt minimerar fakta) att omkring 80.000 medlemmar avfördes ur partiet, till övervägande delen industriarbetare. "I relativa siffror omfattade nyinskrivningen vid början av detta år 93,5 procent av partimedlemmarna." (*Ibid*) Så blev genom en ny enkel registreringsprocess 6,5% av hela antalet partimedlemmar (det vill säga omkring 80.000) "utsållade". Av dessa "utsållade" var omkring 50% yrkesutbildade och mer än en tredjedel delvis yrkesutbildade arbetare. Centralkommitténs försök att ytterligare minimera dessa redan tillräckligt minimerade siffror hade tydligen ingen framgång. Istället för vårt leninistiska framåtsträvande har vi ett stalinistiskt "utsållande".

Å andra sidan har sedan den fjortonde kongressen 100.000 bönder, till största delen mellanbönder, upptagits i partiet. Andelen lantarbetare är helt obetydlig.

2. Den sociala sammansättningen av partiets ledande organ har försämrats ännu mer. I uyezd- (de små distrikts-)kommittéerna finns 29,5% bönder (enligt härkomst); 24,4% är kontorspersonal och så vidare; 81,6% av medlemmarna i dessa kommittéer är anställda i de statliga institutionerna. Antalet industriarbetare i de regerande partiorganens staber är nästan lika med noll. I oblast- och guberniakommittéerna (de mellersta och största distriktskommittéerna) uppgår de till 13,2%, i uyezd-kommittéerna till 9,8-16,1%. (Se *Rapport från centralkommitténs statistiska avdelning*, 10 juni 1927.)

I partiet självt är ungefär en tredjedel av medlemmarna industriarbetare, och inom partiets beslutande organ utgör de endast en tiondel. Detta utgör en allvarlig fara för partiet. Fackföreningarna har gått samma väg. [Se kapitel 2 om arbetarnas situation och fackföreningarna.] Det visar vilken enorm del av makten, som de ur småborgerliga kretsar kommande "administratörerna" och likaså "arbetararistokratin" redan har tagit från oss. Detta är den säkraste vägen till partiets "avproletarisering".

¹⁵ Lenin, *CW*, vol 30, s 528.

3. De tidigare socialistrevolutionärernas och mensjevikernas betydelse inom partistyrelsen och på de ledande posterna har i allmänhet tilltagit. Kring den fjortonde kongressen var 38% av de som satt på ansvariga och ledande poster i vår press sådana, som kommit till oss från andra partier. För närvarande är förhållandena ännu sämre. Ledningen av den bolsjevikiska partipressen befinner sig faktiskt i händerna på antingen ”de ungas” revisionistiska skola (Slepkov, Stetskij, Marjetskij och andra) eller tidigare socialistrevolutionärer och mensjeviker. Ungefär en fjärdedel av de högre kadreerna inom partiledningens aktiva delar är före detta socialistrevolutionärer och mensjeviker.

4. Byråkratismen växer på alla områden, men dess tillväxt är särskilt förödande inom partiledningen. Den nuvarande partibyråkraten betraktar saker och ting på följande sätt:

Vi har partimedlemmar, som endast mycket otillräckligt förstår partiet sådant det verkligen är. De tror, att partiet börjar med cellen eller lokalavdelningen – att cellen är den första stenen, sedan kommer distriktskommittén, och så fortsätter det allt högre och högre, tills man kommer till centralkommittén. Detta är inte riktigt(!!!). Vårt parti måste betraktas från toppen och nedåt. Man måste hålla fast vid detta sätt att se vid alla, praktiska handlingar och i hela partiarbetet. [Tal av andre sekreteraren i norra Kaukasus' regionkommitté i ryska kommunistiska partiet, återgivet i *Molot*, 27 maj 1927.]

Den definition av den interna partidemokratin som mer ansvariga kamrater som Uglanov, Molotov, Kaganovitj och andra har givit [se *Pravda*, 4 juni 1926], går i allt väsentligt ut på samma sak.

Denna ”nya” uppfattning är utomordentligt farlig. Om vårt parti verkligen ”måste betraktas från toppen och nedåt”, då vore det överhuvudtaget inte längre ett leninistiskt parti, inte arbetarmassornas parti.

5. Under de senaste åren har tvärtemot det bolsjevikiska partiets hela tradition, tvärtemot de direkta besluten på en rad partikongresser, partiets inre demokrati systematiskt avskaffats. Det verkliga valet av tjänstemän är efter nuvarande praxis på väg att dö ut. Bolsjevismens organisatoriska grundsatser förfalskas ständigt och jämt. Partiförfattningen ändras systematiskt i avsikt att öka ledningens befogenheter och minska de enskilda partiavdelningarnas rättigheter. De olika distriktskommittéernas mandatperioder har av centralkommittén förlängts ett, två och flera år.

Ledningen i regionkommittéerna, de regionala exekutivkommittéerna, de regionala fackföreningsråden, etc har i praktiken blivit omöjliga att avsätta (under perioder från tre till fem år och längre). Partimedlemmarnas och alla partigrupperingars rätt att ”vid betydande motsättningar få appellera till hela partiets domstol” är i verkligheten upphävd. Kongresser och konferenser inkallas utan att det dessförinnan (som det alltid skedde på Lenins tid) ägt rum en fri diskussion av alla frågor inom hela partiet. Att begära en sådan diskussion betraktas som ett brott mot partidisciplinen. Man har fullständigt glömt bort Lenins ord, att bolsjevikernas ”generalstab verkligen” måste ”bäras upp av den goda och medvetna viljan hos en armé, som följer sin stab men på samma gång *leder* den”.¹⁶

Som en helt naturlig följd av den nuvarande allmänna kursen sker det inom partiet en ytterst viktig process av uteslutning av gamla partimedlemmar, medlemmar som genomgått den tsaristiska perioden eller åtminstone inbördeskriget och är tillräckligt självständiga för att kunna försvara sina egna åsikter. Man ersätter dem med nya element, som framför allt utmärker sig genom sin obetingade lydnad. Denna lydnad uppmuntras uppifrån i den revolutionära disciplinens namn, men har i verkligheten inte ett dugg att göra med revolutionär disciplin. Inte sällan befordras dessa nya kommunister, som har valts ut bland de arbetare som alltid utmärkt sig genom sin underdånighet gentemot de gamla förrevolutionära auktoriteterna, till ledande ställningar i arbetarklassens lokalorganisationer och i administrationen. De ställer in sig genom att inta en öppet och skarpt fientlig inställning till de gamla arbetarmedlemmarna, mot de som var den arbetande klassens ledare under revolutionens svåraste ögonblick.

¹⁶ *Ibid*, vol 7, s 118.

Samma förändringar har ägt rum i en mycket mera föraktlig form i statsapparaten, där det inte längre är ovanligt att stöta på ”partiets” sovjetjtjänstemän i form av fulländade streberfigurer. Vid högtidliga tillfällen svär de vid oktoberdagarna; de utmärker sig genom att vara fullständigt likgiltiga mot de uppgifter som de anförtrotts; de har sina rötter i en borgerlig miljö, riktar i det privata smädelser mot partiledarna, och på partisammankomsterna ger de oppositionen ”en rejäl omgång”.

De ledande partimedlemmarnas (framför allt sekreterarnas) verkliga rättigheter är mycket större än hundratals lägre placerade partimedlemmars. Detta tilltagande ersättande av partiet med partiapparaten befördras genom Stalins ”teori” att proletariats diktatur endast kan och bör genomföras genom en partiets diktatur, en teori som förnekar en för varje bolsjevik okränkbar leninistisk princip.

När den inre partidemokratien dör ut så leder det till att arbetardemokratien överhuvudtaget dör ut – såväl i fackföreningarna som i alla andra massorganisationer utanför partiet.

Meningsskiljaktigheterna inom partiet förvrängs. Under månader och år förs en illvillig polemik mot bolsjevikers åsikter, som fördöms för att vara ”oppositionen”. Och dessa bolsjeviker tillåts inte offentliggöra sina verkliga åsikter i partipressens spalter. Gårdagens mensjeviker, socialistrevolutionärer, kadeter, bundister och sionister, attackerar och brännmärker i *Pravdas* spalter dokument, som lagts fram inför centralkommittén av en del av dess medlemmar. De rycker ut enskilda satser från dessa dokument ur sitt sammanhang och förvränger dem. Men själva dokumenten trycks aldrig. Partienheterna tvingas ”fördöma” dokument, som är dem fullständigt obekanta.

Partiet tvingas bedöma våra tvistigheter på grundval av allmänt föraktade officiella sammanfattningar och utdrag, och tal som ”tar oppositionen under behandling” och som både är okunniga och fulla av lögn. Lenins uttalande: ”den som i sakfrågor tror på bara prat är en hopplös idiot” har ersatts med en ny formel: ”Den som inte tror på officiella uttalanden är en oppositionsman.” Industriarbetare som lutar åt oppositionen måste betala för sin mening med arbetslöshet. De enskilda partimedlemmarna kan inte uttala sin mening högt. Gamla partiarbetare berövas rätten att uttala sig i pressen eller på sammanträden.

Bolsjeviker som försvarar Lenins idéer förtalas och anklagas för att vilja skapa ”två partier”. Denna beskyllning har medvetet uppfunnits för att hetsa mot oppositionen de arbetare, som med lidelse försvara sitt partis enhet. Varje kritiskt ord mot Stalins grova mensjevikiska fel (beträffande den kinesiska revolutionens problem, den anglo-ryska kommittén och så vidare) stämplas som ”kamp mot partiet”. Och det trots att Stalin aldrig rådfrågat partiet varken beträffande sin politik i Kina eller andra viktiga frågor. Denna beskyllning, att oppositionen strävar efter att skapa ”två partier”, upprepas dagligen av folk, som har för avsikt att tvinga ut de bolsjevisk-leninistiska medlemmarna ur partiet för att få fria händer att genomföra sin opportunistiska politik.

6. Nästan allt skolande arbete inom partiet och all grundläggande politisk skolning har nu reducerats till kurser i hets mot oppositionen. Metoden att övertyga är inte bara i stor skala ersatt med tvångsmetoder, den kompletteras även med metoder att bedraga partiet. Eftersom partiskolningen har begränsats till ren officiell propaganda, så är den allmänna tendensen att överhuvudtaget undvika skolning. Möten, partiskolor och kurser är bara avsedda att hetsa mot oppositionen, och därför har deltagandet sjunkit betydligt. Partiet gör passivt motstånd mot apparatens nuvarande felaktiga kurs.

7. Men det är inte bara karriärismen, byråkratismen och ojämlikheten som har ökat i partiet under senare år, utan där flyter också smutsiga strömmar från främmande och klassfientliga källor – till exempel antisemitismen. Partiets självbevarelsedrift fordrar att det förs en hänsynslös kamp mot denna förening.

8. Trots dessa fakta riktas förtrycket endast mot vänstern. Det har blivit brukligt att helt enkelt utesluta anhängare av oppositionen på grund av att de talar på cellmötena, på grund av att de ger skarpa svar, på grund av att de försöker läsa upp Lenins testamente. I fråga om politiskt förståelse och, vad mera är, i fråga om hängivenhet för partiets sak står de uteslutna ofta högt över de som

utesluter dem. Men när dessa kamrater nu befinner sig utanför partiet – på grund av ”bristande tilltro” och ”pessimism” gentemot Chiang Kai-shek, Purcell eller sina egna byråkrater – så fortsätter de ändå att leva partiets liv. De tjänar partiet trognare än många av de strebertyper och kälkborgare, som lugnt stannar kvar i partiet.

9. Den nuvarande stormen av övergrepp och hotelser, som tydligt ökar ju mer den femtonde partikongressen närmar sig, är avsedd att skrämja partiet mer än någonsin. Det visar att Stalins och Rykovs förenade fraktion måste tillgripa de yttersta medel för att dölja sina politiska fel, och i samtliga fall ställa partiet inför ett fullbordat faktum.

10. Centralkommitténs politiska linje (som formulerades vid den fjortonde kongressen utifrån principen ”solidaritet med Stalin”) är felaktig. Visserligen vacklar centralkommitténs nuvarande kärna hit och dit, men den rör sig hela tiden åt höger.¹⁷ Och avskaffandet av den interna partidemokratin är en oundviklig följd av att den politiska linjen är radikalt felaktig. I så måtto som denna politiska linje återspeglar trycket från småborgerliga element, inflytandet från de icke-proletära skikt som omger vårt parti, så måste centralkommittén oundvikligen genomföra den med hjälp av tvång uppifrån.

På det teoretiska området har den så kallade ”unga skolan” monopol. Det är en skola av revisio-nister, som i varje ögonblick är beredda att utföra partistyrelsens litterära befallningar. Den bolsjevikiska ungdomens bästa element, de som inspireras av det bolsjevikiska partiets verkliga traditioner, tvingas inte bara ut ur partiet, utan förföljs faktiskt.

På det organisatoriska området är politiska byråns fullständiga underkastelse under sekretariatet och sekretariatets under generalsekreteraren ett sedan länge fullbordat faktum. Den värsta farhåga som Lenin uttryckte i sitt testamente – farhågan för att Stalin inte skulle vara tillräckligt lojal, att han inte på ett partimässigt sätt skulle använda ”den gränslösa makt” som han hade ”koncentrerat i sin hand” – denna farhåga har besannats.¹⁸

För närvarande finns det tre huvudströmningar inom centralkommittén och inom partiets och överhuvudtaget statens ledande organ.

Den första strömningen är en öppen och rättfram strävan till höger. Denna strömning består i sin tur av två grupper. Den ena av dem återspeglar i sin opportunist och sin smidighet i stor utsträckning de ”ekonomiskt starka” mellanböndernas intressen. De styr mot denna klass inspirerade av dess ideal. Det är gruppen med kamraterna Rykov, A. P. Smirnov, Kalinin, G. Petrovskij, Tjubar, Kaminskij och andra. Kring dem och i deras omedelbara närhet arbetar de ”partilösa” politikerna, Kondratjev, Sadyrin, Tjajanov och andra ”affärsrepresentanter” för de välbeställda bönderna. De predikar mer eller mindre öppet Ustrjalovs nyborgerliga läror. I varenda provins, ofta i varenda län, finns små Kondratjev och Sarydin som åtnjuter sin lilla andel av verklig makt och inflytande. Den andra gruppen i denna första allmänna strömning består av fackföreningsledare, som representerar den vävlönade delen av arbetarklassen och kontorsanställda. Denna grupp kännetecknas särskilt av att de vill ha närmare kontakter till Amsterdaminternationalen. Dess ledare är kamraterna Tomskij, Melnitjanskij, Dogadov med flera. Mellan dessa två grupper finns det vissa slitningar, men de är eniga i sin strävan att vrida partiets och sovjetstatens kurs åt höger såväl i den internationella som i den inhemska politiken. De utmärker sig genom sitt förakt för leninismens teorier och sin benägenhet att förkasta inriktningen mot världsrevolutionen.

Den andra strömningen utgöres av den officiella apparatens ”centrism”. Ledare för denna strömning är kamraterna Stalin, Molotov, Uglanov, Kaganovitj, Mikojan, Kirov. De utgör i själva verket den nuvarande politiska byrån. Bucharin, som svänger från den ena sidan till den andra, ”generaliserar” denna grupps politik. I sig själv uttrycker denna centrism-officiella grupp minst av allt inställningen hos några breda massor, men den försöker trots detta, och inte utan framgång, att sätta sig själv i partiets ställe. Kasten av ”administratörer” – i partiet, i fackföreningarna, i industriled-

¹⁷ Denna mening fanns inte med i det maskinskrivna manuskriptet – engelska redaktörens anmärkning.

¹⁸ Lenins brev 24 december 1922 och 4 januari 1923, *Valda verk i 10 band*, s 516-18.

ningarna, i kooperativen och i statsapparaten – uppgår nu till tiotusentals. Bland dem finns ett inte litet antal ”arbetar”-byråkrater – före detta arbetare, det vill säga sådana som förlorat alla band till arbetarmassorna.

Naturligtvis behöver man inte tillägga, att det i de för revolutionens öde så enormt viktiga förvaltnings- och ledningsorganen finns många tusen oböjliga revolutionärer, arbetare, som inte förlorat sina band till massorna, utan som med liv och själ ägnar sig åt arbetarnas sak. Det är de som utför kommunismens verkliga arbete inom dessa institutioner.

Detta ändrar dock inte faktum att förfallet av vår politiska kurs och vår partiledning frambringar en enorm kast av äkta byråkrater.

Denna kast har en enorm makt. Det är just denna grupp av ”tjänstemän”, som kräver ”lugn” och ”fortsatt arbete” – och framför allt att man inte ska ”diskutera”. Det är just denna grupp, som belåtet meddelar (och många gånger till och med i god tro), att vi redan ”nästan har uppnått socialismen”, att ”nio tiondelar av den socialistiska revolutionens program” redan gått i uppfyllelse. Det är denna grupp, som betraktar hela partiet ”uppifrån och ner”, och än värre betraktar de inte yrkesutbildade arbetarna, de arbetslösa, lantarbetarna uppifrån och ner. Denna grupp ser sin huvudfiende till vänster – det vill säga bland de revolutionära leninisterna. Denna grupp har utfärdat parollen: ”Fara från vänster!”

För tillfället förenas dessa två strömningar, högern och ”centern”, av sin gemensamma fientlighet mot oppositionen. Om oppositionen skulle avlägsnas så skulle motsättningarna mellan dem oundvikligen öka.

Den tredje strömningen utgörs av den så kallade oppositionen. Det är partiets leninistiska flygel. De erbarmliga försöken att göra den till en högeropposition (anklaga den för att vara en ”socialdemokratisk avvikelse”, etc) härrör ur den härskande gruppens önskan att dölja sin egen opportunistik. Oppositionen är för partiets enighet. Stalin gör propaganda för sitt eget program – att avlägsna oppositionen – under den falska förevändningen att oppositionen vill grunda ett ”andra” parti. Oppositionen svarar med sin paroll: ”Det leninistiska ryska kommunistiska partiets enighet till varje pris.” Oppositionens program presenteras i föreliggande dokument. Partiets arbetare och alla äkta leninistiska bolsjevikerna komma att vara för detta program.

Enskilda utträden ur oppositionen är oundvikliga under de svåra omständigheter, under vilka de har att kämpa för leninismens sak. Det kommer att ske omgrupperingar bland samtliga dessa tre gruppers ledare, men de kommer inte att förändra grundläggande fakta.

11. Alla de fakta som anförts ovan leder sammantagna till en partikris. Motsättningarna inom partiet har fördjupats hela tiden sedan Lenins död, och omfattar allt fler alltmer avgörande frågor.

De grundläggande stämningarna bland partimassorna är för enhet. Den nuvarande regimen hindrar partiet att förstå från vilken riktning faran hotar. Stalins alla intriger går ut på att vid varje farlig eller viktig fråga ställa partiets medlemmar inför följande val: att antingen avsäga sig sin egen uppfattning eller råka ut för anklagelsen att vara för splittring av partiet.

Vår uppgift är att till varje pris bevara partiets enhet, att bestämt motsätta oss en politik av splittring, uteslutningar, bortstötande – men att samtidigt inom ramen för denna enhet garantera partiet rätten till fria diskussioner och beslut i alla de frågor som debatteras.

När oppositionen klarlägger felen och bristerna hos den nuvarande situationen i partiet, är den djupt övertygad om att den stora massan av partiets arbetare kommer att visa sig vara i stånd att trots allt åter föra partiet in på den leninistiska vägen. Oppositionens främsta uppgift är att hjälpa till i denna process.

Praktiska förslag.

1. Det är nödvändigt att rusta sig för den femtonde kongressen på grundval av en verklig intern partidemokrati, så som vi gjorde på Lenins tid. ”*Samtliga partimedlemmar*”, skrev Lenin, ”måste lugnt och omsorgsfullt *studera* 1) kärnan i motsättningarna och 2) utvecklingen av kampen i partiet... Det är nödvändigt att studera båda, och obetingat kräva, att de mest noggranna dokument trycks som helt och fullt kan verifieras.”¹⁹ Centralkommittén bör göra det möjligt för varje medlem i partiet att sätta sig in i både kärnan i de nuvarande meningsmotsättningarna i partiet och utvecklingen av den nuvarande diskussionen. Den bör göra det genom att i pressen och i särskilda samlingar och pamfletter offentliggöra alla de dokument, som den hittills har dolt för partiet.

Varje kamrat och varje grupp av kamrater bör få tillfälle att försvara sina åsikter inför partiet i pressen, på möten och så vidare. Centralkommitténs, lokalorganisationernas, individuella partimedlemmars och grupper av medlemmars förslag till teser (plattformar) bör offentliggöras i *Pravda* (eller i bilagor till *Pravda*) och även i de lokala partitidningarna åtminstone två månader före den femtonde kongressen.

Debatterna bör föras på ett sakligt och strängt partikamratligt sätt utan överdrifter och personangrepp. Den viktigaste parollen för hela förberedelsearbetet inför den femtonde kongressen bör vara enighet – inte en skenbar utan en äkta leninistisk enighet inom det ryska kommunistpartiet och hela den Kommunistiska internationalen.

2. Det är nödvändigt att genast genomföra en rad åtgärder för att förbättra partiets och dess ledande organs sociala sammansättning. För detta ändamål måste vi på nytt betona trettonde kongressens beslut att ”i en nära framtid den stora majoriteten av partiets medlemmar måste bestå av direkt inom industrin sysselsatta arbetare”. Under de närmaste två eller tre åren borde partiet överhuvudtaget bara anta arbetande män och kvinnor från fabriker och lantarbetande män och kvinnor. Ur andra sociala grupper bör vi anta medlemmar endast efter ett strängt personligt urval: röda soldater och matrosar endast om de härstammar från arbetarklassen, lantproletariatet eller fattigbönderna; fattiga och ekonomiskt svaga bönder endast efter att de prövats i samhällspolitiskt arbete under minst två år. Uptagandet av medlemmar, som kommit till oss från andra partier, bör upphöra.

Vi måste genomföra trettonde kongressens beslut – som i praktiken (och mot oppositionens vilja) blev upphävt av den fjortonde kongressen – om att distriktskommittéerna, de regionala kommittéerna etc till minst 50% bör utgöras av arbetare. I industricentra måste vi ha en klar majoritet av fabriksarbetare (minst tre fjärdedelar). I landsbygdskommittéerna måste det finnas en lika stor majoritet av arbetare, lantarbetare och fattigbönder.

3. Vi måste bekräfta och verkligen utföra den resolution om intern partidemokrati, som antogs av den tionde partikongressen, och ånyo bekräftades av centralkommittén och den centrala kontrollkommissionen 5 december 1923 och av tolfte och trettonde partikongresserna.

Vi måste i hela partiets namn fastställa, att – i motsats till de nya antileninistiska definitioner av partiets inre demokrati som har utarbetats och sprids av Uglanov, Molotov, Kaganovitj, Zjivov och andra – ”arbetardemokrati betyder frihet för alla partimedlemmar att öppet diskutera partilivets viktiga frågor, en fri diskussion och oinskränkta val av alla ledande partifunktionärer och kommissioner nerifrån och upp...”²⁰

Vi måste straffa var och en som i praktiken skadar denna för varje partimedlem grundläggande rättighet.

Som regel bör partiminoritets synpunkter i varje principiell fråga bringas till alla partimedlemmars kännedom genom partitidningarna och så vidare. Undantag bör bara tillåtas när diskussionen rör sådana angelägenheter som bör hemlighållas. Det är självklart, att sedan beslutet tagits så måste det genomföras med järnhård bolsjevikisk disciplin. Nätverket av diskussionsklubbar inom partiet

¹⁹ Lenin, *Collected Works*, vol 32, s 43.

²⁰ ”Resolution om den Nya kursen”, 5 december 1923, i *The Challenge of the Left Opposition (1923-25)*, s 408.

bör utbredas och en verklig kritik av partiledningens fel möjliggöras i partipressen (genom diskussionsbilagor, tryckta häften och så vidare).

Alla de förändringar till det sämre, som sedan den fjortonde kongressen införts i partistadgarna (artikel 25,33, 37, 42, 50, etc), måste upphävas.

4. Vi måste slå in på en bestämd kurs i riktning mot en proletarisering av hela partiapparaten. Fabriksarbetare, framstående arbetarkommunister som står på förtrolig fot med massan av arbetare inom och utom partiet, bör utgöra en klar majoritet av hela partiapparaten. Denna bör absolut inte bestå enbart av betald personal, och den bör regelbundet förnyas med arbetarmedlemmar. De lokala organisationernas budget (inklusive de regionala organisationernas) bör huvudsakligen bestå av bidrag från medlemmar. De lokala organisationerna bör regelbundet redovisa sina faktiska inkomster och utgifter till partimedlemmarna. Partiets nuvarande allt digrare budget, och de löner som utbetalas till apparaten, bör minskas betydligt. En betydande del av partiarbetet bör genomföras gratis av partimedlemmar, åt vilka man för detta ändamål skulle ge tid utom deras industriella eller liknande verksamhet. En åtgärd för att regelbundet återuppliva partiapparaten skulle vara att systematiskt skicka en del av kamraterna från apparaten till fabrikerna och annat vanligt arbete. Vi måste kämpa mot sekreterarnas strävan att göra sig oavsättliga. Vi måste fastställa vissa bestämda villkor för att få besätta sekreterarplatser och andra viktiga poster. Vi måste hänsynslöst kämpa mot den faktiskt förefintliga korruptionen och förfallet inom de översta skikten, mot beskyddarskap, ”ömseysidigt skydd” etc (exempelvis: Syzran, Cherson, Irkutsk, Tjita, och så vidare).

5. Redan på den tionde kongressen antogs under Lenins ledning en rad resolutioner, som betonade behovet av större jämlikhet inom partiet och bland de arbetande massorna. Redan på den tolfte kongressen uppmärksammade partiet faran för att partiarbetare som under NEP kom i kontakt med borgarklassen kunde degenerera. Det är nödvändigt att ”skapa verkligt effektiva medel för att undanskaffa olikheterna (i levnadsvillkor, löner och så vidare) mellan specialisterna och tjänstemännen å ena sidan och den stora massan av arbetare å den andra, i så måtto som dessa olikheter undergräver demokratin och utgör en källa till korruption av partiet och försvagande av kommunisternas auktoritet.” (Resolution från tionde partikonferensen, s 18.)

Med hänsyn till det faktum att dessa ojämlikheter har vuxit utomordentligt snabbt under de senaste åren, måste vi åter ta upp denna fråga och lösa den som revolutionärer.

6. Det är nödvändigt att återuppliva partiskolningen i sådan riktning, att verken av Marx, Engels och Lenin studeras och de falska tolkningar av marxismen och leninismen, som man nu framställer i massor, avlägsnas.

7. Det är nödvändigt att genast återuppta de uteslutna oppositionsmännen i partiet.

8. Det är nödvändigt att förnya den centrala kontrollkommissionen i Lenins anda. Medlemmarna av kontrollkommissionen måste vara (a) intimt förbundna med massorna, (b) oberoende av partiapparaten och (c) ha auktoritet inom partiet.

Endast på det viset kan man återupprätta ett verkligt förtroende för den centrala kontrollkommissionen och ge den tillräcklig auktoritet.

9. Vid valen till centralkommittén, den centrala kontrollkommissionen och deras organ måste vi vägledas av Lenins råd, sådana han gav dem i sina brev 25 och 26 december 1922 samt i sitt ”testamente” av den 4 januari 1923. Dessa brev borde publiceras till alla centralkommitténs medlemmar-nas upplysning.

”Enligt min mening”, skrev Lenin i sitt brev 26 december 1922, ”bör de arbetare som tas in i centralkommittén huvudsakligen inte vara sådana... som under lång tid tjänstgjort i sovjetorgan, ty hos dessa arbetare har redan utformats vissa traditioner och vissa fördomar, vilka just bör bekämpas. Till medlemmar i centralkommittén bör företrädesvis utses arbetare ur lägre skikt än det som

hos oss under de fem åren höjt sig till sovjet tjänstemän, arbetare som står närmare de vanliga arbetarna och bönderna men som varken direkt eller indirekt kan hänföras till kategorin utsugare. ...”²¹

Dessa brev skrevs av Lenin under en tid, då han gav partiet sina sista och noggrant övertänkta råd angående revolutionens grundläggande frågor. [”Hellre mindre men bättre”, ”Hur vi bör omorganisera Arbetar- och bondeinspektionen”, ”Om kooperationen”]

Vår femtonde partikongress bör välja sin centralkommitté just utifrån Lenins ovan citerade råd.

Kapitel 8. Det kommunistiska ungdomsförbundet.

Den felaktiga politiska linjen och organisatoriska förtrycket har gjort sig starkt gällande, ibland i ännu större utsträckning, även i det kommunistiska ungdomsförbundet. De unga arbetarnas internationalistiska skolning har mer och mer kommit i bakgrunden. Allt kritiskt tänkande undertrycks och förföljs. För att kunna få en ledande position inom de kommunistiska ungdomsorganisationerna kräver partiapparaten först och främst ”lydnad” och beredvillighet att delta i förföljandet av oppositionen. De proletära delarna av våra gräsrotsorganisationer, den i grunden sunda delen, berövas genom en sådan regim alla möjligheter till personlig inverkan. Här bereder den bakvända politik, som förs av partiets spetsar, vägen för allt slags småborgerligt inflytande i ännu högre grad än inom partiet självt.

Under de senaste åren har kommunistiska ungdomsförbundets medlemstal stigit mycket hastigt, men tyvärr på bekostnad av den sociala sammansättningen. Sedan trettonde partikongressens tid har den proletära kärnan i denna organisation sjunkit från 40,1 till 34,4% och antalet industrianställda unga arbetare från 49,8 till 47%. De unga arbetarnas politiska aktivitet har generellt sett minskat.

Ett antal beslut på senare tid vidgar klyftan mellan förbundet och massan av arbetande ungdom ännu mer, genom att ytterligare försämra de unga arbetarnas ställning. Det handlar om besluten att, i brott mot den fjortonde kongressen, minska antalet lärlingstillfällen, införa särskild löneskala för lärlingar, minska antalet lärlingar i industriskolorna samt, något som även hör hit, försöka införa oavlönat lärlingsarbete.

Det kommunistiska ungdomsförbundet på landsbygden får allt mindre och mindre tillströmning av proletärer och småbönder. Dess kulturella, ekonomiska arbete på landsbygden inriktar sig huvudsakligen mot att utveckla individuella jordbruk. De fattigas relativa inflytande minskas överallt – i den allmänna sammansättningen hos landsbygdens particeller, i den aktiva medlemsstaben, och i kärnan av partimedlemmar i förbundet. Jämsides med den fortsatta minskningen av unga arbetare från städerna, så fylls förbundet på landsbygden av ungdom ur mellanböndernas och de välbärgades kretsar.

Liksom i städerna finns det även på landet en ökande tendens att de småborgerliga elementen tar ledningen över förbundet. Gruppen kontorspersonal och ”övriga” spelar en allt större roll, särskilt inom landsbygdsorganisationerna.

Trettiosex procent av alla nya partimedlemmar kommer från det kommunistiska ungdomsförbundets led. (*Pravda*, 14 juli 1927.) Men av partiets kärna i förbundet är en fjärdedel till en tredjedel icke-proletärer. I partiets kärna i landsbygdsorganisationerna ökar mellanböndernas antal snabbt på bekostnad av lantarbetare och fattiga bönder. (1925 var 20% mellanbönder, men 1927 var det 32,5%.) På detta sätt har kommunistiska ungdomsförbundet förvandlats till en organisation som ännu mer späder ut partiet med småborgerliga element. För att förhindra en fortsatt försvagning av den proletära kärnans ledande roll och att den förpassas till bakgrunden av nykomlingar ur intelligentsians, kontorspersonalens och de välbärgade böndernas kretsar, vilket oundvikligt skulle medföra en småborgerlig urartning av förbundet, krävs följande åtgärder:

²¹ Lenin, *Valda verk i 10 band*, bd 10, s 519-20.

1. Att genast upphöra med det gradvisa förstörandet av våra revolutionära erövringar inom områdena arbete och skolning för det unga proletariatet, och avlägsna de nyligen genomförda försämringarna av deras levnadsvillkor. Det är en av de viktigaste förutsättningarna för kampen mot osunda tendenser inom det kommunistiska ungdomsförbundet (dryckenskap, brottslighet och dylikt).

2. Att jämsides med det allmänt växande välståndet inom arbetarklassen även systematiskt och kraftfullt höja de unga arbetarnas materiella och kulturella ställning genom högre löner, genom ett ökat antal industriskolor och handelskurser, etc.

3. Att genomföra de tidigare kongressbesluten att inom loppet av några år rekrytera alla unga arbetare i städerna och på landsbygden proletariat till förbundet.

4. Att intensifiera arbetet att få in den fattiga bondeungdomen i förbundet, inte bara i ord utan även i handling.

5. Att få med de ekonomiskt svaga mellanbönderna i förbundet och av de andra mellanbönderna endast dem, som prövats i det sociala arbetet och särskilt i kampen mot kulakerna.

6. Att göra förbundet till ett ombud för landsbygdens fattiga, och inrikta dess arbete på att skapa ett nytt samhälle på landsbygden, inte på grundval av individuellt berikande utan på samarbete och kollektivisering av lantbruket.

7. Att förbättra partikärnans sociala sammansättning genom att under de närmaste två åren tillåta att medlemmar endast värvas bland arbetare, lantarbetare och fattiga bönder.

8. Att proletarisera ledningen av den kommunistiska ungdomens organ genom att systematiskt och beslutsamt besätta ledningen med lantarbetare och fattiga. Att slå fast regeln, att de regionala kommittéerna och distriktskommittéerna och deras byråer i de stora industricentra till överväldigande majoritet ska bestå av fabriksarbetare, samt att dessa verkligen ska dras in i det ledande arbetet.

9. Att föra en verklig kamp mot all byråkratism. Att på ett avgörande sätt skära ner på kåren av betalda tjänstemän och minska dem till ett absolut nödvändigt minimum. Att utföra minst hälften av förbundets arbete med oavlönad hjälp av dess medlemmar (i industricentra till tre fjärdedelar). Att få mer och mer av förbundets gräsrotter att genomföra detta arbete.

10. Att knyta förbundets kulturella och pedagogiska arbete mycket närmare ett aktivt, dagligt deltagande i det allmänna politiska livet (sovjeterna, fackföreningarna och kooperativen) och i partiet.

11. Att göra slut på den byråkratiska regimen, de ämbetsmannamässiga förordningarnas dödande regim, de förljugna och okunniga ”utkasten till studier”. Att i dess ställe sätta verkliga studier av marxismen och leninismen, på grundval av levande diskussioner, kamratligt meningsutbyte och ett verkligt, och inte låtsat, tillägnande av kunskap.

12. Att i handling, och inte bara i ord, införa en demokratisk regim. Avskaffa den administrativa taktiken med påtryckningar. Upphöra med förtryckandet och förföljandet av dem, som håller fast vid personliga åsikter i parti- och förbundsfrågor. Strikt hålla fast vid den tidtabell som stadgarna stipulerar när det gäller att sammankalla konferensen och kongresser på distrikts-, läns- och provinsnivå.

Kapitel 9. Vårt internationella läge och krigsfaran. Sovjetunionen på världsarenan.

Ett krig från imperialisternas sida mot Sovjetunionen är inte blott troligt utan oundvikligt.

En av våra viktigaste praktiska uppgifter måste vara att skjuta upp denna fara och vinna så mycket tid som möjligt för att förstärka Sovjetunionen och befästa det internationella revolutionära

proletariatet. Endast segerrika proletära revolutioner i de mäktigaste länderna kan eliminera denna fara.

Risken för ett världskrig ökar av följande orsaker:

1. Kapitalismens ansträngningar under de senaste åren för att hämta nya krafter och de delvisa framgångar den har uppnått, har gjort att frågan om avsättningsmarknader åter blivit ett brännande problem för alla ledande kapitalistiska stater.

2. Den imperialistiska borgarklassen har blivit definitivt övertygad om att Sovjetunionens ekonomiska makt ökar, och den inser också att den proletära diktaturen, med hjälp av monoopolet på utrikeshandeln, aldrig kommer att bereda kapitalisterna en "fri" marknad i Ryssland.

3. Den imperialistiska borgarklassen spekulerar i Sovjetunionens inre svårigheter.

4. Nederlaget för den engelska generalstrejken och det därpå följande nederlaget för den kinesiska revolutionen har givit imperialisterna förhoppningar om att även kunna tillintetgöra Sovjetunionen.

Avbrytandet av de diplomatiska förbindelserna mellan Storbritannien och Sovjetunionen hade förberetts sedan länge, men det påskyndades genom den kinesiska revolutionens nederlag. Sådillvida var detta avbrytande en följd av vår centralkommittés vägran att genomföra en verklig bolsjevikisk politik i Kina. Det vore nu ett stort misstag att inbilla sig, att det bara handlar om att handelsutbytet mellan Storbritannien och oss kommer att ta en annan form ("vi ska driva handel med dem på samma sätt som med Amerika"). Det är helt uppenbart, att det imperialistiska Storbritannien har mycket mer vittgående planer. Det har fått ett "moraliskt mandat" från borgarklassen i flera andra länder och förbereder ett krig mot Sovjetunionen. Det har för avsikt att på ett eller annat vis dra in Polen, Rumänien och de baltiska staterna, kanske också Jugoslavien, Italien och Ungern i detta krig mot oss.

Det verkar som om Polen skulle föredra att få längre tid på sig för att förbereda kriget, men det är inte omöjligt att Storbritannien kommer att tvinga det ut i strid fortare än det önskar.

I Frankrike stöder inflytelsesrika delar av borgarklassen de engelska påtryckningarna för att skapa en enhetsfront mot Sovjetunionen. De bli alltmer oförsonliga i sitt uppträdande och kommer naturligtvis inte att rygga för att vid ett lämpligt tillfälle avbryta de diplomatiska förbindelserna.

Ju mer Tysklands diplomati på senaste tiden har vacklat, desto tydligare blir dess allmänna "orientering" mot väster. Den tyska borgarklassen förklarar redan öppet, att Tyskland i ett krig mot Sovjetunionen förmodligen till en början skulle förbli neutralt (som USA 1914), för att tjäna så mycket som möjligt på kriget och sedan öppet sälja sin neutralitet till imperialisterna i väster till ett högt pris. Ingenting kunde vara värre för Sovjetunionens grundläggande intressen än att inte lägga märke till denna den tyska borgarklassens övergång till en orientering mot väst. Ett oväntat slag från den tyska borgarklassen skulle kunna få en avgörande betydelse för oss. Endast ett fullständigt öppet "klarläggande av fakta, sådana de är", endast en skärpt vaksamhet från arbetarna i Sovjetunionen och Tyskland kan skydda oss mot detta slag eller åtminstone göra det svårt för den tyska borgarklassen att utdela det.

Den japanska borgarklassen manövrerar inte mindre skickligt än den tyska gentemot Sovjetunionen. Den döljer skickligt sina spår och låtsas vara "vänligt sinnad". Den förhindrade till och med för en tid Chang Tsolin från att besätta den kinesiska östra järnvägen. Men i hemlighet håller den i tyglarna i Kina och kommer kanske snart att kasta masken inför oss.

I Främre Orienten, i Turkiet och Persien, har vi minst sagt inte uppnått förhållanden, som skulle kunna garantera oss en bestämd neutralitet i händelse av ett imperialistiskt angrepp mot oss. Det vore därför klokast att vi förbereder oss på, att dessa staters regeringar i så fall efter vissa påtryckningar från imperialisterna kommer att stå till deras tjänst.

USA, som inte har upphört med sin oförsonliga hållning gentemot Sovjetunionen, skulle vid ett angrepp på oss spela rollen av ”eftertrupp”. Denna roll skulle vara särskilt betydelsefull eftersom det är just detta land som kan finansiera ett krig mot Sovjetunionen.

Sammanfattningsvis: Om åren 1923 till 1925 var en period då Sovjetunionen erkändes diplomatiskt i en rad borgerliga stater, så kommer den period som nu inleds att bli en period av avbrutna diplomatiska förbindelser. Den gångna periodens erkännanden betydde inte nödvändigtvis att freden var säkrad, att det skulle bli en stabil och långvarig andhämtningspaus. Den nuvarande periodens avbrutna diplomatiska förbindelser betyder inte nödvändigtvis att kriget är oundvikligt inom den närmaste framtiden. Men det råder inget tvivel om att vi har gått in i en ny tid av största internationella spänning och med möjligheten av angrepp mot Sovjetunionen.

Motsättningarna inom den kapitalistiska världen är mycket stora, och det kommer att bli utomordentligt svårt för världsborgarklassen att under någon längre tid upprätthålla en enhetlig front mot oss. Men det är fullt möjligt med en sammanslutning av flera borgerliga stater mot oss för en viss tid.

Sammantaget borde detta tvinga vårt parti: 1) att inse att det internationella läget är farligt. 2) att åter ställa den breda massan av vår befolkning inför den internationella politikens problem och 3) intensivt och på ett allsidigt sätt förbereda Sovjetunionen för försvar i händelse av krig.

De borgerliga partierna och naturligtvis också den officiella socialdemokratin kommer att på alla sätt försöka bedra folken om den verkliga karaktären på det krig, som imperialismen förbereder mot Sovjetunionen. Det är vår uppgift att just nu förklara för de breda folkmassorna i hela världen, att det kommer att vara ett krig av imperialisterna och slavägarna mot den första proletära staten och diktaturen – att det betyder ett kapitalismens krig mot socialismen. I detta krig kommer den imperialistiska borgarklassen i grund och botten att kämpa för att bibehålla det kapitalistiska löneslaveriet. Men Sovjetunionen kommer att kämpa för det internationella proletariats sak, för de koloniala, halvkoloniala och förslavade länderna, för den internationella revolutionen och socialismen.

Redan nu bör vårt arbete genomföras under följande paroller: 1) Ned med imperialisternas krig mot arbetarstaten och den proletära diktaturen. 2) Förvandla det imperialistiska kriget till inbördeskrig i alla de stater, som angriper Sovjetunionen. 3) Besegra alla borgerliga stater, som för krig mot Sovjetunionen. Varje ärlig proletär i de kapitalistiska länderna måste aktivt arbeta för ”sin egen” regerings nederlag. 4) Alla utländska soldater, som inte vill hjälpa slavägarna i ”sitt eget” land bör gå över till Röda armén. Sovjetunionen är alla arbetares fosterland. 5) Parollen om ett ”fosterlandsförsvar” är en bedräglig förklädning som tjänar imperialismens intressen i alla borgerliga länder, utom i de koloniala och halvkoloniala länderna, där det pågår ett nationellt revolutionärt krig mot imperialisterna. I Sovjetunionen är parollen om ”fosterlandsförsvar” riktig eftersom vi försvarar ett *socialistiskt* fosterland och den världsomfattande arbetarrörelsens bas. 6) Vi har varit ”fosterlandsförsvarare” sedan 25 oktober 1917. Vårt patriotiska krig kommer att bli ett krig ”för Sovjetrepubliken som ett regemente i socialismens internationella armé”. Vårt ”patriotiska” krig är inte ett steg mot en borgerlig stat utan ett steg mot en internationell socialistisk revolution (Lenin). Vårt fosterlandsförsvar är ett försvar av den proletära diktaturen. Vårt krig kommer att föras av arbetare, lantarbetare och fattigbönder i allians med mellanbönderna mot ”våra egna” kulaker [rika bönder], den nya borgarklassen, byråkraterna, specialister av Ustrjalovs typ och de tsaristiska emigranterna. Vårt krig kommer att vara ett verkligt rättvist krig. Den som inte försvarar Sovjetunionen, är definitivt en förrädare mot det internationella proletariats.

Den kinesiska revolutionens misslyckande och orsakerna till det.

Den kinesiska revolutionens nederlag har, om än tillfälligt, förändrat styrkeförhållandena till imperialismens fördel. Nya revolutionära konflikter, en ny revolution, är oundvikliga i Kina. Den slutsatsen kan man med säkerhet dra av hela läget.

De opportunistiska ledarna försöker, i efterhand, förklara sina nederlag med de så kallade ”objektiva styrkeförhållanden”, men glömmer att de så sent som igår förutsade en hastigt växande socialistisk revolution i Kina på grundval av samma styrkeförhållanden.

Den avgörande orsaken till att den kinesiska revolutionen fick en så olycklig utgång var den fullständigt felaktiga politik, som fördes av det ryska kommunistpartiets ledning och hela Internationalen. Denna politik var skuld till, att det i det avgörande ögonblicket inte fanns något verkligt bolsjevikiskt parti i Kina. Att nu skjuta hela skulden på de kinesiska kommunisterna är ytligt och föraktligt.

Vad som försiggick i Kina var ett klassiskt exempel på tillämpning av en mensjevikisk taktik under den borgerligt demokratiska revolutionen. Det är också anledningen till att det kinesiska proletariatet inte bara misslyckades att uppnå ett framgångsrikt ”1905” (Lenin), utan hittills har fått nöja sig med att spela den roll som det europeiska proletariatet spelade vid revolutionerna 1848. Det säregna i den kinesiska revolutionen under de nuvarande internationella omständigheterna är inte att det i Kina existerar en så kallad ”revolutionär” liberal borgarklass, till vilken Stalin-Martynov-Bucharins hela politik sätter sitt hopp. Säregenheterna finns på helt andra områden.

1. Den kinesiska bondeklassen, som var förtryckt i mycket högre grad än den ryska under tsarismen och som inte endast led under oket av inhemska utan även av främmande utsugare, kunde resa sig, och reste sig verkligen mäktigare än den ryska bondeklassen under revolutionen 1905.

2. Redan 1920 föreslog Lenin för kineserna parollen om ”sovjeter”, råd, och denna paroll var fullständigt berättigad under de förhållanden som rådde under åren 1926 och 1927. Ett kinesiskt sovjetsystem skulle ha åstadkommit en form där böndernas styrkor kunde ha befästs under ledning av proletariatet. Sovjeterna skulle ha blivit verkliga organ för proletariatets och böndernas revolutionärt demokratiska diktatur, och därmed verkliga motståndsinstitutioner mot det borgerliga Guomindang, och de kinesiska Cavaignac som uppstod ur den.

Lenins lära att en borgerligt demokratisk revolution endast kan genomföras med hjälp av en allians mellan arbetarna och de av dem ledda bönderna och mot borgarklassen, är inte bara tillämplig i Kina och alla liknande koloniala och halvkoloniala länder, utan erbjuder i själva verket den enda vägen till seger i dessa länder.

3. Av allt detta följer, att i Kina hade proletariatets och böndernas revolutionärt demokratiska diktatur, stödd på sovjeter, under den nuvarande eran av imperialistiska krig och proletära revolutioner, och med tanke på Sovjetunionens existens, hade haft alla möjligheter att relativt snabbt utvecklas till en socialistisk revolution.

Utan detta perspektiv återstod endast den mensjevikiska vägen bestående av en union med den liberala borgarklassen, en väg som oundvikligt leder till arbetarklassens nederlag. Det är ju också vad som faktiskt ägde rum i Kina 1927.

Alla beslut, som under Lenins livstid fattades av den Kommunistiska internationalens andra och fjärde kongresser – besluten om sovjeter i Orienten, om de kommunistiska arbetarpartiernas oberoende i länder med en nationellt revolutionär rörelse, om alliansen mellan arbetarklassen och bönderna mot ”deras egen” borgarklass och de utländska imperialisterna – dessa beslut glömdes fullständigt bort.

Kommunistiska internationalens exekutivkommittés sjunde förstärkta plenarmöte (i november 1926) undvek inte endast att göra en verkligt leninistisk bedömning av förhållandena i Kina, som redan då utvecklade sig på ett kraftfullt sätt, utan gick över till den av Martynov förespråkade helt och hållet borgerligt mensjevikiska kursen. I resolutionen från mötet nämndes inte heller, hur otroligt det än låter, med ett ord Chiang Kai-sheks första kontrarevolutionära statskupp i mars 1926. Inte ett ord om nedskjutandet av arbetare och bönder och om det förtryck, som Kantonregeringen genomförde i en hel rad provinser under våren och sommaren 1926. Inte ett ord om de godtyckliga tvångsåtgärderna mot arbetarklassen. Inte ett ord om att Kantonregeringen slog ned arbetarstrejker,

om att den skyddade arbetsgivarnas gula fackföreningar. Inte ett ord om Kantonregeringens bemödanden att strypa och förtala bonderörelserna och förhindra deras utbredning. I det sjunde plenarmötets resolution finns inga krav på att arbetarna ska beväpnas, på kamp mot den kontrarevolutionära generalstaben. Chiang Kai-sheks trupper kallas en revolutionär armé. Inga uppmaningar att skapa en daglig kommunistisk press finns där, och det slås inte ens fast klart och tydligt, att vi måste ha ett verkligt oberoende kommunistiskt parti i Kina. För att fullkomna bilden, uppmanade det sjunde plenarmötet kommunisterna att inträda i den nationella regeringen, vilket under dåvarande förhållanden bara kunde leda till den största tänkbara olycka.

Internationalens resolution säger: ”Den nationellt revolutionära regeringsapparaten (det vill säga Chiang Kai-sheks regering) erbjuder en verklig väg till solidaritet med bönderna.” På samma ställe står det (i november 1926!): ”Till och med vissa skikt inom storbourgeoisien(!) kan under en tid marschera hand i hand med revolutionen.”

Sjunde plenarmötets resolution förbigick med tystnad det faktum, att det kinesiska partiets centralkommitté efter mars 1926 undvek att kritisera sunyatsenismen, att det avstod från sina grundläggande rättigheter som oberoende arbetarparti, antog ett reaktionärt liberalt bondeprogram och slutligen tillät centralkommitténs sekreterare, kamrat Chen Duxiu, att i ett öppet brev 4 juli 1926 erkänna sunyatsenismen som den ”allmänna åsikten” bland arbetarna och borgarna inom den nationella rörelsen.

Ungefär vid samma tid förklarade högt ansvariga ryska kamrater, att utbredningen av ett inbördeskrig i Kina skulle försvaga Guomindangs kampförmåga. Med andra ord förbjöd de officiellt en utveckling av jordbruksrevolutionen.

5 april 1927, då läget, som det kan tyckas, redan var tillräckligt klart, förklarade kamrat Stalin på ett sammanträde med partiledningen i Moskva, att Chiang Kai-shek stred mot imperialismen, att han hade underkastat sig Guomindangs disciplin och därför måste betraktas som en tillförlitlig bundsförvant. I mitten på maj, då läget hade klarnat ännu mer, förklarade kamrat Stalin, att Guomindang i Wuhan var ”ett revolutionärt Guomindang”, ett ”revolutionärt centrum, från vilket alla högerelement rensats ut”.

Kommunistiska internationalens exekutivkommittés åttonde förstärkta plenarmöte (maj 1927) hade inte kraft till att korrigera dessa mensjevnikiska misstag.

Vid detta åttonde plenarmöte gjorde oppositionen följande uttalande:

Plenarmötet skulle göra klockast i att helt förkasta Bucharins resolution och i stället ersätta den med en resolution på några få rader:

För det första bör inte bönderna och arbetarna lita på vänster-Guomindangs ledare utan tillsammans med soldaterna skapa sina egna sovjetter. För det andra bör sovjeterna beväpna arbetarna och de avancerade bönderna. För det tredje måste kommunistpartiet säkra sitt fullständiga oberoende, grunda en daglig press och ta ledningen över skapandet av sovjeterna. För det fjärde måste jorden genast tas från godsägarna. För det femte måste den reaktionära byråkratin genast avskedas. För det sjätte måste man göra processen kort med de förrädiska generalerna och andra kontrarevolutionärer. Och slutligen måste den allmänna inriktningen vara mot att upprätta en revolutionär diktatur utövad av arbetar- och bondedeputerades sovjetter.²²

Oppositionens försök att varna partiet för att Guomindang i Wuhan inte alls var ett revolutionärt Guomindang, fördömdes av Stalin och Bucharin som ”en kamp mot partiet”, som ”ett angrepp på den kinesiska revolutionen”, och så vidare.

Rapporter som skildrade revolutionens och kontrarevolutionens verkliga förlopp i Kina, hemlighölls eller förfalskades. Det gick så långt, att vårt partis huvudorgan (Pravda, 3 juli 1927) tillkännagav de kinesiska generalernas avvapning av arbetarna under rubriken ”Soldaterna förbrödras med arbetarna”. Hånande Lenins läror försäkrade Stalin, att parollen att inrätta sovjetter i Kina var det-

²² ”Det är dags att förstå, att ompröva och göra en förändring.”, i **Leon Trotsky on China**, s 241-42.

samma som att kräva ett omedelbart upprättande av proletariats diktatur. I själva verket hade Lenin redan under revolutionen 1905 fört fram parollen om sovjeter som organ för proletariats och böndernas demokratiska diktatur. Den av oppositionen i rätt tid föreslagna parollen om sovjeter i Kina besvarades av Stalin och Bucharin med beskyllningar för att ”understödja och befördra kontrarevolutionen”, etc. När de revolterande böndernas och arbetarnas fästen krossades av ”våra” generaler, de ”revolutionära” generalerna, reste Stalin och Bucharin plötsligt, för att dölja sin egen bankrutt, parollen om att inrätta sovjeter i Kina – och sedan glömde de den åter redan nästa morgon.

Först betecknades det kinesiska kommunistpartiet som ”en av internationalens mönstersektioner”, och minsta kritik från oppositionens sida mot det – under en tid då felet ännu hade kunnat korrigeras – förtegs och skymfades som ”ett föraktligt angrepp” mot det kinesiska partiet. Senare, då Martynovs, Stalins och Bucharins sorgliga misstag blev uppenbart, försökte de skjuta all skuld på det unga kinesiska kommunistpartiet.

Denna mensjevikiska politik fullbordas nu i en öppen förfälskning av Lenins revolutionära läror. Stalin, Bucharin och ”de ungas skola” är nu sysselsatta med att ”bevisa”, att Lenins läror om den nationellt revolutionära rörelsen går ut på att förkunna en ”allians med borgarklassen”.

1920, på den Kommunistiska internationalens andra kongress, sa Lenin : ”Mellan de exploaterande och de koloniala ländernas bourgeoisier har ett visst närmande skett, så att mycket ofta – kanske rentav i flertalet fall – bourgeoisier i de förtryckta länderna, även om de faktiskt stöder de nationella rörelserna, samtidigt också i samförstånd med den imperialistiska bourgeoisien, dvs tillsammans med den, bekämpar alla revolutionära rörelser och revolutionära klasser.”²³

Tänk vad Lenin skulle döma dem, som idag vågar åberopa honom för att rättfärdiga sin mensjevikiska politik att förena sig med Chiang Kai-shek och Wang Jingwei. Lenin skrev om just denna fråga i mars 1917:

Vår revolution är en borgerlig revolution, *därför* måste arbetarna stödja bourgeoisien – så säger Potresov, Gvozdev, Tjcheidze & Co, såsom Plechanov gjorde igår.
Vår revolution är en borgerlig revolution, säger vi marxister, *därför* måste arbetarna öppna folkets ögon för de borgerliga politikernas bedrägeri, lära folket att inte tro på ord, utan endast förlita sig på sina *egna* krafter, sin *egen* organisation, sin *egen* sammanslutning, sin *egen* beväpning.²⁴

Det kan inte finnas någon större förbrytelse mot det internationella proletariats än detta försök att framställa Lenin som apostel för en ”allians med borgarklassen”. Man kan knappast finna ett enda fall i den revolutionära rörelsens historia, där marxistiska profetior gått i uppfyllelse så fort som oppositionens beträffande den kinesiska revolutionen under åren 1926 och 1927.

Ett studium av händelseförloppet i den kinesiska revolutionen och orsakerna till dess nederlag är en viktig och omedelbar uppgift för kommunister i hela världen.

Dessa frågor kommer i morgon att bli frågor om liv och död för hela arbetarrörelsen inte bara i Kina utan också i Indien och de andra östliga länderna – och därmed för det internationella proletariats överhuvudtaget. I debatterna om dessa frågor, som berör den marxistiska världsåskådningens grundvalar, kommer den kommande revolutionens verkligt bolsjevikiska kadrer att formeras.

Kapitalismens delvisa stabilisering och den Kommunistiska internationalens taktik.

En av bolsjevismens grundläggande lärosatser är att den epok som inleddes med Första världskriget och vår revolution är den socialistiska revolutionens epok. Den Kommunistiska internationalen grundades som ett ”världsrevolutionens parti”. Ett erkännande av detta faktum framlades i ”de

²³ Lenin, *Valda verk i 10 band*, bd 10, s 81.

²⁴ *Ibid*, bd 6, s 254.

21 punkterna". Och det var i första hand längs dessa linjer som kommunisterna bröt med socialdemokraterna, de oavhängiga, och mensjevikerna av alla schatteringar.

Att erkänna det faktum, att kriget och oktoberdagarna öppnade en världsrevolutionens epok, innebär naturligtvis inte att vi jämt och ständigt står omedelbart inför en revolutionär situation. Under vissa perioder, i enskilda länder och inom speciella produktionsgrenar har "den döende kapitalismen" (Lenin) en viss möjlighet att delvis återställa sin ekonomi och till och med utveckla sina produktivkrafter vidare. Världsrevolutionens epok kommer att ha sina upp- och nedgångar. Desto viktigare är den arbetande klassens och dess partis beredskap, den kontrarevolutionära socialdemokratins inflytande och ett korrekt ledarskap av internationalen. Men revolutionens ebb och flod ändrar i det hela ingenting i Lenins grundläggande bedömning av vår nuvarande historiska epok. Endast denna bedömning kan bilda grundvalen för den Kommunistiska internationalens revolutionära strategi.

Men till följd av en rad nederlag för den internationella revolutionära rörelsen och den därav uppkomna pessimistiska stämningen, har Stalingsgruppen nu utan att den själv märkt det, kommit fram till en "ny" och i grund och botten socialdemokratisk uppfattning om den nuvarande epoken. Hela "teorin" om att socialismen kan genomföras fullt ut i ett enskilt land, utgår i grunden från antagandet att kapitalismens "stabilisering" kommer att vara åtminstone i några decennier. Hela denna "teori" är i grund och botten en produkt av de urartade stämningarna hos "stabiliseringens" förkunnare. Det är ingen tillfällighet, att "teorin" om socialismen i ett land hälsades varmt av både högern och vänstern bland socialistrevolutionärerna. Tjernov har själv skrivit om detta tema och talat om Stalins och Bucharins "kommunistiska narodnism". Vänstersocialistrevolutionärernas tidning skrev: "Precis som narodnikerna hävdar Stalin och Bucharin att socialismen kan segra även i ett enskilt land." (*Znamja Borbij*, nr 17-18, 1926.) Socialistrevolutionärerna stödjer denna teori därför att de i den ser ett övergivande av världsrevolutionens taktik.

I den resolution som fjortonde partikongressen antog på grundval av en rapport från Stalin, finns följande uppenbart felaktiga uttalande: "Vad gäller de internationella relationerna förstärks och förlängs för närvarande den 'andhämtningspaus', som kommer att omvandla sig till en hel tidsperiod." (Rapport till den fjortonde kongressen, s 957.) Vid Kommunistiska internationalens exekutivkommittés sjunde förstärkta plenarmöte (7 december 1926) grundade Stalin internationalens hela politik på samma fullständigt felaktiga uppfattning av världssituationen (muntlig rapport, s 12). Denna bedömning har redan visat sig vara uppenbart felaktig.

Den resolution, som antogs på centralkommitténs och centrala kontrollkommissionens gemensamma möte i juli och augusti 1927, talar utan minsta reservation om den tekniska, ekonomiska och politiska stabiliseringen av kapitalismen. Det gör att stalinisternas uppfattning om världsläget ligger ännu mycket närmare den Andra internationalens ledares (Otto Bauer, Hilferding, Kautsky med flera).

Sedan den fjortonde kongressen har det gått något mer än 1½ år. Under loppet av denna tid har vi, för att nu endast anföra de viktigaste händelserna, generalstrejken i England, den kinesiska revolutionens kolossala händelser, arbetarupproret i Wien. Dessa händelser, som oåterkalleligt har ägt rum under den nuvarande "stabiliseringens" villkor, visar oss hur mycket explosivt material som kapitalismen har samlat, hur ostadig denna "stabilisering" i verkligheten är. Alla dessa händelser motsäger direkt "teorin" om socialismen i ett land.

Andra sidan av kapitalismens "stabilisering" är de 20 miljoner arbetslösa, den enorma underanvändningen av den produktiva apparatens kapacitet, den osunda tillväxten av de militära rustningarna, den utomordentliga osäkerheten i de internationella ekonomiska förbindelserna. Inget avslöjar så tydligt det fåfänga i att hoppas på en lång fredsperiod som den krigsfara, som just nu hotande hänger över Europa. Det är småbourgeoisin som drömmer om decennier av "stabilisering", bländad som den är av kapitalismens seger över arbetarna, av kapitalismens tekniska, ekonomiska och politiska framgångar. Men verkliga fakta pekar på en utveckling i riktning mot krig, som kommer att

spränga all ”stabilisering” i luften. Dessutom har arbetarklassen och österns förtryckta koloniala massor gång på gång försökt att med våld förintna denna ”stabilisering”. Först i England, sedan i Kina, därefter i Wien.

En generalstrejk i England – men endast 5.000 medlemmar i det brittiska kommunistpartiet! Ett arbetaruppror i Wien, med offer nog för en hel revolution – men endast 6.000 medlemmar i det österrikiska kommunistpartiet! En väpnad revolt av arbetar- och bondemassor i Kina – och det kinesiska kommunistpartiets centralkommitté visar sig vara bara ett påhäng på Guomindangs borgerliga ledning! Dessa är det nuvarande världslägets mest skriande motsatser. Det är detta, som stöder och förlänger kapitalismens ”stabilisering”. Vårt främsta uppgift idag är att hjälpa de kommunistiska partierna att höja sig i nivå med de kolossala krav, som den nuvarande epoken ställer på dem. Men det förutsätter först av allt att den Kommunistiska internationalen har en riktig förståelse av hela världsläget.

Vårt internationella, kommunistiska parti (Kommunistiska internationalen) borde ställa sig uppgiften att samla hela den internationella arbetarklassen bakom uppgiften att förhindra krig, till försvar av Sovjetunionen och till att omvandla varje imperialistiskt krig till ett krig för socialismen. Men för detta ändamål bör man framför allt vinna de revolutionära, ännu inte kommunistiska arbetarna, de oorganiserade, socialdemokraterna, syndikalisterna, anarkisterna, fackföreningsmedlemmarna och även de ärliga arbetare, som ännu är medlemmar av rent borgerliga organisationer. ”Med arbetarnas enhetsfront förstå vi alla de arbetares enhet, som vilja kämpa mot kapitalismen, således även de arbetare, som ännu följa anarkisterna, syndikalisterna o. s. v. I många länder kunna sådana arbetare även vara till hjälp i den revolutionära kampen. [I de romanska länderna är antalet sådana arbetare ännu betydande.]”²⁵ Så lydte den resolution, som antogs på Kommunistiska internationals fjärde kongress under Lenins ordförandeskap. Den behåller fortfarande sin fulla kraft och betydelse. Den Andra internationals och Amsterdaminternationals nuvarande aktiviteter, visar tydligt att deras agerande i ett framtida krig i sin oärlighet och sitt samvetslösa förräderi till och med kommer att överträffa den roll de spelade 1914-18. Fransmannen Paul Boncour har infört en lag, som redan nu garanterar att arbetarna i händelse av krig kommer att överlämnas till de borgerliga diktatorerna. De engelska fackföreningarnas generalkommitté (General Council) försvarar Vojkova mördare och har godkänt utskeppandet av trupper till Kina. Kautsky i Tyskland förespråkar ett väpnat uppror mot den ryska sovjetmakten, och den tyska socialdemokratins centralkommitté organiserar ett ”artillerigranatfälttåg”. Finlands och Litauens socialdemokratiska ministrar och ledarna för det polska socialistiska partiet är ”alltid redo” för ett krig mot Sovjetunionen. Ledarna för de amerikanska fackföreningarna talar som de värsta reaktionärer och kämpar öppet mot att erkänna Sovjetunionen. Balkanstaternas ”socialister” stöder ”sina egna” arbetares bödlar och är alltid redo att stöda ett fälttåg mot den ”främmande makten” Sovjetunionen. De österrikiska socialdemokratiska ledarna är på papperet ”för Sovjetunionen”, men personer som hjälpt sina egna fascister att dränka arbetarnas uppror i Wien i blod, kommer naturligtvis i det avgörande ögonblicket att stå på kapitalisternas sida. De ryska mensjevikerna och socialistrevolutionärerna talar inte för en intervention mot Sovjetunionen endast av den orsaken att ingen av de starkare nationerna ännu varit beredd på en intervention. Ledarna för den så kallade ”vänstersocialdemokratin”, som försöker dölja socialdemokratins i grunden kontrarevolutionära åsikter, utgör den största faran, emedan de bättre än någon annan kan hindra de arbetare, som ännu följer socialdemokratins fanor, att för alltid göra upp räkningen med dessa borgaragenter inom arbetarrörelsen. Tidigare medlemmar av den Kommunistiska internationalen (till exempel Katz, Schwartz, Korsch och Rosenberg) spelar en lika förrädisk roll eftersom de har brutit med kommunismen genom en svängning åt ultravänsterhåll.

En flört med dessa socialdemokratiska ledare (som i alla sina nyanser, från den öppna högern till den föregivna ”vänstern”, är absolut antirevolutionära) blir allt farligare, ju mer kriget närmar sig. Enhetsfronttaktiken ska under inga omständigheter tolkas som ett block med förrädarna i General Council eller ett närmande till Amsterdam. En sådan politik skulle förvirra och försvaga arbetar-

²⁵ På www.marxistarkiv.se, s 27. Sista meningen finns inte i svenska utgåvan.

klassen, stärka förrädarnas ställning och hindra största möjliga kraftanspanning av våra styrkor. Den felaktiga stalinistiska politik som sammanfattas i parollen: ”Fara från vänster!”, har på de ett eller två senaste åren lett till att ledningen inom internationalens viktigaste sektioner mot arbetarkommunisternas vilja hamnat i händerna på högern. (Detta har skett i Tyskland, Polen, Tjeckoslovakien, Frankrike, Italien och England.)

Politiken hos dessa högerledningarna strävar efter att kapa bort den Kommunistiska internationals vänster, och de undergräver Internationalens styrkor och ställer oss inför oerhörda faror.

Särskilt uteslutningen av Urbahns grupp i Tyskland berodde på denna politik att bli av med hela Internationalens vänster. Genom att på obehörigt sätt framhålla några skarpa, polemiska uttryck, som Urbahns och Maslovs ultravänsteristiska anhängare använt för att värja sig mot samvetslösa skymford såsom ”renegater”, ”kontrarevolutionärer”, ”Chamberlains agenter” och så vidare, har Stalingruppen envist tvingat den tyska vänstern på väg mot att grunda ett andra parti. Stalingruppen gör överhuvudtaget sitt bästa för att göra sönderingen inom de tyska kommunisternas led till ett varaktigt faktum.

I själva verket försvarar Urbahns grupp i alla den internationella arbetarrörelsens principfrågor Lenins åsikter. Den försvarar Sovjetunionen och kommer också i det avgörande ögonblicket att försvara den till sista blodsdroppen. Den omfattar hundratals gamla arbetarbolsjeviker, som är förbundna med proletariats stora massa. De har också många tusen arbetarkommunisters sympati, kamrater som stannat kvar i det tyska kommunistiska partiet.

Ett återintagande av alla uteslutna kamrater, som erkänner internationalkongressens auktoritet – framför allt kamraterna i Urbahns-gruppen – är det första steget mot att gottgöra Stalins steg mot en splittring av Internationalen. I sin skrift **”Vänsterismen” - kommunismens barnsjukdom** skildrade Lenin de verkliga ultravänsteristernas misstag, men sa att bolsjevismens huvudfiende inom arbetarrörelsen var och förblev opportunisten. ”Denna fiende förblir även huvudfienden i internationell skala.”²⁶ Vid Internationalens andra kongress tillade Lenin, att ”[j]ämfört med detta blir det en lätt uppgift att rätta till de fel som 'vänster' strömningen i kommunismen gör.”²⁷ När Lenin talade om ”vänstern”, tänkte han på ultravänsteristerna, medan Stalin, när han talar om kampen mot ultravänstern, tänker på de revolutionära leninisterna.

En beslutsam kamp mot den högeropportunistiska rörelsen såsom huvudfiende och rätta till ”vänster” strömningens misstag – det var Lenins program. Vi, oppositionens anhängare, föreslår samma paroll.

Den ”socialistiska” opportunistens makt är när det kommer till kritan kapitalismens makt. Under de första åren av efterkrigsperioden (1918-21), då kapitalismen hastigt gled mot avgrunden, försvagades och föll också den officiella socialdemokratin. Åren av delvis stabilisering av kapitalismen har lett till en tillfällig förstärkning av socialdemokratin. De italienska arbetarnas nederlag 1920-21, det tyska proletariats 1921-23, nederlaget för den stora strejken i England 1926 och besegrandet av det kinesiska proletariats 1927 har, vilka orsakerna nu må vara, lett till en tillfällig nedgång för de revolutionära stämningarna inom proletariats övre skikt. De har för en viss tid stärkt socialdemokratin på kommunistpartiets bekostnad. Och inom kommunistpartiet har högern fått ett tillfälligt herravälde på vänsterns bekostnad. Arbetararistokratin, arbetarbyråkratins och deras småborgerliga bundsförvanters roll blir under en sådan tid särskilt framträdande och särskilt reaktionär.

I viss mån måste denna process oundvikligen påverka Sovjetunionens kommunistiska parti. Det administrativa ”centrum” riktar sin eld uteslutande åt vänster, och har med rent mekaniska metoder skapat nya styrkeförhållanden, ännu mer till nackdel för den vänstra, leninistiska flygeln. Det har uppstått en situation, i vilken det inte är partiet utan ämbetsapparaten som är den bestämmande.

²⁶ Lenin, *Valda verk i 10 band*, bd 9, s 389.

²⁷ *Ibid*, bd 10, s 71.

Detta är de allmänna orsakerna till att den leninistiska flygeln har fått ett minskande inflytande på Kommunistiska internationalens, det ryska kommunistiska partiets och sovjetstatens politik. Samtidigt hörs nu de högerinriktade, halvsocialdemokratiska elementen, som ännu lång tid efter oktoberrevolutionen befann sig bland våra fiender och slutligen upptogs mer eller mindre på prov i den Kommunistiska internationalen (Martynov, Šmeral, Rafes, D. Petrovskij, Pepper med flera) allt oftare och högljuddare tala i Internationalens namn. Och till dem måste man lägga rena äventyrare som Heinz Neumann och andra liknande. Men bland massorna samlas redan element till en ny rörelse mot vänster, till en ny revolutionär resning. Oppositionen förbereder sig både teoretiskt och politiskt på denna nya dag.

De viktigaste slutsatserna.

1. I den härskande majoritetens kretsar diskuteras under inflytande av de avbrutna relationerna med England samt andra både utrikes och inhemska svårigheter följande ”plan”: (a) Erkänn den tsaristiska statskulden. (b) Upphäv i mer eller mindre hög grad monopolet på utrikeshandeln. (c) Avlägsna oss från Kina, det vill säga ”för en tid” avstå ifrån att stöda den kinesiska revolutionen och överhuvudtaget den nationellt revolutionära rörelsen. (d) Inom landet genomföra en utveckling i högerriktning, det vill säga utvidga NEP lite till. För detta pris hoppas man kunna undgå krigsfaran, förbättra Sovjetunionens internationella läge och avlägsna (eller åtminstone förminska) de inhemska svårigheterna. Hela ”planen” grundas på det enda antagandet, att kapitalismen är säkrad för årtionden framåt.

I verkligheten vore inte detta en ”manöver”, utan skulle under de nuvarande omständigheterna innebära sovjetmaktens fullständiga kapitulation – via ett ”politiskt NEP”, ett ”neo-NEP”, tillbaka till kapitalismen. Imperialisterna skulle anta alla våra eftergifter för att desto fortare övergå till nya angrepp och till och med krig. Kulakerna, nepmännen och byråkraterna skulle på grundval av våra eftergifter desto mer ihärdigt organisera alla antisovjetiska krafter mot vårt parti. En sådan ”taktik” från vår sida skulle endast resultera i att vår nya borgarklass skulle komma i en ännu närmare allians med den utländska borgarklassen. Sovjetunionens ekonomiska utveckling skulle hamna under det internationella kapitalets fullständiga kontroll – ett lån av penny för en rubel av slaveri. Och arbetarklassen och den stora massan bönder skulle förlora sin tro på sovjetmaktens styrka, sin tro på att sovjetstaten vet vart den leder folket.

Vi måste naturligtvis försöka att om möjligt ”friköpa oss” från kriget. Men just av denna anledning måste vi förbli starka och eniga, oavslutligt försvara världsrevolutionens taktik och stärka Internationalen. Endast på detta vis har vi någon verklig möjlighet att uppskjuta kriget så länge som möjligt utan att behöva undergräva grundvalarna till vår makt, och samtidigt, i händelse av att kriget visar sig vara oundvikligt, få stöd från det internationella proletariatet och segra.

Lenin gjorde vissa ekonomiska eftergifter till imperialisterna för att undgå kriget eller för att locka internationellt kapital till Sovjetunionen med rimliga villkor. Men varken under dessa omständigheter eller under revolutionens svåraste ögonblick tänkte Lenin ens för ett ögonblick på att avskaffa monopolet på utrikeshandeln, att erbjuda de välbärgade bönderna politiska rättigheter eller överge inriktningen på världsrevolutionen i allmänhet.

Vi måste därför i första hand helt och utan reservationer bekräfta och öka vårt stöd till den internationella revolutionen. Vi måste med bestämdhet motsätta oss alla dessa ”stabiliserings”tendenser, alla dessa pseudodiplomatiska eftergiftstendenser, vilka uttrycks i sådana yttranden som att vi inte hade rätt att ”blanda oss i” de kinesiska händelserna, att vi i stället ”så fort som möjligt skulle ge oss i väg från Kina”, att de andra skulle ”lämna oss i fred” om vi uppförde oss ”förnuftigt” och så vidare. ”Teorin” om socialismen i ett land spelar nu en direkt skadlig och splittrande roll och förhindrar uppenbarligen en uppslutning av proletariatets internationella krafter kring Sovjetunionen. Den invagar andra länders arbetare i ro, och avtrubbar deras medvetenhet om de nuvarande farorna.

2. En annan lika viktig uppgift är att befästa vårt partis medlemsled, sätta stopp för den imperialistiska borgarklassens och de socialdemokratiska ledarnas öppna spekulationer om en splittring av partiet, eller uteslutningar, ”undanröjanden”, etc. Allt detta står i direkt förbindelse med krigsfrågan, ty imperialisternas alla nuvarande ”sonderingar” genomförs längs sådana moraliskt politiska linjer. Den internationella borgarklassens och socialdemokratins samtliga organ visar ett alldeles ovanligt intresse för våra inre partistridigheter. De uppmuntrar och hetsar öppet den centralkommitténs nuvarande majoritet att utesluta oppositionen ur partiets ledande organ och om möjligt även ur själva partiet, ja, att helt och hållet göra sig av med den. Från den rikaste borgerliga tidningen, *New York Times*, till Andra internationalens smidigaste organ, Otto Bauers *Wiener Arbeiterzeitung*, lyckönskar borgarklassens och socialdemokraternas organ ”regeringen Stalin” till dess kamp mot oppositionen. De uppmanar denna regering att även i fortsättningen visa sin ”statsmannakloket” genom att beslutsamt avlägsna dessa oppositionella ”propagandister för den internationella revolutionen”. Om övriga förhållanden är lika, så kommer ett krig att dröja längre, ju längre fiendens förhoppningar på oppositionens uteslutning inte förverkligas. Ja, vi kan till och med påstå, att vi kan friköpa oss från ett krig – och om vi tvingas till krig, kan vinna det – endast om vi står helt eniga, om vi gäckar imperialisternas förhoppningar på splittring eller uteslutningar. Ty det skulle endast bli till nytta för kapitalisterna.

3. Vi måste korrigera vår klasslinje inom den internationella arbetarrörelsen, sluta att bekämpa Internationalens vänster, åter upptaga de uteslutna medlemmar som fogar sig i kongressbesluten, och en gång för alla sätta stopp för ”det hjärtliga samförståndets” politik gentemot det brittiska General Councils förrådiska ledare. Att bryta med dem kommer under nuvarande förhållanden att ha samma betydelse som brytningen med Andra internationalens internationella socialistiska byrå hade 1914. Lenin fordrade i ett ultimatum att varje revolutionär skulle göra denna brytning. Att stanna kvar i ett block med General Council betyder nu, som det gjorde då, att hjälpa den Andra internationalens kontrarevolutionära ledare.

4. Vi måste beslutsamt rätta till vår linje i den nationellt revolutionära rörelsen – framför allt i Kina, men också i en rad andra länder. Vi måste överge Martynovs, Stalins och Bucharins politik och återvända till den kurs, som Lenin skisserade i besluten på Kommunistiska internationalens andra och fjärde kongresser. I annat fall kommer vi, i stället för att befördra den nationellt revolutionära rörelsen, att bli en hämsko på den och ohjälpligt förlora sympatierna hos Österns arbetare och bönder. Det kinesiska kommunistpartiet måste bryta alla organisatoriska och politiska band till Guomindang. Kommunistiska internationalen måste utesluta Guomindang ur sina led.

5. Vi måste envist, systematiskt och beslutsamt kämpa för freden. Vi måste skjuta upp kriget, ”friköpa oss från krigsfaran”. Allt som är möjligt och tillåtet måste utföras för detta ändamål (se punkt 1). Men samtidigt måste vi genast göra oss beredda på ett krig och inte för ett ögonblick lägga ner vapnen. Och vår främsta plikt är att sätta stopp för den politiska och ideologiska förvirringen och meningsskiljaktigheten om det existerar en omedelbar krigsfara.

6. Vi måste med beslutsamhet korrigera vår klasslinje på landsbygden. Om kriget är oundvikligt, då kan endast en obetingat bolsjevikisk politik segra: *arbetare och lantarbetare med stöd från fattigbönderna i förbund med mellanbönderna, mot kulakerna, nepmännen och byråkraterna.*

7. Vi måste förbereda hela vår ekonomi, vår budget och så vidare för krig.

Kapitalismen har inträtt i en ny period av omvälvningar. Precis som ett krig mot Kina skulle ett krig mot Sovjetunionen betyda en rad katastrofer för den internationella kapitalismen. Kriget 1914-1918 verkade kraftigt ”påskyndande” på den socialistiska revolutionen (Lenin). Nya krig och särskilt ett krig mot Sovjetunionen – under vilket vi med en korrekt politik från vår sida, kommer att förskaffa oss arbetarmassornas sympati över hela världen – skulle kunna bli en ännu kraftigare ”påskyndare” av världskapitalismens undergång. *Socialistiska revolutioner kommer att uppstå även utan nya krig, men nya krig kommer oundvikligen att leda till en socialistisk revolution.*

Kapitel 10. Den röda armén och den röda flottan.

Den internationella situationen ställer alltmer frågan om Sovjetunionens försvar i förgrunden. Partiet, arbetarklassen och bönderna tvingas återigen rikta större uppmärksamhet åt den Röda armén och den Röda flottan.

Alla detaljer i vårt ekonomiska, politiska och kulturella liv strålar samman i frågan om försvaret. Armén är en kopia i miniatyr av hela vår sociala struktur. Den återspeglar på skarpast möjliga sätt inte bara de starka sidorna hos vår regering utan även de svaga. Erfarenheten lär, att man just på detta område allra minst får låta sig bedras av skenet. Här är det bättre att gå något för långt i att gång på gång kontrollera sig själv och vara starkt självkritisk än att göra felet att lita på sig själv alltför mycket och vara bekvämt självbelåten.

Frågan om förhållandena mellan klasserna i vårt land och en korrekt politik på detta område från vårt partis sida är av avgörande betydelse för den inre sammanhållningen i armén och förhållandena mellan soldaterna och den kommenderande staben. Frågan om industrialiseringen har en avgörande betydelse för vårt försvars tekniska resurser. Alla de åtgärder som förespråkats i detta vårt program – på den internationella politikens och den internationella arbetarrörelsens område, industrin, jordbruket, sovjetsystemet, den nationella frågan, partiet och kommunistiska ungdomsförbundet – alla dessa frågor är av allra största vikt för att stärka den Röda armén och den Röda flottan.

Våra praktiska förslag rörande detta fält har lagts fram inför politiska byrån.

Kapitel 11. Verkliga och föregivna meningsskiljaktigheter.

Ingenting bevisar så klart Stalingruppens felaktiga politiska kurs som dess envisa angrepp, inte mot våra verkliga åsikter, utan mot konstgjort skapade åsikter som vi inte alls har och aldrig haft.

När bolsjevikerna diskuterade med mensjeviker, socialistrevolutionärer och anhängare av andra småborgerliga riktningar, förklarade de för arbetarna vilka åsikter deras motståndare hade. Men när mensjevikerna eller socialistrevolutionärerna diskuterade med bolsjevikerna, pådyvlade de bolsjevikerna saker, som dessa aldrig hade påstått, i stället för att vederlägga deras verkliga åsikter. Mensjevikerna och socialistrevolutionärerna vågade helt enkelt inte framställa bolsjevikernas åsikter någorlunda riktigt för arbetarna, ty då skulle arbetarna ha ställt sig på bolsjevikernas sida. Klasskampens hela funktionssätt tvingade dessa småborgerliga grupper att angripa bolsjevikerna genom att kalla dem ”konspiratörer”, ”kontrarevolutionens bundsförvanter” och senare ”kejsar Wilhelms agenter”. Precis på samma sätt kan den småborgerliga klicken i vårt parti kämpa mot våra leninistiska åsikter, endast genom att lägga ord i vår mun som vi aldrig tänkt eller yttrat. Stalingruppen vet mycket väl, att en oerhörd majoritet av partimedlemmar skulle ställa sig på vår sida, om vi fick försvara våra verkliga ståndpunkter även med den minsta grad av yttrandefrihet.

Inte ens de mest elementära villkor för en ärlig intern diskussion i partiet beaktas. I frågan om den kinesiska revolutionen, en fråga av världsbetydelse, har centralkommittén än idag inte låtit trycka ett enda ord av vad oppositionen yttrat om den. Sedan man undertryckt all diskussion i partiet och helt avstängt oppositionen från tillgång till pressen, har Stalingruppen genomfört en ensidig debatt mot oss, och dag efter dag tillskrivit oss allt värre dumheter och förbrytelser. Men partimedlemmarna är allt mindre benägna att tro på dessa anklagelser.

1. Då vi fastslår, att kapitalismens nuvarande stabilisering inte kommer att vara i tiotals år, och att vår epok, som Lenin sagt, fortfarande är en epok av imperialistiska krig och sociala revolutioner, beskyller Stalingruppen oss för att ha förnekat kapitalismens stabilisering överhuvudtaget.

2. Då vi, alltjämt med Lenins ord, säger att det för att kunna bygga ett socialistiskt samhälle i vårt land krävs en seger för den proletära revolutionen i ett eller flera av de utvecklade kapitalistiska länderna, och att socialismens slutgiltiga seger i ett enskilt land och därtill ett utvecklade land är omöjlig, vilket också Marx, Engels och Lenin har hävdad, då påstår Stalingruppen helt felaktigt, att vi överhuvudtaget inte ”tror på” socialismen och ett socialistiskt uppbygge i Sovjetunionen.

3. Då vi, i Lenins fotspår, pekar på den tillväxande byråkratismen i vår proletära stat, tillskriver Stalingruppen oss åsikten, att vår sovjetstat överhuvudtaget inte är proletär. Då vi inför hela den Kommunistiska internationalen kungör, att ”var och en av våra anhängare, som förnekar vårt partis och vår stats proletära karaktär samt den socialistiska karaktären hos Sovjetunionens uppbyggnadsarbete, kommer hänsynslöst att bekämpas av oss och avlägsnas ur våra led”, då döljer Stalingruppen vår kungörelse och fortsätter förtälet av oss. [se Zinovjeps, Kamenevs och Trotskijs deklaration 14 december 1926, vid EKKI:s sjunde utvidgade plenarmöte, stycke 1, s 190-91.]

4. Då vi påpekar, att termidoriiska element med en ganska avsevärd social bas tillväxer i vårt land; då vi kräver att partiledningen ska göra ett mer systematiskt, samordnat och fast motstånd mot detta fenomen och deras inflytande på vissa delar av vårt parti, anklagar Stalingruppen oss för att påstå, att partiet skulle vara termidoriiskt och den proletära revolutionen degenererad. Då vi förkunnar till hela Internationalen: ”Det är inte sant, att vi anklagar majoriteten av vårt parti för att utgöra en 'högeravvikelse'; vi tror bara att det finns högertendenser och grupper i Sovjetunionens kommunistiska parti, som har ett oproportionerligt stort inflytande, men som ändå kan övervinnas av partiet” – så undansnillar Stalingruppen vår förklaring och fortsätter sitt förtal mot oss. [*Ibid*, stycke 13, s 193.]

5. Då vi pekar på den enorma tillväxten av kulakernas antal; då vi i enlighet med Lenin ständigt slår fast, att kulaken inte lugnt kan ”växa in i socialismen”, att han är den proletära revolutionens allra farligaste fiende – då anklagar Stalingruppen oss för att vilja ”råna bönderna”.

6. Då vi fäster vårt partis uppmärksamhet på att det privata kapitalets ställning har stärkts, på att ackumuleringen av sådant kapital och dess inflytande inom landet har ökat onödigt mycket, då beskyller oss Stalingruppen för att angripa NEP och kräva en återgång till krigskommunismen.

7. Då vi visar hur felaktig vår partipolitik är när det gäller våra arbetares materiella villkor, hur otillräckliga åtgärderna mot arbetslösheten och bostadsbristen är; och speciellt då vi visar att de icke-proletära elementens andel av nationalinkomsten växer oproportionerligt – så beskyller de oss för en ”skråsocialistisk” avvikelse och ”demagogi”.

8. Då vi påvisar industrins systematiska oförmåga på alla områden att motsvara den nationella ekonomins behov och framhåller de oundvikliga konsekvenserna därav – prissaxen, varubristen, att bandet mellan land och stad har brutit – så kallar de oss ”överindustrialister”.

9. Då vi belyser den felaktiga prispolitiken, som i stället för att minska de höga levnadsomkostnaderna gör det möjligt för privatkapitalisterna att göra vansinniga profiter, så beskyller Stalingruppen oss för förespråka en politik av prishöjningar. När vi för ett år sedan inför hela Internationalen förklarade: ”Oppositionen har aldrig i något yttrande krävt eller föreslagit högre priser utan anser att vår ekonomiska politikens huvudfel ligger i det faktum, att den inte med tillräcklig energi leder till en minskning av varubristen och de därmed oundvikligt förbundna höga detaljpriserna” – då doldes vårt uttalande och förtälet mot oss fortsattes.

10. Då vi talar mot ”det hjärtliga samförståndet” med generalstrejkens förrädare, kontrarevolutionärerna i det brittiska General Council, som öppet spelar rollen av Chamberlains agenter, så anklagas vi för att vara motståndare till kommunisternas arbete i fackföreningarna och enhetsfrontstaktiken.

11. Då vi gör motstånd mot att Sovjetunionens fackföreningar ska gå med i den fackliga Amsterdaminternationalen eller mot varje flörtande med ledarna för Andra internationalen, då beskyller man oss för en ”socialdemokratisk avvikelse”.

12. Då vi talar emot en politik, som stöder sig på de kinesiska generalerna, då vi talar emot att den kinesiska arbetarklassen ska underkastas under det borgerliga Guomindang, då vi talar emot Martynovs mensjevnikiska taktik i Kina, så anklagas man oss för att vara emot ”jordbruksrevolutionen i Kina”, att vara ”i maskopi med Chiang Kai-shek”.

13. Då vi på grundval av vår åsikt om det internationella läget drar slutsatsen, att ett krig är i antågande, och i god tid varnar partiet för detta, då anklagar stalinisterna oss oärligt för att ”önska ett krig”.

14. Då vi, trogna Lenins läror, erinrar om att just krigsfaran gör det ännu viktigare att ha en fast, otvetydig och entydig klasspolitik, då påstår stalinisterna utan skam att vi inte vill försvara Sovjetunionen, att vi ”försvarar bara på vissa villkor” och är halv-defaitister.

15. Då vi framhåller det otvivelaktiga faktum, att världens samlade kapitalistiska och socialdemokratiska press stöder Stalins kamp mot oppositionen inom det ryska kommunistpartiet, att den berömmar Stalin för hans förtryck av vänstern och uppmuntrar honom att utesluta oppositionen ur centralkommittén och partiet, så påstår *Pravda* och hela parti- och sovjetpressen felaktigt, att borgarklassen och socialdemokratin är ”för oppositionen”.

16. Då vi motsätter oss att ledningen för den Kommunistiska internationalen läggs i händerna på högern och att hundratals och tusentals arbetarbolsjeviker uteslutas, så beskyller stalinisterna oss för att försöka splittra den Kommunistiska internationalen.

17. Den nuvarande förvrängningen av partiregimen gör att oppositionsmedlemmar, som är lojala mot partiet blir utkastade ur det ryska kommunistpartiet om de försöker förklara sina verkliga åsikter för partikamraterna. Man beskyller dem för ”fraktionism”. De ”ställs inför rätta på grund av anklagelser” om försök till partisplittring. Istället för att diskuteras göms de allra viktigaste parti-frågorna under ett virrvarr av fraser.

18. Men den mest omtyckta anklagelsen under de senaste åren består dock däri att vi skulle tro på ”trotskismen”. Vi tillkännager inför hela den Kommunistiska internationalen: ”Det är inte sant, att vi försvarar 'trotskismen'. Trotskij har för Internationalen förklarat, att i alla de principiella frågor, som han och Lenin var oense om hade Lenin rätt – särskilt i frågorna om den permanenta revolutionen och bönderna.” [se Kamenevs, Zinovjevs och Trotskij's deklARATION, 14 december 1926, stycke 12, s 193.] Detta uttalande till hela den Kommunistiska internationalen vägrar Stalingruppen att trycka. Den fortsätter att beskylla oss för ”trotskism”. Naturligtvis handlar uttalandet ovan om de meningsskiljaktigheter med Lenin som faktiskt existerade och inte om de av Stalin och Bucharin samvetslöst uppfunna, föregivna motsättningarna. Det förhållande de låtsas upptäcka mellan våra motsättningar under tidigare år och de praktiska meningsskiljaktigheterna under oktoberrevolutionen är inbillning. Stalingruppen använder på ett oacceptabelt sätt metoden att dra uppmärksamheten från oppositionens ståndpunkter, som de framställs i denna plattform, genom att hänvisa till tidigare motsättningar mellan 1923 års grupp och gruppen 1925. Dessa motsättningar har nu lösts på grundval av leninismen. De misstag och överdrifter som båda bolsjevikgrupperna gjorde under diskussionerna 1923-24 var resultatet av en rad oklarheter i förhållandena i partiet och landet. De har nu rättats till och utgör inget hinder för samarbete och gemensam kamp mot opportunisten och för leninismen.²⁸

Stalins och Bucharins grupp rycker meningar ur deras sammanhang, de använder på ett brutalt och oärligt vis partiskt och ensidigt utvalda gamla polemiska uttalanden av Lenin, de döljer för partiet andra och mycket senare uttalanden, de förfalskar öppet partihistorien och gångna händelser, och vad viktigare är, förvrider allt vi skriver om de frågor som just nu står under debatt, de ersätter på ett upprörande sätt de verkliga frågorna med påhittade frågor och avlägsnar sig på så sätt alltmer från Lenins principer. De försöker lura partiet och få det att tro, att det rör sig om en kamp mellan leninism och trotskism. Men i själva verket gäller det en kamp mellan leninismen och den stalinistiska opportunisten. På samma sätt förde revisionisterna sin kamp mot marxismen under förevändning att bekämpa ”blanquismen”. Vårt samarbete och gemensamma kamp mot Stalinkursen har

²⁸ Enligt Max Eastman, som översatte och publicerade plattformen på engelska under titeln *The Real Situation in Russia (1928)*, infördes detta stycke i plattformen på krav från Zinovjev och Kamenev. - engelska redaktören anmärkning.

bara varit möjlig genom att vi alla är fullkomligt eniga i vår önskan och vårt beslut att försvara den verkligt leninistiska proletära inriktningen.

Den föreliggande plattformen är det bästa svaret på anklagelsen för ”trotskism”. Var och en, som läser igenom den, kommer att se att den från första till sista ordet grundar sig på Lenins läror och inspireras av den äkta bolsjevismens anda.

Låt partiet finna ut våra verkliga åsikter. Låt det lära känna de ursprungliga dokumenten om de frågor som har diskuterats – framför allt våra tvistigheter i frågor av stor internationell vikt: den kinesiska revolutionen. Lenin har lärt oss att när det finns olika meningar ska man inte tro på endast prat utan kräva dokument, lyssna till båda parterna, och noggrant fastställa vilka de verkliga motståndningarna är och bortse från falska frågor. Vi, oppositionen, upprepar detta Lenins råd.

Vi måste en gång för alla omöjliggöra att – som skett, på, den fjortonde kongressen – menings- skiljaktigheter plötsligt två eller tre dagar före kongressens början föreläggs partiet. Vi måste skapa möjligheter för en ärlig diskussion och en ärlig lösning av de verkliga tvistefrågorna, så som alltid var fallet på Lenins tid.

Kapitel 12. Mot opportunisten – för partiets enhet.

Vi har fritt och öppet sagt vår mening om de svåra fel, som centralkommitténs majoritet begått på utrikes- och inrikespolitikens alla viktiga områden. Vi har visat hur centralkommitténs fel har försvagat vårt parti, som är revolutionens viktigaste verktyg. Men för att rätta till politiken måste vi klart och tydligt ange karaktären på de fel som partiledningen begått.

De fel, som gjorts, har varit *opportunistiska*. Enligt Lenins klassiska definition är opportunisten i sin fullt utvecklade form ett block mellan arbetarklassens övre skikt och borgarklassen som vänder sig mot arbetarklassens stora majoritet. Under de förhållanden, som nu råder i Sovjetunionen, skulle en opportunist i denna fullt utvecklade form uttrycka strävandena hos arbetarklassens övre skikt att ingå en kompromiss med den nyligen återuppväckta inhemska borgarklassen (kulaker och nepmän) och med världskapitalismen, på bekostnad av intressena hos den stora massan arbetare och fattigbönder.

När vi uppmärksammar förekomsten av sådana tendenser i vissa kretsar av vårt parti – i somliga har de just börjat visa sig, i andra är de fullt utvecklade – så är det löjligt att fördenskull beskylla oss för förtal mot partiet. Vi vänder oss ju just till partiet gentemot dessa tendenser, som hotar partiet. Lika löjligt är det att påstå, att vi anklagar den eller den delen av centralkommittén eller partiet för oärlighet mot revolutionen och förräderi mot proletariatets intressen. En felaktig politisk inriktning kan vara dikterad av de uppriktigaste hänsyn till arbetarklassens intressen. Till och med högerns mest extrema företrädare är övertygade om, att de kompromisser som de är beredda att göra med de borgerliga elementen är nödvändiga för arbetarnas och böndernas intressen, att de endast är en av de manövrar, som Lenin ansåg fullt tillåtliga. Inte ens högern, som representerar en öppen strävan att överge den proletära revolutionen, önskar medvetet mana fram en termidor, revolutionens störtande. Och detta gäller ännu mer för centern, som bedriver en typisk politik av illusioner, självförtröstan och självbedrägeri.

Stalin och hans närmaste anhängare är övertygade om att de med sin mäktiga apparat kan överlista borgarklassen, istället för att övervinna den med i kamp. Stalin och stalinisterna tror utan tvivel i all uppriktighet, att de för en viss tid kunde ”leka” med de kinesiska generalerna för att sedan, när de använt dem för revolutionens intressen, skulle kunna kasta bort dem som utsugna apelsiner. Stalin och stalinisterna tror än i dag i all uppriktighet, att de lugnt kan göra eftergifter till ”sin egen borgarklass” och senare lika lugnt ta tillbaka dessa eftergifter.

I sin byråkratiska egenkärlek tror stalinisterna att de kan göra dessa manövrar ”lättare” för sig själva genom att i praktiken undanhålla partiet alla beslut och på så sätt undvika dess motstånd. Stalingroupen i toppen beslutar och agerar, och lämnar till partiet att ”studera” dess beslut. Men

därigenom försvagar om inte helt förlamar den just de krafter, som med framgång skulle kunna använda en korrekt politisk manöver, om den var nödvändig och lämplig, och som vid en uppenbart felaktig manöver skulle kunna minska eller komma över de obehagliga följderna av den. Således har kompromissträvandena från centralkommitténs höger och centerns manövrerande allt kraftigare effekter. Sammantaget leder de till en försvagning av Sovjetunionens internationella ställning, och av proletariatets ekonomiska ställning i Sovjetstaten, en relativ försämring av proletariatets materiella levnadsförhållanden, en försvagning av dess förbund med fattigbönderna och därmed ett hot mot alliansen med mellanbönderna, en försvagning av dess ställning inom statsapparaten och en minskad takt i industriutvecklingen. Det var dessa följder av centralkommitténs politik, inte dess avsikter, som oppositionen tänkte på när den talade om faran för termidor – det vill säga en avvikelse från den proletära revolutionens väg i småborgerlig riktning. Den oerhörda skillnaden i historia och karaktär mellan vårt parti och Andra internationalens partier står klar för var och en. Det ryska kommunistpartiet har härdats i elden från tre revolutioner. Det har gripit makten och behållit den mot en värld av fiender. Det har grundat Tredje internationalen. Dess öde är den första segerrika revolutionens öde. Revolutionen bestämmer takten i dess inre liv. Eftersom alla ideologiska processer inom partiet försiggår under det starka trycket av en klassrörelse, har de en tendens att utveckla sig och mogna snabbt. Men just därför måste vi inom vårt parti också i rättan tid och med energi bekämpa alla tendenser till avvikelser från den leninistiska linjen.

De opportunistiska strömningarna inom det ryska kommunistpartiet har under nuvarande förhållanden djupgående objektiva rötter: 1) Den internationella borgerliga inringningen och kapitalismens tillfälliga stabilisering ger upphov till tro på en varaktig ”stabilisering”. 2) Den nya ekonomiska politiken, som var obetingat nödvändig som en väg mot socialismen, har genom att delvis återuppliva kapitalismen även återuppväckt mot socialismen fiendliga krafter. 3) De småborgerliga elementen måste i ett land, som till enorm majoritet består av bönder, tränga in inte bara i sovjeterna utan även i partiet. 4) Det för revolutionen nödvändiga faktum, att partiet har monopol på det politiska området, skapar ännu flera faror. Den elfte partikongressen under Lenin påvisade direkt och öppet, att det i vårt parti redan fanns hela grupper (från de välbärgade bönderna, de övre kontorsarbetarnas och intelligentsians skikt), som skulle ha befunnit sig i de socialistrevolutionära och mensjevikiska partierna, om inte dessa partier vore förbjudna. 5) Statsapparaten styrs av partiet, och det för i sin tur in mycket som är borgerligt och småborgerligt i partiet, och smittar det med opportunism. 6) De för vårt uppbyggnadsarbete nödvändiga specialisterna och kontorspersonalens och de intellektuellas övre skikt tillför våra stats-, ekonomi- och partistyrrelser en stadig ström av icke-proletärt inflytande.

Detta är orsakerna till att den leninistiska oppositionen i partiet så ihärdigt påpekar Stalingruppens för varje dag allt tydligare och farliga avvikelser. Det är brottsligt lättsinne att påstå, att partiets storartade historia och dess gamla bolsjevikiska medlemmar under alla omständigheter och för alltid utgör en garanti mot faran av en opportunistisk urartning. En sådan åsikt har inte det ringaste med marxism att göra.

Det var inte sådana tankar Lenin lärde oss. På elfte partikongressen sa han: ”Historien känner förvandlingar av alla möjliga slag; att lita på övertygelser, hängivenhet och andra förträffliga andliga egenskaper är något som absolut inte går i politiken.”²⁹

Arbetarna, som före det imperialistiska kriget utgjorde en överväldigande majoritet inom västerlandets socialistiska partier, var utan tvekan motståndare till opportunismen. Men de övervann inte i tid sina ledares opportunistiska misstag, eftersom de till att börja med inte var så stora. De underkattade betydelsen av dem. De förstod inte, att efter den långa fredliga utvecklingsperiod, som gav upphov till en så mäktig arbetarbyråkrati och arbetararistokrati, så skulle första allvarliga, historiska störning inte endast tvinga opportunisterna utan även centristerna att just i detta kritiska ögonblick kapitulera för borgarklassen och lämna massorna avväpnade. Om man kan förebrå de revolutionära marxisterna, som före kriget utgjorde Andra internationalens vänster, för något, så är det inte att de

²⁹ Lenin, *Valda verk i 10 band*, bd 10, s 459.

överdrev opportunistens faror, när de kallade den en nationalliberal arbetarpolitik, utan för att de alltför mycket litade på de dåvarande socialistiska partiernas arbetarsammansättning. De litade på proletariatets revolutionära instinkter och på de skärpta klassmotsättningarna. De underskattade den verkliga faran och var inte energiska nog i att mobilisera de revolutionära gräsrotterna mot den. Vi tänker inte upprepa dessa fel. Vi tänker i god tid korrigera partiledningens inriktning. Och detta faktum är också vårt svar på anklagelsen, att vi vill splittra partiet och bilda ett nytt. Proletariatets diktatur fordrar oavvisligt ett enda och enhetligt proletärt parti som leder arbetarmassorna och fattigbönderna. En sådan, av inga fraktionella gräl försvagad enhet, är ovillkorligen nödvändig för att proletariatet ska kunna fylla sin historiska uppgift. Denna kan endast förverkligas på grundval av Marx' och Lenins läror, om dessa läror inte späds ut genom personliga tolkningar och inte fördärvas genom något slags revisionism.

När oppositionen kämpar för en viss takt i industrialiseringen som villkor för vårt socialistiska uppbyggnadsarbete, när den kämpar mot tillväxten av den välbärgade bondeklassen och dess maktsträvanden på landsbygden, när den kämpar för att förbättra våra arbetares levnadsvillkor, och för demokrati inom partiet, fackföreningarna och sovjeterna – så kämpar den inte i något fall för idéer, som kan fjärma arbetarna från partiet. Tvärtom strävar den efter att stärka grundvalarna för det all-unionella kommunistpartiets verkliga enhet. Om inte de opportunistiska misstagen korrigeras så är enheten bara skenbar. Utan en verklig enhet försvagas partiet inför den växande inhemska borgarklassens allt större tryck, och i händelse av krig skulle det innebära att partiet tvingas omorganisera sig under marsch och under fiendens eld. Om vårt partis proletära kärna lär känna våra verkliga åsikter och förslag, så är vi förvissade om att den kommer att anta dem och kämpa för dem, inte som ”fraktionella” paroller utan som partienighetens verkliga baner.

Vårt parti har ännu inte helt och fullt insett ledningens misstag och därför inte heller korrigerat dem. Industrins utomordentligt snabba tillväxt under uppbyggnadsperioden har varit en viktig orsak till de opportunistiska illusioner, som centralkommitténs majoritet systematiskt befordrat i partiet och bland arbetarna. De första hastiga ansatserna till en förbättring av arbetarnas ställning jämfört med förhållandena under inbördeskriget väckte i vida kretsar bland arbetarna förhoppningar på att det skulle gå att snabbt och smärtfritt övervinna de motsättningar, som NEP medförde. Men det hindrade också partiet från att i rätt tid inse faran för opportunistiska avvikelser.

Den leninistiska oppositionens tillväxt inom partiet har fått byråkratins sämsta element att använda metoder, som hittills varit okända i bolsjevismens verksamhet. Då de inte längre genom förordningar kunde förhindra att politiska frågor diskuterades inom partiorganen, så har en del av byråkratin nu – strax före den femtonde kongressen – organiserat särskilda band, som genom skrik, visslingar, att släcka ljuset och så vidare omöjliggör alla diskussioner.

Detta försök att föra in direkt fysiska våldsmetoder i vårt parti kommer att väcka alla anständiga proletära elements ovilja och kommer ovillkorligen att vändas mot initiativtagarna. Inga aldrig så sluga våldsåtgärder från partiapparatens sida kommer att lyckas skilja partiets massa från oppositionen. Bakom oppositionen står vårt partis leninistiska traditioner, hela den internationella arbetarrörelsens erfarenheter, det nuvarande tillståndet inom den internationella politiken och vårt ekonomiska uppbyggnadsarbete, så som det internationella proletariatet ser det. De klassmotsättningar som oundvikligen har blivit allt skarpare under uppbyggnadsperioden kommer att bekräfta våra åsikter om en utväg ur den nuvarande krisen. De kommer mer och mer att förena proletariatets förtrupp i kampen för leninismen.

Den tilltagande krigsfaran tvingar redan partiets arbetarmedlemmar att tänka över revolutionens grundläggande problem på ett mer djupgående sätt. På samma sätt kommer de oundvikligen att tvingas att mer aktivt korrigera de opportunistiska misstagen.

Under de senaste åren har arbetarna i vårt parti till stor del trängts ut ur partiledningen. De har utsatts för en förödande påverkan av en lång förtalskampanj, vars mål var att bevisa att vänster är höger och höger är vänster. Men partiets arbetare kommer att vakna upp på nytt. De kommer att

finna ut vad som egentligen försiggår, och ta partiets öde i sina egna händer. Att hjälpa arbetarnas förtrupp i denna process är oppositionens uppgift. Det är plattformens uppgift.

Den viktigaste och mest brådskande frågan, den fråga som oroar alla medlemmar av vårt parti, är frågan om partiets enhet. Och i verkligheten beror också den proletära revolutionens öde på denna fråga. Otaliga av proletariatets klassfiender betraktar med spänning våra dispyter inom partiet och väntar förtjust och otåligt på en splittring av våra led. En sådan splittring, bildandet av två partier, skulle utgöra en oerhörd fara för revolutionen.

Vi, oppositionen, fördömer ovillkorligen varje som helst försök att grunda ett andra parti. Det är Stalingruppen, som genom sina strävanden att tränga ut den leninistiska oppositionen ur det allunionella kommunistpartiet reser parollen om två partier. Vår uppgift är inte att skapa ett nytt parti utan att rätta till det allunionella kommunistpartiets kurs. Den proletära revolutionen i Sovjetunionen kan endast nå fullständig seger med hjälp av ett enat bolsjevikiskt parti. Vi kämpar för våra åsikter i det kommunistiska partiet och fördömer bestämt parollen om ”två partier” som äventyrspolitik. Uppmaningen om ”två partier” uttrycker å ena sidan vissa partistyrelsemedlemmars önskan om en splittring och å andra sidan en förtvivlad stämning samt oförmåga att förstå, att det måste vara leninisternas uppgift att trots alla svårigheter få Lenins idéer att segra inom partiet. Ingen, som på allvar försvarar Lenins linje, kan tänka sig ”två partier” eller leka med tanken på en splittring. Endast den som vill ersätta Lenins inriktning med en annan, kan komma med sådana påhitt.

Vi kommer med all kraft att kämpa mot tanken på två partier, ty proletariatets diktatur behöver som sin innersta kärna ett enda proletärt parti. Den fordrar ett enda parti. Den fordrar ett proletärt parti – det vill säga ett parti, vars politik bestäms av proletariatets intressen och genomförs av en proletär kärna. Att rätta till vårt partis riktning och förbättra dess sociala sammansättning – det är inte vägen mot två partier utan ett förstärkande och en garant för det revolutionära proletära partiets enighet.

På den tionde årsdagen av oktoberrevolutionen uttrycker vi vår djupa övertygelse, att arbetarklassen inte har gjort sina oräkneliga offer och störtat kapitalismen för att nu visa sig inte vuxen uppgiften att reparera sina ledares misstag, att med stark hand föra revolutionen framåt och försvara Sovjetunionen, världsrevolutionens centrum.

Mot opportunismen! Mot en splittring! För det leninistiska partiets enhet !